2025

Gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem un pielīdzināmām struktūrām attiecībā uz 2025. finanšu gadu

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

LV

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1
Uzziņām: eca.europa.eu/lv/contact
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Sociālie mediji: @EUauditors

Papildu informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā Europa (http://europa.eu).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2026

Saturs

Priekšvārds 4

1. nodaļa Vispārējs ievads 5

Mūsu ziņojuma struktūra 6

ES kopuzņēmumi un tiem pielīdzināmas struktūras 7

Veids, skaits un atrašanās vieta 7

Finansēšana, budžets un darbinieki 9

ES aģentūru tīkls 14

ERP pilnvaras un budžeta izpildes apstiprināšana 15

2. nodaļa Revīzijas rezultātu apkopojums 17

Ievads 18

Pārskatu ticamība 19

Ieņēmumu un maksājumu pareizība 20

Ieņēmumi 22

Maksājumi 22

Budžeta izpilde 26

Programmas īstenošana 28

Mūsu revīziju laikā atklātie gadījumi, kad ir aizdomas par krāpšanu 34

Citas ERP publikācijas par kopuzņēmumiem 35

Ieteikumi 36

3. nodaļa Ticamības deklarācijas par ES kopuzņēmumiem un tiem pielīdzināmām struktūrām 38

3.1. Ticamības deklarāciju pamatojuma informācija 39

3.2. Kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3" (KU *SESAR 3*) 42

3.3. Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU *CA*) 49

3.4. Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (*IHI*) 55

3.5. Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (*Clean H2*) 62

3.6. Kopuzņēmums "Mikroshēmas" (KU "Mikroshēmas") 69

3.7. Kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa" (KU *CBE*) 77

3.8. Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (*EU-Rail*) 85

3.9. Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (KU *EuroHPC*) 92

3.10. Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi"(KU *SNS*) 102

3.11. Kopuzņēmums "*Global Health EDCTP3*" (KU "*Global Health EDCTP3*") 109

3.12. Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs (*ECCC*) 117

Kopuzņēmums, kas darbojas Euratom ietvaros 123

3.13. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*) 124

I pielikums. ES kopuzņēmumu un tiem pielīdzināmo šajā ziņojumā minēto struktūru saraksts 134

II pielikums. Revīzijas pieeja un metodika 135

III pielikums. Citas ERP publikācijas par kopuzņēmumiem un tiem pielīdzināmām struktūrām (īpašie ziņojumi, apskati un atzinumi) 141

IV pielikums. Iepriekšējos gados formulēto ieteikumu pēcpārbaude 143

Saīsinājumi 146

Priekšvārds

ES kopuzņēmumi un tiem pielīdzināmās struktūras (KU) sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas konkurētspējā vairākās stratēģiskās jomās. 12 kopuzņēmumi, kas atrodas četrās dalībvalstīs, veicina efektīvu ES pētniecību, tehnoloģiju attīstību un demonstrējumu programmas un parāda, kā pētniecību var piemērot praksē.

Šā gada ziņojumam par kopuzņēmumiem ir **jauns formāts** un **atjaunināta pieeja ticamības deklarācijai**. Mūsu mērķis ir pēc iespējas pieskaņoties pieejai, kuru izmantojam savā gada pārskatā par ES budžeta izpildi. Ar šīm izmaiņām un jo īpaši ar pāreju uz ieteikumu sagatavošanu revidējamajām vienībām mēs arī plānojam sniegt papildu vērtību ikgadējai budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrai. Izmaiņas šā gada ziņojuma formātā atspoguļo arī kopuzņēmumu skaita un to budžeta palielinājumu pēdējos gados, kā arī to pilnvaru paplašināšanu. Šīs izmaiņas esam rūpīgi izsvēruši, kā apsprieduši ar budžeta lēmējinstitūcijām un mūsu revidējamajām vienībām.

Sākot no 2025. finanšu gada, mēs sniedzam **divus atzinumus**, kas aptver visus kopuzņēmumus kopumā: vienu atzinumu par **to ieņēmumu likumību un pareizību** un otru atzinumu par **to maksājumu likumību un pareizību**. Abi atzinumi ir jauni, un iepriekšējos gados tos vēl neesam snieguši. Revīzijas darba apjoms, kas ir šo atzinumu pamatā, nozīmē, ka tie ir balstīti uz pamatotu pārliecību. Ticamības deklarācijai par ES budžeta izpildi mēs izmantojam savu standarta pārliecības iegūšanas modeli, lai sagatavotu statistiski derīgas aplēses par kļūdu līmeni kopuzņēmumu maksājumos.

Tajā pašā laikā katru finanšu gadu un attiecībā uz katru kopuzņēmumu mēs sniedzam trīs **konkrētus atzinumus** par:

- **pārskatu ticamību**;
- **ieņēmumu likumību un pareizību**;
- **maksājumu likumību un pareizību**.

Trešais atzinums par maksājumu likumību un pareizību tagad ir balstīts uz ierobežotu pārliecību, jo revīzijas darbs, ko veic par katru atsevišķu KU, ir ierobežotāks.

Turklāt, sākot no 2025. finanšu gada, mēs mainījām savu pieeju, lai izteiktu skaitļos **publiskā iepirkuma kļūdu** finansiālo ietekmi, ņemot vērā piemērojamo noteikumu neievērošanas pakāpi. Šīs izmaiņas attiecas uz visām ERP atbilstības revīzijām, tostarp tām, kas iekļautas gada pārskatā par ES budžeta izpildi.

Visbeidzot, saskaņā ar mūsu revīzijas pieeju attiecībā uz ES vispārējo budžetu mēs sniedzam konkrētus **ieteikumus** atsevišķiem kopuzņēmumiem (vai to grupām) par to, kā novērst mūsu revīzijās apzinātos ievērojamos trūkumus. Mēs arī veiksim turpmākus pasākumus saistībā ar šiem ieteikumiem, kad tuvosies to ieviešanas termiņš.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

1. nodaļa

Vispārējs ievads

Mūsu ziņojuma struktūra

1.1. Šajā ziņojumā ir izklāstīti 12 kopuzņēmumu un pielīdzināmu struktūru (turpmāk tekstā – "kopuzņēmumi" jeb "KU") revīzijas rezultāti attiecībā uz 2025. finanšu gadu. Ziņojuma struktūra ir izklāstīta turpmāk.

- 1. nodaļā ir aprakstīti kopuzņēmumi, kā arī mūsu pilnvaras un uzdevumi.
- 2. nodaļā ir sniegts mūsu veiktās kopuzņēmumu ikgadējās revīzijas par 2025. finanšu gadu apkopojums. Šeit mēs sniedzam divus atzinumus, kas aptver visu kopuzņēmumu pakārtotos darījumus kopumā. Pirmais atzinums ir par kopuzņēmumu ieņēmumu likumību un pareizību un otrais atzinums – par maksājumu likumību un pareizību.
  2. nodaļā atsaucamies arī uz citām publikācijām saistībā ar kopuzņēmumiem.
- 3. nodaļā ir iekļauta ticamības deklarācija par 12 kopuzņēmumiem attiecībā uz kopuzņēmumu gada pārskatu ticamību un tiem pakārtoto ieņēmumu un maksājumu likumību un pareizību. Attiecīgā gadījumā mēs vēršam uzmanību uz nozīmīgiem jautājumiem punktos "Apstākļu akcentējums", lai izklāstītu svarīgus jautājumus, kas norādīti kopuzņēmuma gada pārskatos, vai punktos "Citi jautājumi", lai paziņotu par jautājumiem, kas nav gada pārskatos atklātie jautājumi, un mēs formulējam apsvērumus. Attiecībā uz īpaši svarīgiem jautājumiem mēs formulējam arī ieteikumus. Mēs pārbaudām to ieviešanu, kad pienācis noteiktais termiņš, taču ne vēlāk kā trīs gadus pēc sākotnējā ieteikuma.
- Šajā ziņojumā ir ietvertas arī kopuzņēmumu atbildes saistībā ar mūsu revīzijas rezultātiem.

1.2. Mūsu mērķis ir izklāstīt savus konstatējumus īsi. Mēs ne vienmēr varam izvairīties no tādu specifisku terminu izmantošanas, kurus lieto saistībā ar ES, tās politikas jomām un budžetu, kā arī grāmatvedību un revīziju. Daži no šiem specifiskajiem terminiem ir izskaidroti ERP 2025. gada pārskatā iekļautajā glosārijā.

ES kopuzņēmumi un tiem pielīdzināmas struktūras

Veids, skaits un atrašanās vieta

1.3. Kopuzņēmumi ir atsevišķas juridiskas vienības, kas ir juridiskas personas, un tie ir izveidoti, lai atvieglotu zinātnes atziņu pārvēršanu realizējamās radikālās inovācijās saskaņā ar kopīgu stratēģisko redzējumu. Kopuzņēmumi ir partnerības starp ES (ko pārstāv Komisija) un privātā sektora organizācijām, tostarp nozares un pētniecības struktūrām. Jebkura publiska vai privāta struktūra, kas ir ieinteresēta kopuzņēmuma mērķu atbalstīšanā, var pieteikties kļūt par asociēto dalībnieku vai iemaksu partneri bez pilntiesīga dalībnieka statusa. Īpašos gadījumos dalībnieki ir iesaistītās valstis (dalībvalstis vai trešās valstis) vai starpvaldību organizācijas.

1.4. Lai atvieglotu lasīšanu, šajā ziņojumā mēs lielākoties atsaucamies uz kopuzņēmumiem, izmantojot to akronīmus, nevis pilnos nosaukumus. Visu KU un to akronīmu saraksts ir sniegts ***I pielikumā***.

1.5. Ir trīs veidu kopuzņēmumi.

- 10 pētniecības un inovācijas KU veicina sadarbību starp ES, nozari, pētniecības organizācijām, iesaistītajām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Mērķis ir radīt augstas kvalitātes pētniecību un inovāciju un paātrināt ES stratēģiski svarīgu inovatīvu digitālo, zaļo un sociālo risinājumu ieviešanu tirgū.

- *Fusion for Energy* (*F4E*) ir Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (*ITER*) Eiropas vietējā aģentūra. *F4E* galvenais uzdevumiem ir pārvaldīt ES iemaksas *ITER* projektā. Tam ir koordinatora loma, un tas iepērk darbus un pakalpojumus kodolsintēzes reaktoram un iekārtām.

- Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs (*ECCC*) veicina sadarbību starp ES un dalībvalstīm. Tā nav publiskā un privātā sektora partnerība, bet gan *sui generis* struktūra, kas apvieno kopuzņēmuma iezīmes ar decentralizētas aģentūras iezīmēm, un tā vienīgie partneri ir dalībvalstis.

1.6. Kopuzņēmumu skaits pēdējo trīs daudzgadu finanšu shēmu (DFS) darbības laikā ir ievērojami palielinājies, kā parādīts ***1.1. attēlā***.

1.1. attēls. Kopuzņēmumu izveides laika grafiks

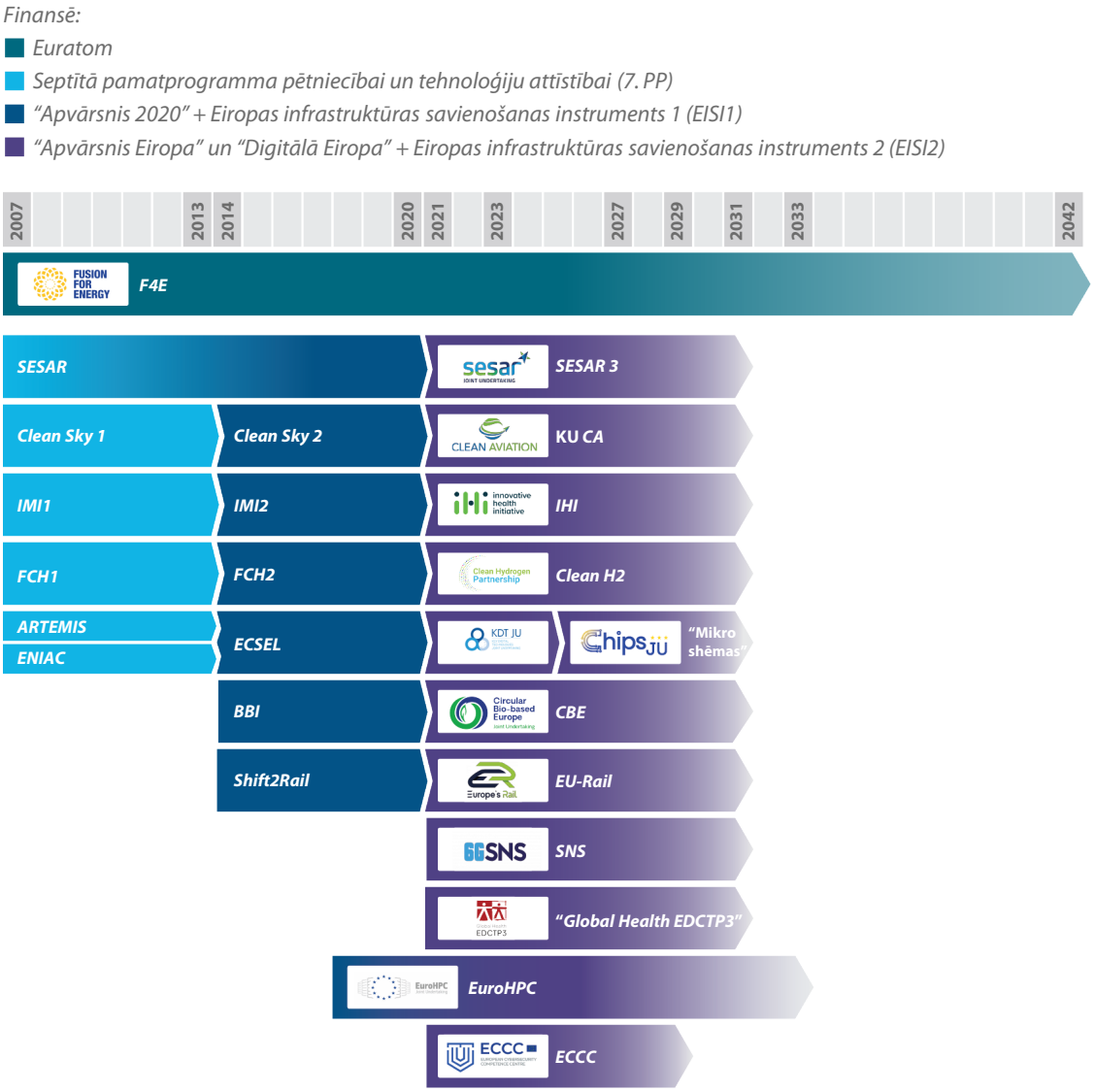

Avots: ERP, pamatojoties uz KU izveides regulām.

1.7. Kopuzņēmumi atrodas četrās dalībvalstīs, kā parādīts ***1.2. attēlā***.

1.2. attēls. KU izvietojums dalībvalstīs

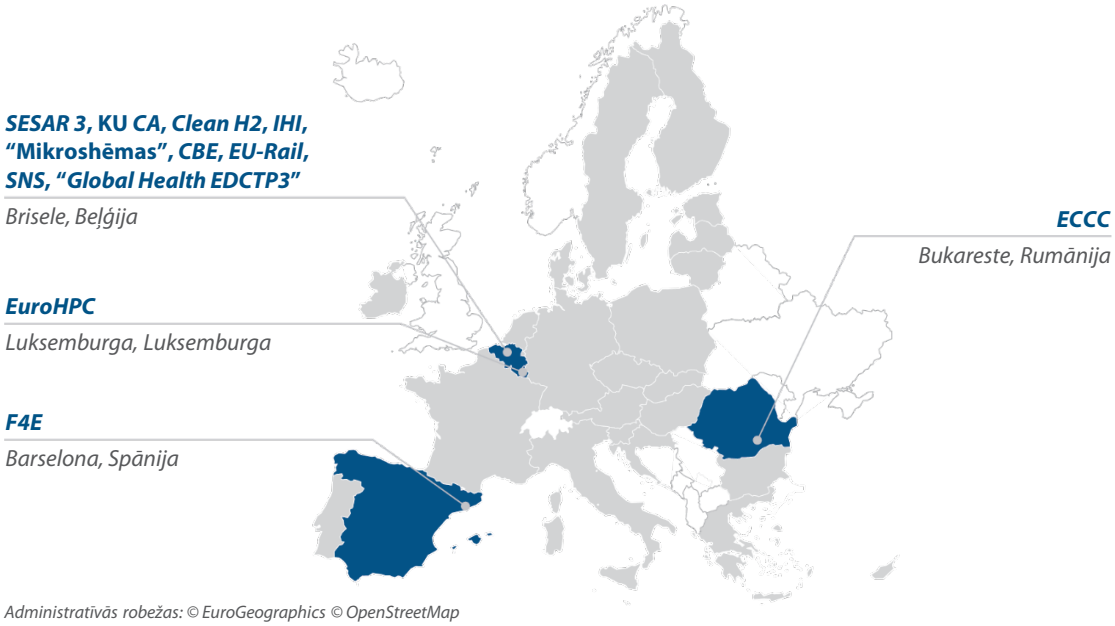

Administratīvās robežas: © EuroGeographics © OpenStreetMap
Kartogrāfija: Eurostat – ATTĒLS, 06.2026.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU izveides regulām.

Finansēšana, budžets un darbinieki

1.8. ES budžets ir galvenais finansējuma avots kopuzņēmumu darbībām, 2021.–2027. gada DFS ietvaros tas nodrošina aptuveni 23,0 miljardus EUR (53 %) (***1.3. attēls***). Kopuzņēmumi izpilda ES budžetu netiešā pārvaldībā, un tādējādi tie ir atbildīgi par savu darbību pārvaldību un mērķrādītāju sasniegšanu.

1.3. attēls. Kopuzņēmumu budžeti saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam pēc avota

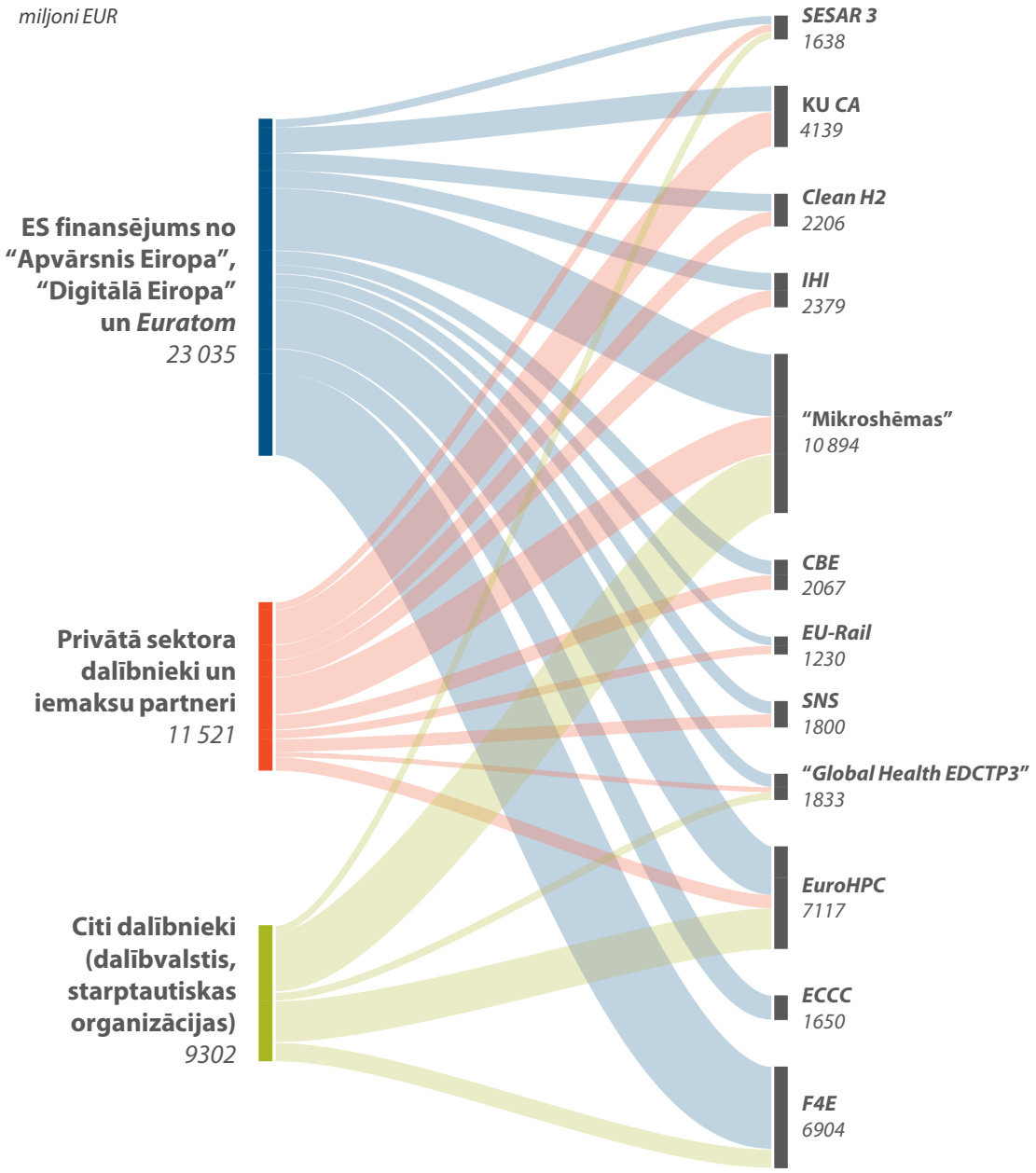

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

1.9. 10 pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu un Eiropas Kiberdrošības kompetenču centra (*ECCC*) darbības kopīgi finansē ES un citi to dalībnieki. ES nodrošina naudas iemaksas no ES pētniecības un inovācijas programmām, lai līdzfinansētu katra kopuzņēmuma pētniecības un inovācijas programmu.

1.10. Saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS kopuzņēmumi no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" saņem ES finansējumu 11,9 miljardu EUR apmērā. Tas veido aptuveni 13 % no kopējā pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" budžeta. Turklāt KU *EuroHPC*, KU "Mikroshēmas" un

ECCC kopā saņem 5,5 miljardus EUR no programmas "Digitālā Eiropa" (jeb aptuveni 68 % no kopējā programmas budžeta), lai īstenotu lielus spēju veidošanas, izvēršanas un investīciju projektus saistībā ar Eiropas digitālā vienotā tirgus stratēģiju un Mikroshēmu aktu.

1.11. Turklāt paredzams, ka pārējie dalībnieki no nozares un valstu pētniecības organizācijām, iesaistītajām valstīm vai starptautiskajām organizācijām Kopuzņēmuma darbībām nodrošinās aptuveni 19,6 miljardus EUR finansiālās iemaksās vai iemaksās natūrā. Dalībnieku iemaksu minimālie mērķrādītāji ir noteikti kopuzņēmumu izveides regulās (***1.1. izcēlums***).

1.1. izcēlums

Iemaksu natūrā veidi saskaņā ar programmām "Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropa"

***IKOP* (Iemaksas natūrā KU pamatdarbībās)**

IKOP ir attiecināmās izmaksas, kas citiem kopuzņēmuma dalībniekiem (privātām un valsts pētniecības organizācijām, iesaistītajām valstīm vai starptautiskām organizācijām) radušās, īstenojot kopuzņēmuma darbības, kad no šīm izmaksām atskaitītas ES dalībvalstu finanšu iemaksas un jebkādas citas ES iemaksas minēto izmaksu segšanai. Apstiprinātas *IKOP* ir atzītas kopuzņēmuma gada pārskatos.

***IKAA* (iemaksas natūrā papildu pasākumos)**

IKAA ir izmaksas, kas radušās citiem kopuzņēmuma dalībniekiem, īstenojot darbības, kuras netiek segtas no KU budžeta vai uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus procedūrām (finansējuma iespēju publicēšana). *IKAA* ir izklāstītas kopuzņēmuma gada papildu darbības plānā, kas kā pielikums pievienots darba programmai un budžetam, un tām jāpalīdz sasniegt KU ar projektiem vai programmām saistītos mērķus. Kopuzņēmuma citi dalībnieki papildus *IKOP* nodrošina *IKAA*, lai atbilstu ES naudas iemaksām. Apstiprinātās *IKAA* ir norādītas tikai kopuzņēmuma gada pārskatu piezīmēs, un tāpēc tās neietilpst mūsu revīzijas tvērumā.

1.12. Kopumā saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS 10 pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu un *ECCC* finanšu resursi būs aptuveni 37 miljardi EUR, kas ir gandrīz divreiz vairāk nekā iepriekšējā DFS (***1.4. attēls***).

1.4. attēls. Kopējo ES un citu dalībnieku iemaksu kopuzņēmumos salīdzinājums

miljardi EUR

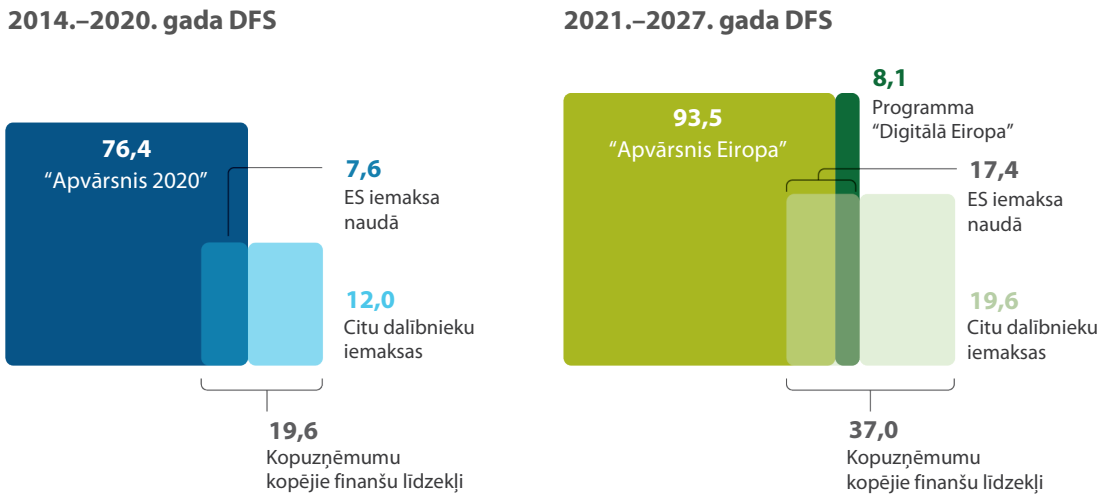

Piezīme. Samazinātajās ES un citu dalībnieku iemaksu summās ir ņemts vērā Komisijas 2025. gada lēmums pārdalīt kopuzņēmumu pētniecības līdzekļus mākslīgā intelekta gigafabrikām.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

1.13. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotā Eiropas kopuzņēmuma (*F4E*) galvenie finansējuma avoti ir *Euratom* (aptuveni 82 %), Francija – *ITER* uzņēmējvalsts (aptuveni 17 %) – un *F4E* dalībnieku, izņemot *Euratom*, ikgadējās dalības maksas un brīvprātīgās iemaksas (aptuveni 1 %).

1.14. ***1.5. attēlā*** ir parādīti kopuzņēmumu maksājumu budžeti un darbinieku skaits 2025. finanšu gadā. 2025. gadā kopuzņēmumi īstenoja kopējo maksājumu budžetu 4 miljardu EUR apmērā (2024. gadā – 3,2 miljardi EUR). Aptuveni 2 % no visiem ES iestāžu darbiniekiem strādā kopuzņēmumos. KU kopējais darbinieku skaits 2025. gada 31. decembrī bija 833 (2024. gadā – 790).

1.5. attēls. Maksājumu budžets un darbinieku skaits katrā kopuzņēmumā 2025. gadā

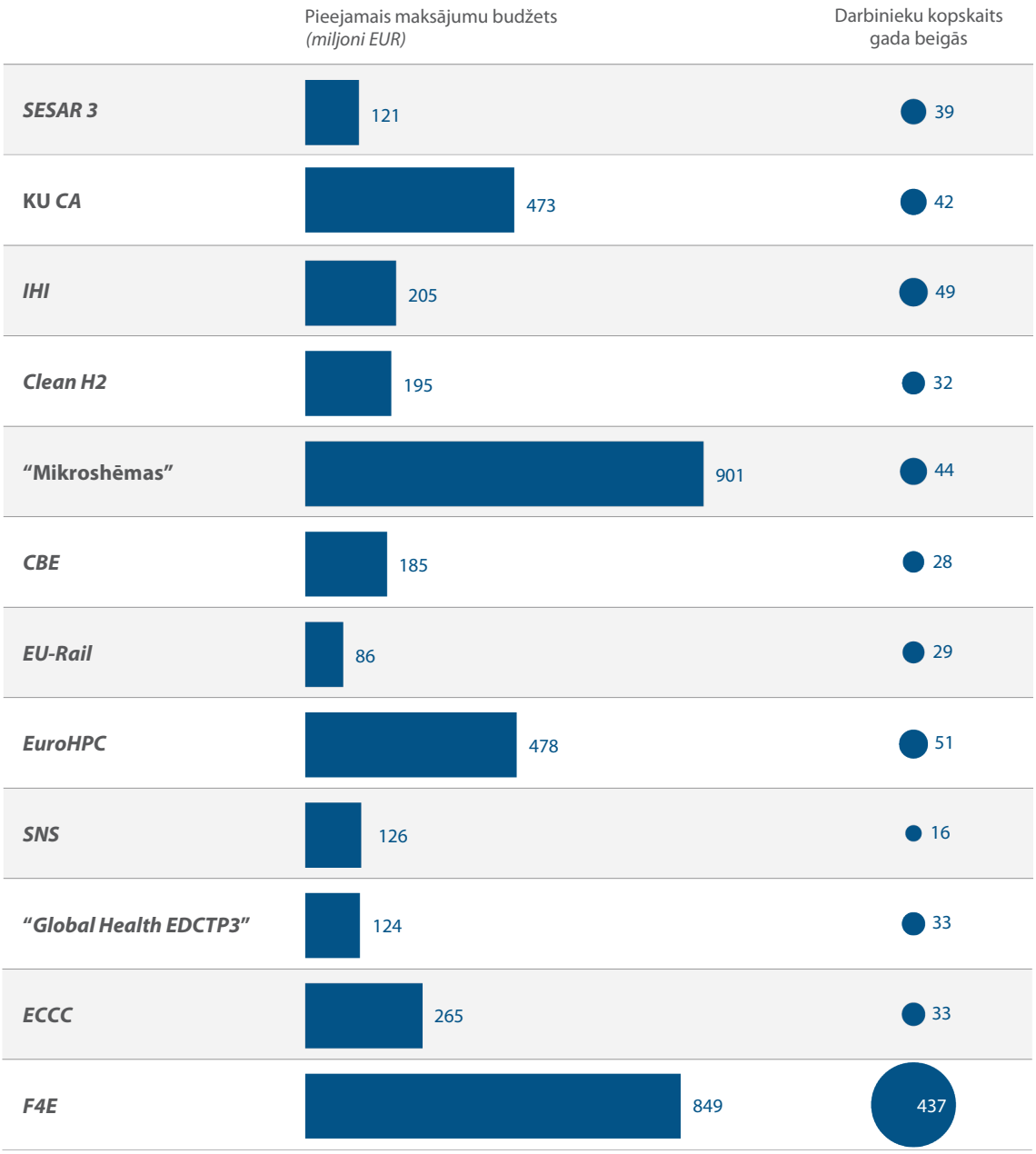

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

ES aģentūru tīkls

1.15. Aģentūras un kopuzņēmumi izveidoja ES aģentūru tīklu (*EUAN*) kā savstarpējas sadarbības platformu, lai pastiprinātu savu pamanāmību, kā arī apzinātu un veicinātu gan iespējamu efektivitātes pieaugumu, gan darbības ar skaidru ES pievienoto vērtību. Tīkls nodrošina forumu aģentūrām un kopuzņēmumiem, kurā apkopot un izplatīt informāciju, kā arī dalīties zināšanās un speciālajās zināšanās, kā noteikts tā stratēģijā 2021.–2027. gadam[1]. Pašlaik Tīkls ir iedalīts desmit apakštīklos (sk. ***1.6. attēlu***).

1.6. attēls. ES aģentūru tīkla Kopīgais atbalsta birojs un apakštīkli

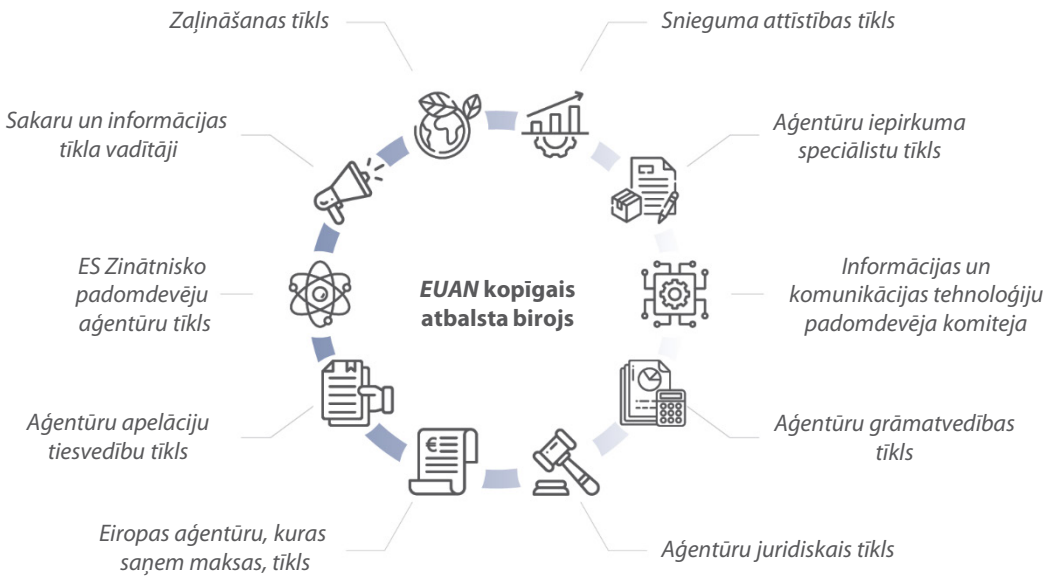

Avots: ES aģentūru tīkls.

1.16. Rotācijas kārtībā *EUAN* katru gadu vada cita aģentūra. 2025. gadā *EUAN* kopīgi vadīja ES Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (*CEPOL*) un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) līdz 2025. gada 28. februārim, bet no 2025. gada 1. marta to darīja ES Kiberdrošības aģentūra (*ENISA*). Turklāt Tīklam ir Valde, ko vada trīs dažādu struktūru, tostarp KU, pārstāvji uz ikgadējas rotācijas pamata. Divreiz gadā Tīkls rīko plenārsēdes, kuras koordinē kopīgs atbalsta birojs.

[1] ES aģentūru tīkla stratēģija 2021.–2027. gadam, Brisele, 2020. gada 9. novembris.

ERP pilnvaras un budžeta izpildes apstiprināšana

1.17. Eiropas Revīzijas palāta (ERP) ir ES ārējais revidents. Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (*LESD*) un ES Finanšu regulu[2] mūsu īpašais gada ziņojums par kopuzņēmumiem katru gadu sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei deklarāciju par pārskatu ticamību un šiem pārskatiem pakārtoto darījumu (ieņēmumu un maksājumu) likumību un pareizību.

1.18. Eiropas Parlaments (EP) un Padome ir atbildīgi par visu kopuzņēmumu gada budžeta un budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrām. Budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras laika grafiks ir parādīts ***1.7. attēlā***.

[2] Līgums par Eiropas Savienības darbību, 287. panta 1. punkts, un ES Finanšu regula, 70. panta 6. punkts un 71. punkts.

1.7. attēls. Ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra

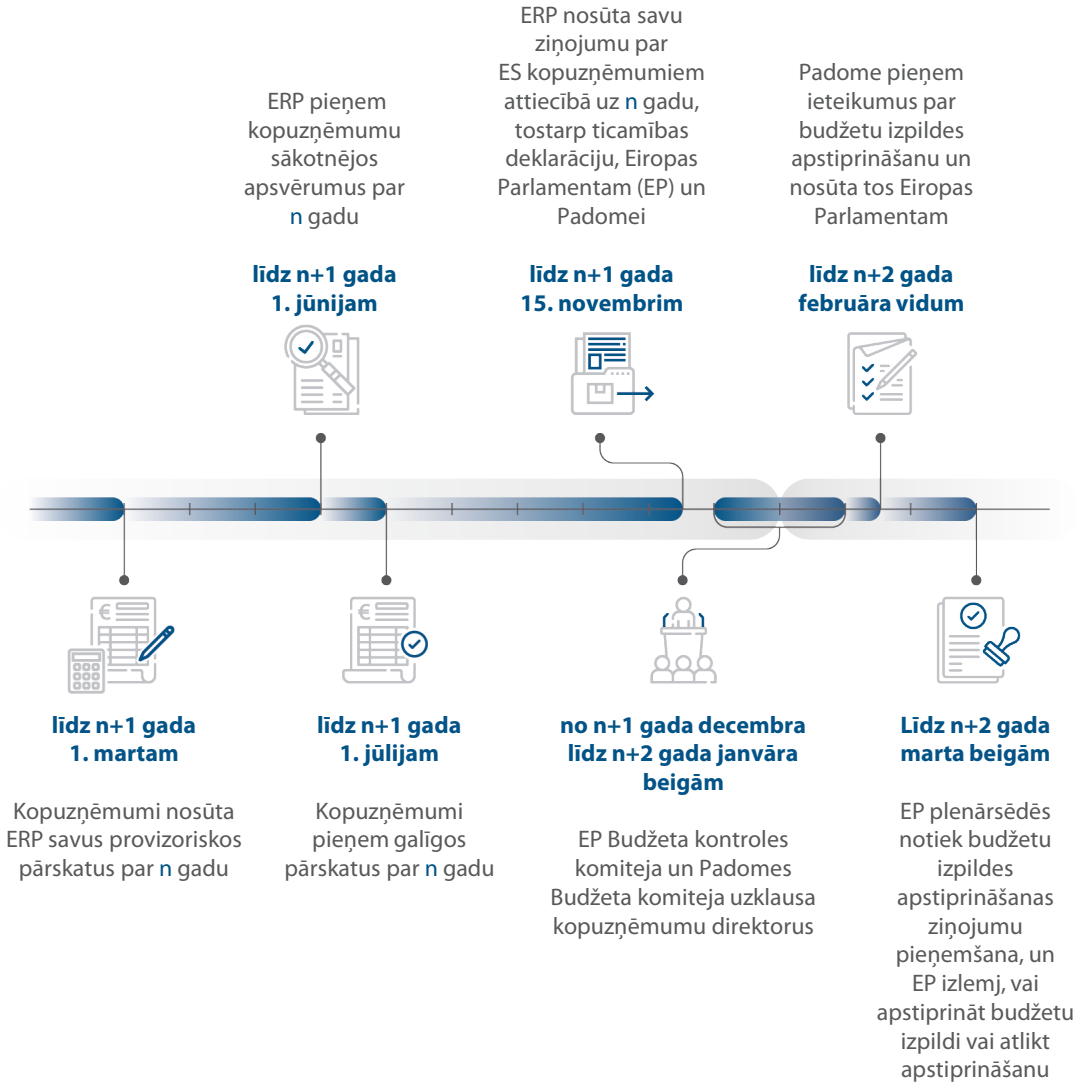

Avots: ERP, pamatojoties uz ES Finanšu regulu.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

2. nodaļa

Revīzijas rezultātu apkopojums

Ievads

2.1. Šajā nodaļā ir izklāstīti mūsu veiktās kopuzņēmumu un pielīdzināmu struktūru (turpmāk tekstā – "kopuzņēmumi" jeb "KU") revīzijas rezultāti attiecībā uz 2025. finanšu gadu. Saistībā ar īpaši svarīgiem jautājumiem mēs sniedzam ieteikumus, nosakām termiņus to ieviešanai un vēlāk pārbaudām to ieviešanu. Plašāka informācija par mūsu revīzijas pieeju un metodiku atrodama ***II pielikumā***.

2.2. Sākot ar 2025. finanšu gadu, mēs sniedzam atzinumu par katru kopuzņēmumu, pamatojoties uz:

- *pamatotu pārliecību* par pārskatu ticamību;
- *pamatotu pārliecību* par ieņēmumu likumību un pareizību;
- *ierobežotu pārliecību* par maksājumu likumību un pareizību.

Šie atzinumi ir izklāstīti šā ziņojuma 3. nodaļā.

2.3. Šajā nodaļā mēs apkopojam savus atzinumus par visu kopuzņēmumu pārskatu ticamību un, sākot ar 2025. finanšu gadu, sniedzam divus atzinumus, kuri balstīti uz *pamatotu pārliecību* un attiecas uz visiem kopuzņēmumiem kopumā. Viens no šiem atzinumiem ir par kopuzņēmumu ieņēmumu likumību un pareizību un otrs atzinums – par to maksājumu likumību un pareizību.

Pārskatu ticamība

Nemodificēts atzinums par visu kopuzņēmumu pārskatu ticamību

2.4. Mēs sniedzām nemodificētus atzinumus par visu kopuzņēmumu pārskatiem. Mēs uzskatām, ka katrs pārskatu kopums par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, to darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar to finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Ieņēmumu un maksājumu pareizība

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Visu kopuzņēmumu ieņēmumu un maksājumu likumība un pareizība kopumā

2.5. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) starptautiskajiem revīzijas standartiem (*ISA*) un ētikas kodeksu un *INTOSAI* starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem (*ISSAI*). Mūsu pienākumi saskaņā ar šiem standartiem ir plašāk aprakstīti šā ziņojuma iedaļā, kas attiecas uz revidenta pienākumiem. Mēs arī esam ievērojuši neatkarības prasības un ētikas pienākumus saskaņā ar Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu, ko izstrādājusi Starptautiskās Ētikas standartu padome grāmatvežiem. Uzskatām, ka iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinumu pamatošanai.

2.6. Mēs revidējām katra kopuzņēmuma un pielīdzināmās struktūras (KU) pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Ieņēmumi

Atzinums par visu kopuzņēmumu ieņēmumu likumību un pareizību kopumā

2.7. Mēs uzskatām, ka KU pārskatiem pakārtotie ieņēmumi kopumā par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par visu kopuzņēmumu maksājumu likumību un pareizību kopumā

2.8. Mēs uzskatām, ka KU pārskatiem pakārtotie maksājumi kopumā par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi

2.9. Saskaņā ar LESD 310.–325. pantu un KU finanšu noteikumiem katra KU vadības pienākums ir sagatavot un iesniegt KU pārskatus, pamatojoties uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem, un nodrošināt pārskatiem pakārtoto

darījumu likumību un pareizību. Šie pienākumi ietver iekšējās kontroles mehānismu izveidi, ieviešanu un īstenošanu attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un izklāstu tā, lai krāpšanas vai kļūdas dēļ tajos nebūtu sniegtas būtiski nepareizas ziņas. Vadības galīgais pienākums tostarp ir nodrošināt, lai finanšu pārskatos atspoguļotās darbības, finanšu darījumi un cita informācija atbilstu regulējumam, kas tiem piemērojams.

2.10. Sagatavojot pārskatus, vadības pienākums ir novērtēt KU spēju turpināt darbību. Tai jāizklāsta jautājumi, kas saistīti ar KU spēju turpināt darbību, un jāizmanto darbības turpināšanas pieņēmums grāmatvedībā, ja vien tā neplāno likvidēt organizāciju vai pārtraukt darbību, vai tai nav citas reālas alternatīvas organizācijas slēgšanai vai darbības pārtraukšanai.

2.11. Katra KU stratēģiskie vadītāji ir arī atbildīgi par attiecīgā KU finanšu ziņojumu sagatavošanas procesa pārraudzību.

Revidenta pienākumi pārskatiem pakārtoto darījumu revīzijā

2.12. Mēs sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei, kā arī citām budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm ticamības deklarācijas par visu kopuzņēmumu ieņēmumu un maksājumu likumību un pareizību kopumā.

2.13. Mēs iegūstam pietiekamus un piemērotus revīzijas pierādījumus par finanšu informāciju, kas paziņota par visiem KU, lai izstrādātu atzinumu ar pamatotu pārliecību par visu KU pārskatiem un tiem pakārtotajiem ieņēmumu un maksājumu darījumiem kopumā. Mūsu revīzijas pieeja un metodika ir sīkāk aprakstīta ***II pielikumā***.

2.14. Mēs esam vienīgie atbildīgie par saviem revīzijas atzinumiem. Saskaņā ar *ISA* un *ISSAI* mēs liekam lietā profesionālo spriedumu un visas mūsu revīzijas gaitā saglabājam profesionāli skeptisku attieksmi.

2.15. Mēs sazināmies ar katra KU vadību par tādiem jautājumiem kā revīzijai plānotais tvērums un laika grafiks, kā arī par jebkādiem svarīgiem revīzijas konstatējumiem, tostarp konstatējumiem par nozīmīgām iekšējās kontroles nepilnībām.

2.16. Savā ziņojumā mēs aprakstām jautājumus, kurus uzskatām par visnozīmīgākajiem pārskatiem pakārtoto darījumu revīzijā. Mēs to darām, izņemot gadījumus, kad publiskošana ir juridiski aizliegta vai – taču tas notiek ļoti reti – mēs uzskatām, ka jautājums nav jāizklāsta mūsu ziņojumā, jo būtu pamatoti sagaidīt, ka informācijas izpaušanas negatīvās sekas būtu lielākas nekā ieguvums sabiedrības interesēs.

2.17. Pamatota pārliecība ir augsts, bet ne absolūts revidenta pārliecības līmenis. Nav garantijas, ka revīzijā vienmēr tiks atklātas visas neatbilstības revidētajos pārskatiem pakārtotajos darījumos. Šādas neatbilstības, kas var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, tiek

uzskatītas par būtiski nepareizām tad, ja var pamatoti sagaidīt, ka atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt ekonomiskus lēmumus, kurus pieņem mūsu ziņojumu mērķauditorija.

Ieņēmumi

2.18. Attiecībā uz ieņēmumiem mēs guvām mūsu atzinumam vajadzīgo pamatoto pārliecību, pārbaudot katra KU galvenās pārvaldības un kontroles sistēmas un papildus veicot padziļinātas pārbaudes. Mēs pārbaudījām iemaksas, kuras Komisija bija veikusi no ES budžeta, un citu dalībnieku iemaksas salīdzinājumā ar katra KU pieņemto budžetu un pienākumiem, kas noteikti izveides regulās un dalībnieku nolīgumos. Šis darbs bija pamatā mūsu atzinumam par visu KU ieņēmumu likumību un pareizību kopumā un mūsu atzinumiem par katra atsevišķa KU ieņēmumu likumību un pareizību.

2.19. 2025. gadā mūsu revīzijas datu kopa ieņēmumu pārbaudei bija 3,2 miljardi EUR. Revidētajos ieņēmumu darījumos mēs neatradām kļūdas ar finansiālu ietekmi.

Maksājumi

2.20. Attiecībā uz maksājumiem mēs pārbaudījām reprezentatīvu izlasi, kurā ietvērām 95 darījumus no mūsu revīzijas datu kopas, kurā ietilpa dzēstais priekšfinansējums, kā arī visu attiecīgo KU starpposma un galīgie maksājumi. Šis revīzijas darbs bija pamatā mūsu atzinumam par visu KU maksājumu likumību un pareizību kopumā, balstoties uz pamatotu pārliecību, un atzinumiem par katra atsevišķa KU maksājumu likumību un pareizību, balstoties uz ierobežotu pārliecību.

2.21. 2025. gadā mūsu maksājumu revīzijas datu kopa veidoja 2,1 miljardu EUR. ***2.1. attēlā*** ir parādīti KU budžeta izdevumi un mūsu atlasīto maksājumu revīzijas datu kopa sadalījumā pēc veida: priekšfinansējums, starpposma un galīgie maksājumi un dzēstais priekšfinansējums.

2.1. attēls. KU maksājumi un revīzijas datu kopa 2025. gadā

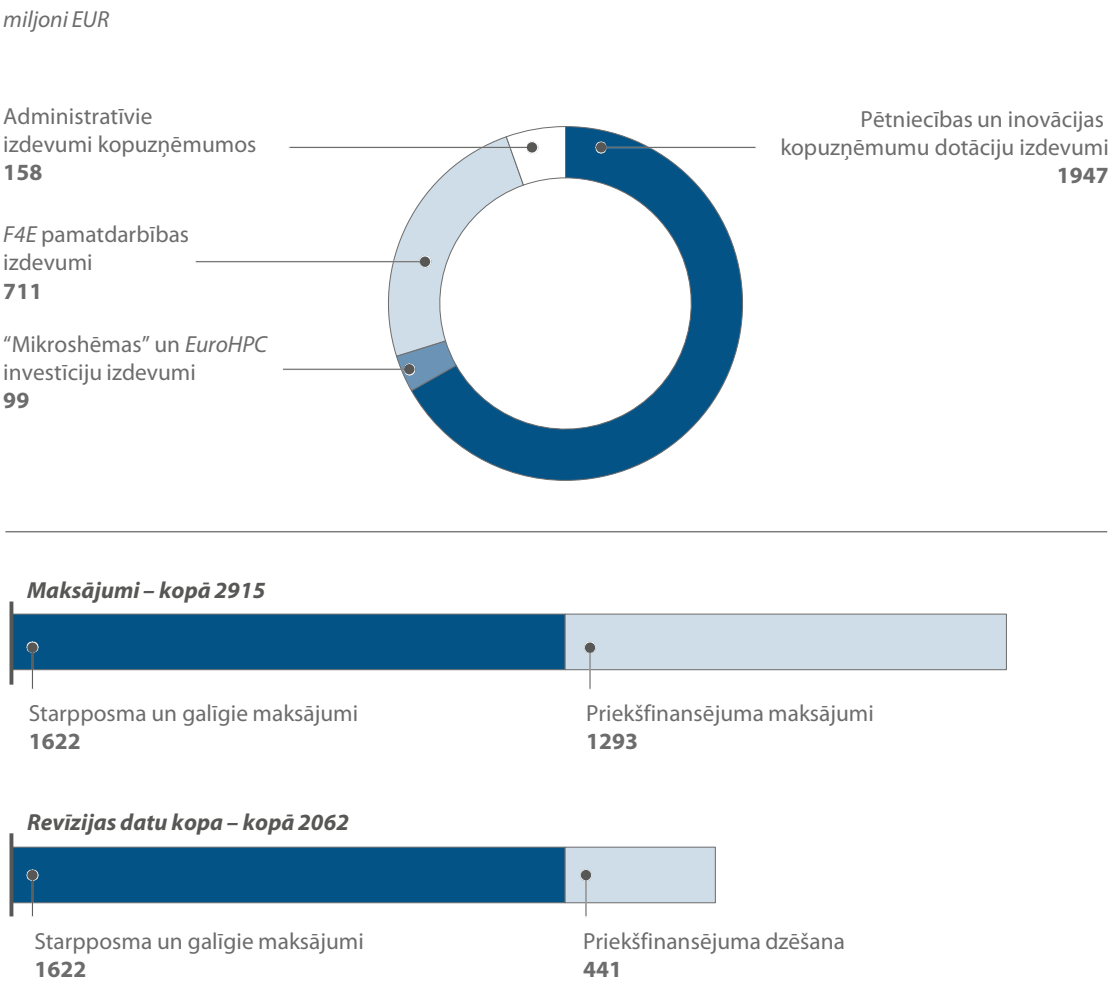

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.22. Pamatojoties uz mūsu revīzijas konstatējumiem, lēšam, ka kopējais kļūdu līmenis ir zem mūsu noteiktā 2 % būtiskuma sliekšņa.

2.23. Mēs konstatējām kļūdas saistībā ar maksājumu darījumu likumību un pareizību gandrīz visos kopuzņēmumos, izņemot *ECCC*, kopuzņēmumu "Eiropas dzelzceļš" (*EU-Rail*) un kopuzņēmumu "Viedie tīkli un pakalpojumi" (*SNS*). Kopumā 14 no 95 mūsu pārbaudītajiem darījumiem (15 %) bija kļūdas (salīdzinājumā ar 12 no 63 darījumiem (19 %) 2024. gadā). Mēs sniedzām atzinumu ar iebildēm par kopuzņēmuma "*Global Health EDCPT3*" maksājumu likumību un pareizību, jo konstatējām kļūdas četros no pieciem pārbaudītajiem darījumiem (***3.11.10***. punkts).

2.24. ***2.2. attēlā*** ir sniegts pārskats par šīm kļūdām, tās iedalot kategorijās pēc jomas (iepirkumi, dotācijas) un veida (skaitļos izsakāmas, skaitļos neizsakāmas).

2.2. attēls. Kļūdas katrā kopuzņēmumā pa jomām un veidiem

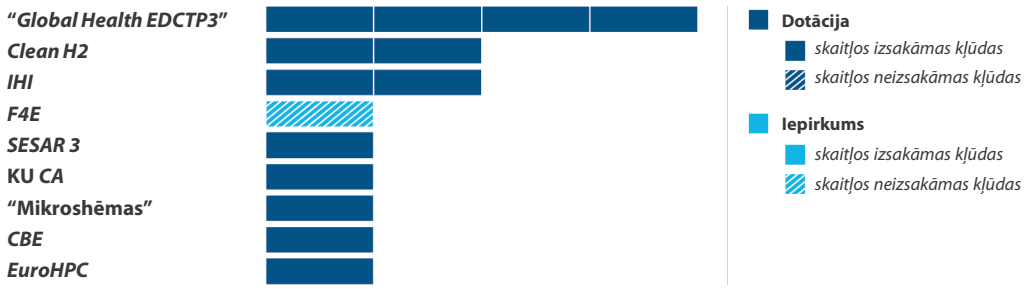

Avots: ERP, pamatojoties uz 2025. gada revīzijas rezultātiem.

2.25. Dotācijas veido lielāko daļu no kopuzņēmumu veiktajiem maksājumiem jeb aptuveni 1,1 miljardu EUR (52 %) no revīzijas datu kopas. Visas kļūdas, izņemot vienu, attiecās uz šo maksājumu jomu. Šogad mēs konstatējām skaitļos izsakāmas kļūdas 13 no 68 mūsu izlasē iekļautajiem darījumiem (19 %) no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020", pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa". Visi šie darījumi bija balstīti uz to faktisko izmaksu atlīdzināšanu, kas saņēmējiem galvenokārt radās saistībā ar personāla izmaksām. Revīzijā nekonstatējām, ka kļūdu līmenis pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" būtiski atšķirtos no kļūdu līmeņa pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa", lai gan pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" tika ieviesti vienkāršojumi, lai finansējuma saņēmējiem būtu vieglāk atskaitīties par personāla izmaksām.

2.26. Turklāt mēs ziņojām par trūkumiem četros darījumos, kas saistīti ar *EU-Rail* fiksētas summas dotācijām pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa". To pamatā bija:

- pierādījumu trūkums tam, ka būtu veikts stabils budžetā paredzēto personāla izmaksu *ex ante* novērtējums, un
- dažu saņēmēju nepietiekami konkrētais ieguldījums konkrētos nodevumos, un tas kavē pienācīgu novērtējumu.

Par līdzīgiem konstatējumiem mēs ziņojām savā 2025. finanšu gada pārskatā[3].

2.27. Lielākā daļa maksājumu par investīcijām, kas balstītas uz iepirkumu, tiek veikti saskaņā ar programmu "Digitālā Eiropa" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI), kā arī par *F4E* infrastruktūras iegādi. Šogad šie maksājumi veido aptuveni 825 miljonus EUR (40 %) no revīzijas datu kopas. Šeit mēs konstatējām vienu skaitļos neizsakāmu kļūdu mūsu izlasē iekļautajos 25 saistītajos darījumos. Šo kļūdu izraisīja nepilnības *F4E* pamatlīguma pārvaldībā un īstenošanā.

[3] 2025. gada pārskats, 5.24. un 5.25. punkts un 5.3. izcēlums.

2.28. Visbeidzot, kopuzņēmumu administratīvie izdevumi veido 158 miljonus EUR (8 %) no revīzijas datu kopas. Abos mūsu izlasē iekļautajos saistītajos darījumos kļūdu nebija.

Budžeta izpilde

2.29. KU 2025. gada maksājumu budžeta izpildes līmenis ir parādīts ***2.3. attēlā***. Kopumā izpildes līmenis bija vidēji 73 %, sākot no 18 % KU *SNS* gadījumā līdz 99 % attiecībā uz kopuzņēmumu "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (*IHI*) un KU "*Global Health EDCTP3*". Neizlietotu maksājumu apropriāciju pārdales līmenis vidēji bija 27 % un svārstījās no 1 % *IHI* gadījumā līdz 82 % KU *SNS* gadījumā.

2.3. attēls. KU 2025. gada maksājumu budžeta izpilde

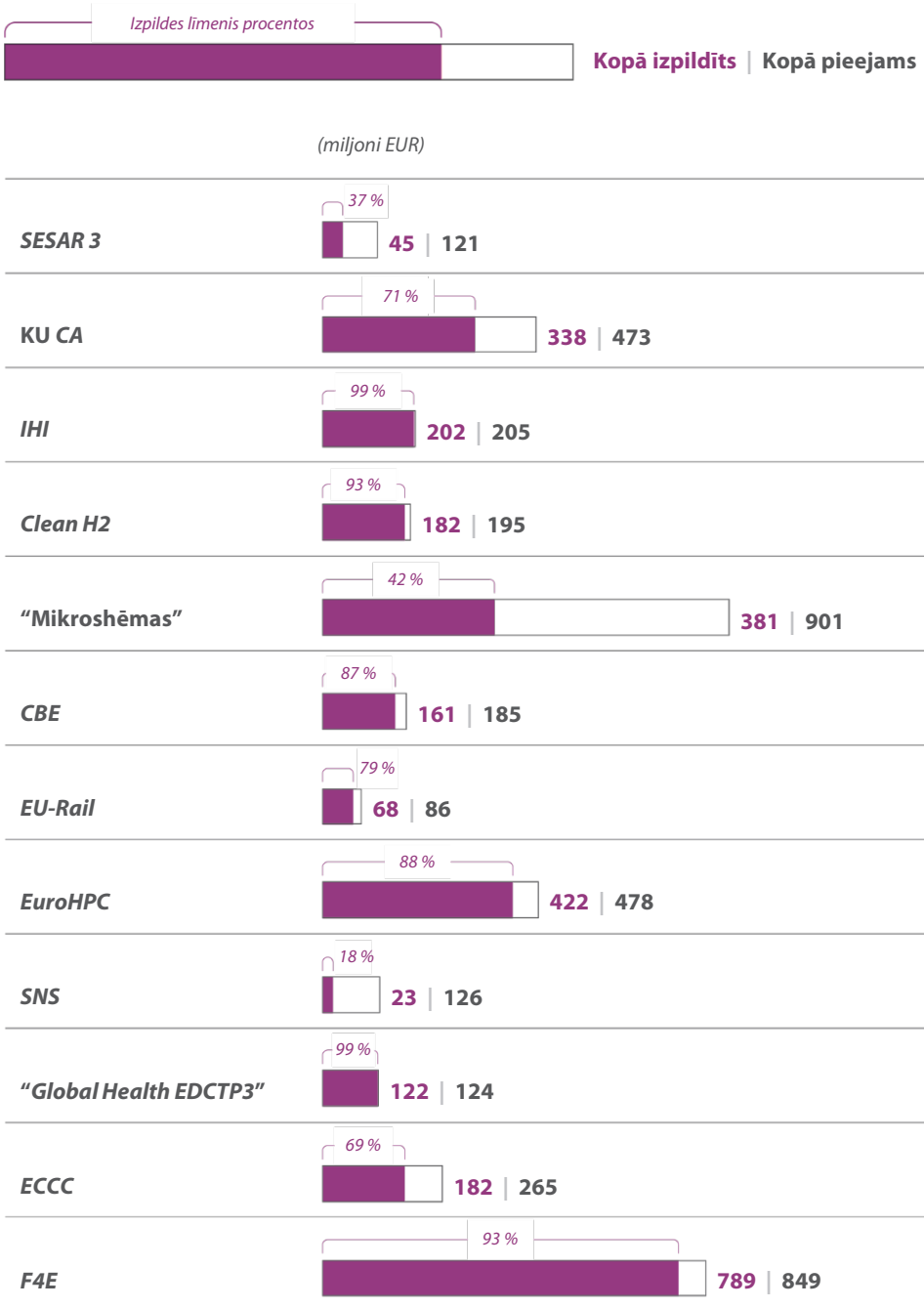

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.30. Attiecībā uz KU *SNS* maksājumu budžeta izpildes zemais līmenis bija saistīts ar kavēšanos Komisijas iekšējā lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz drošības noteikumiem saskaņā ar pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" regulas 22. panta 5. punktu. Tā kā 2025. gada uzaicinājumus nevarēja izsludināt pirms šā lēmuma pieņemšanas, kopuzņēmumam *SNS* dotāciju nolīgumu noslēgšana, kā arī saistītie priekšfinansējuma maksājumi bija jāatliek uz 2026. gada pirmo pusi.

2.31. Attiecībā uz kopuzņēmumu "Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības pētniecība 3" (KU *SESAR 3*) maksājumu budžeta izpildes zemais līmenis bija saistīts ar tā pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" daudzgadu finansēšanas ciklu. Attiecībā uz kopuzņēmumu "Mikroshēmas" (KU "Mikroshēmas") zemais maksājumu budžeta izpildes līmenis bija saistīts ar kavēšanos pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" to dotāciju nolīgumu noslēgšanā, kas izrietēja no 2024. un 2025. gada uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Zemo budžeta izpildi veicināja arī no programmas "Digitālā Eiropa" finansētās infrastruktūras iegādes kopīgo iepirkuma procedūru sarežģītība.

Programmas īstenošana

2.32. Saskaņā ar 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmu (DFS) kopuzņēmumu izveides regulās ir noteikti iemaksu mērķrādītāji, kas katrai dalībnieku kategorijai (ES, privātā sektora dalībnieki, iesaistītās valstis, starptautiskās organizācijas) pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietvaros bija jāsasniedz kopuzņēmumam specifiskajām pētniecības un inovācijas darbībām. ES iemaksas galvenokārt tika veiktas no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020", izņemot 100 miljonus EUR no EISI Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumam (KU *EuroHPC*).

2.33. ***2.4. attēlā*** ir parādīts kopējais iemaksu mērķrādītājs un faktiskais sasniegšanas rādītājs līdz 2025. gada beigām katram kopuzņēmumam. KU *SESAR 3*, kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU *CA*) un *EU-Rail* 2024. gadā pabeidza pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbību īstenošanu.

2.4. attēls. KU dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" salīdzinājumā ar mērķrādītāju

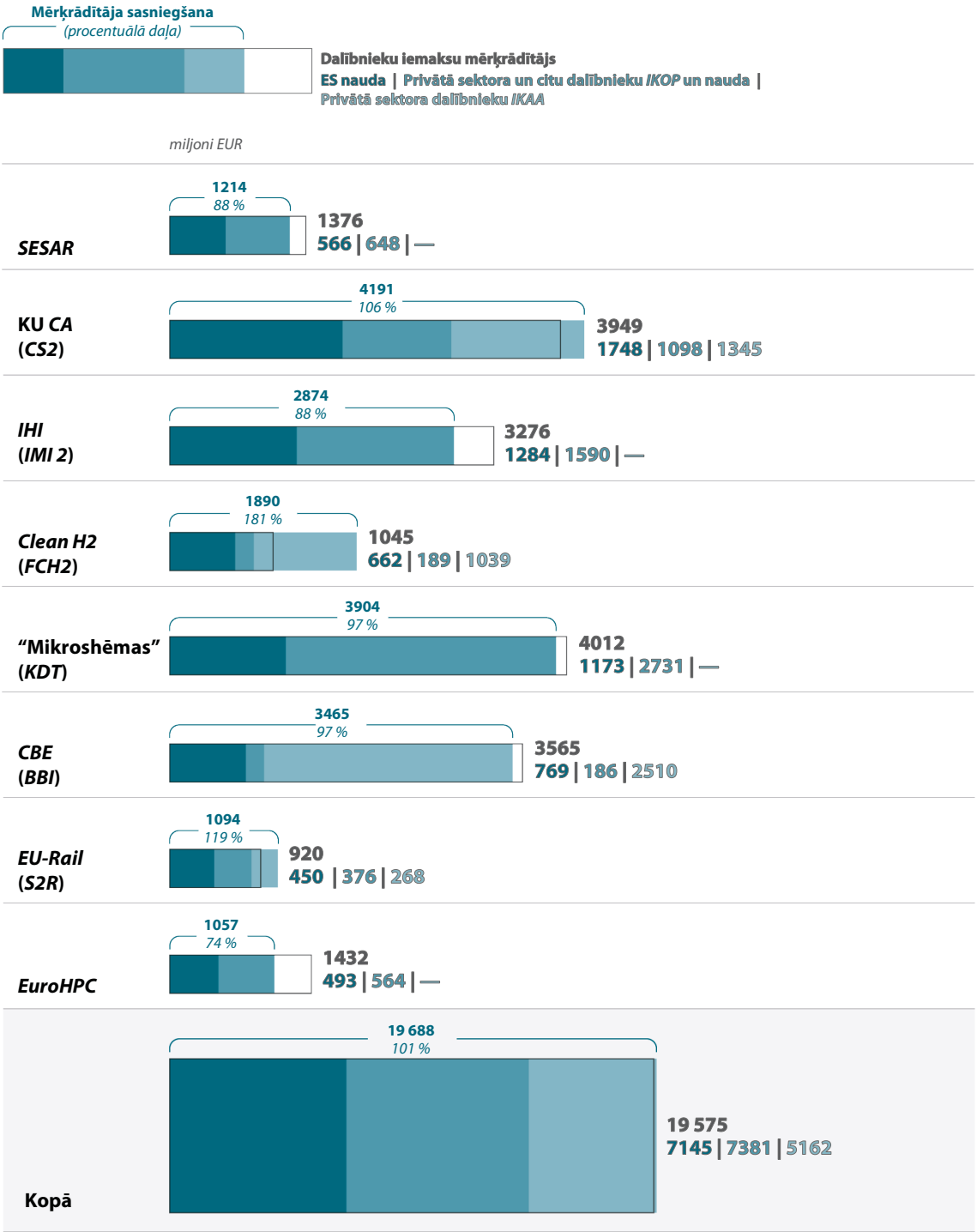

Piezīme. Akronīmi iekavās attiecas uz Kopuzņēmuma priekšteci 2014.–2020. gada DFS ietvaros. "Neattiecas" nozīmē, ka šāda iemaksa nav paredzēta KU juridiskajā pamatā. *EU-Rail* (*S2R*) dati ietver bākas projektus.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.34. Līdz 2025. gada beigām kopuzņēmumu dalībnieki bija veikuši iemaksas, kas vidēji bija 101 % no kopuzņēmumu izveides regulās noteiktā kopējā mērķrādītāja. Piecos no astoņiem kopuzņēmumiem to iemaksas nesasniedza tiem noteiktos mērķrādītājus. Šogad mēs konstatējām ievērojamu kopuzņēmuma *EuroHPC* iemaksu iztrūkumu pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (74 %). Kā ziņojām iepriekšējos gados[4], tas ir saistīts ar privātā sektora dalībnieku iemaksu zemo līmeni salīdzinājumā ar obligāto mērķrādītāju. Privātā sektora dalībnieki var veikt iemaksas natūrā tikai inovācijas dotācijām, kas veido aptuveni 30 % no Kopuzņēmuma kopējām dotāciju darbībām.

2.35. Saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS kopuzņēmumu izveides regulās ir noteikti iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" un programmā "Digitālā Eiropa". Attiecībā uz *ECCC* izveides regulā ir noteikts, ka tā darbības saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un programmu "Digitālā Eiropa" finansē Komisija, savukārt kopīgās darbības finansē gan no Komisijas, gan dalībvalstu brīvprātīgajām iemaksām.

2.36. ***2.5. attēlā*** par katru kopuzņēmumu ir parādīts pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" kopējais iemaksu mērķrādītājs un faktiskais sasniegšanas rādītājs līdz 2025. gada beigām.

[4] Piemēram, Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2023. finanšu gadu, 3.9.16. punkts, un Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, 3.9.15. punkts.

2.5. attēls. Kopuzņēmumu dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" salīdzinājumā ar to mērķrādītājiem

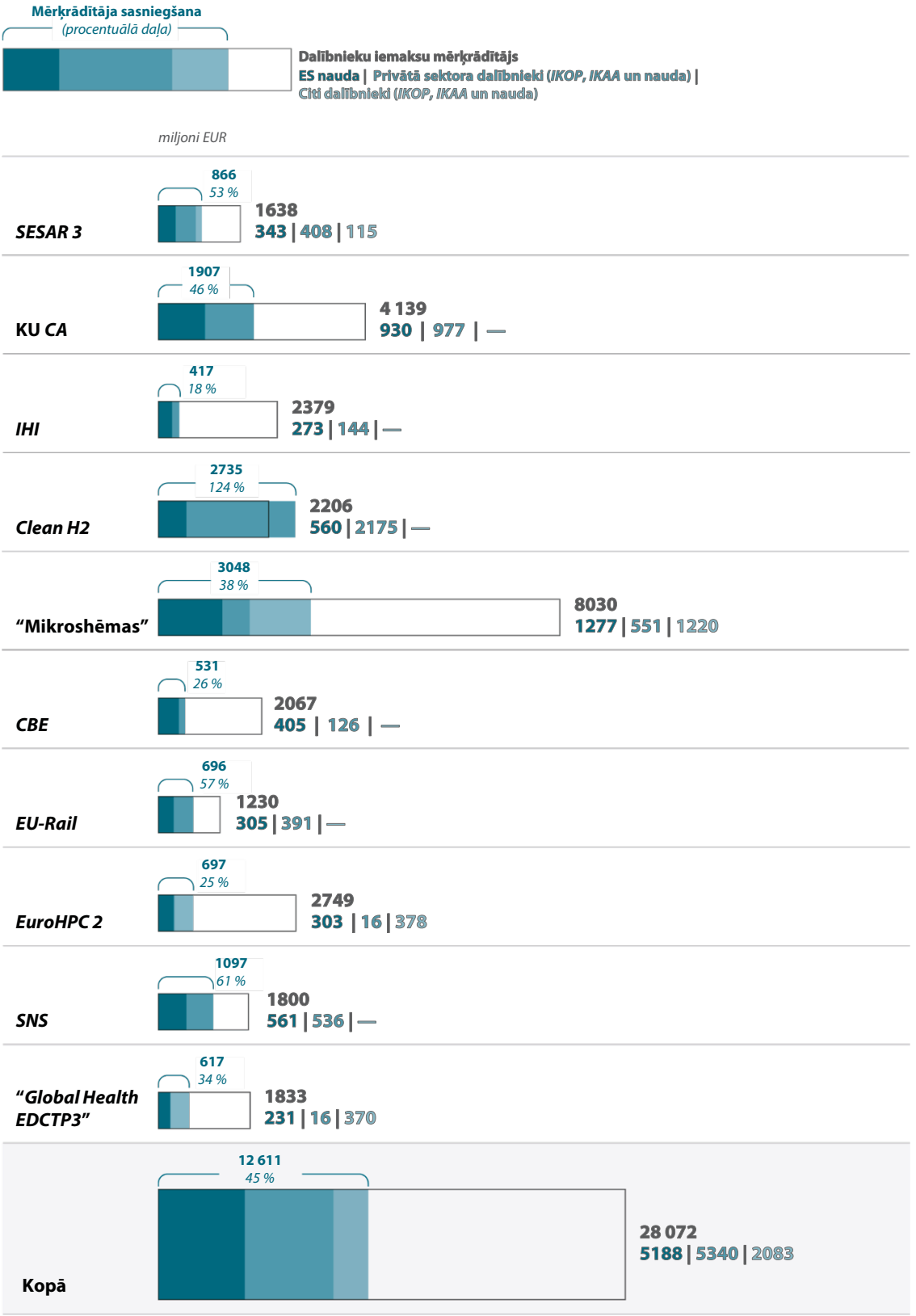

Piezīme. "Neattiecas" nozīmē, ka šāda iemaksa nav paredzēta KU juridiskajā pamatā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.37. Līdz 2025. gada beigām kopuzņēmumi bija sasnieguši vidēji 45 % no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" iemaksu mērķrādītājiem, kas noteikti to izveides regulās. Mēs konstatējām ievērojamu neizpildīto iemaksu uzkrāšanos attiecībā pret mērķrādītājiem *IHI*, kopuzņēmumam "Apritīga biobāzēta Eiropa" (*CBE*) un kopuzņēmumam *EuroHPC*. *IHI* un KU *CBE* paskaidroja, ka tas galvenokārt bija saistīts ar projektu lēno uzsākšanu. Kopuzņēmuma *EuroHPC* privātie dalībnieki var veikt iemaksas natūrā tikai inovācijas dotācijām, kā tas bija arī pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" gadījumā.

2.38. ***2.6. attēlā*** ir parādīti programmas "Digitālā Eiropa" un EISI iemaksu mērķrādītāji kopuzņēmumam "Mikroshēmas", KU *EuroHPC* un *ECCC* un faktiski sasniegtais rādītājs līdz 2025. gada beigām.

2.6. attēls. Kopuzņēmumu dalībnieku iemaksas programmā "Digitālā Eiropa" un EISI salīdzinājumā ar to mērķrādītājiem

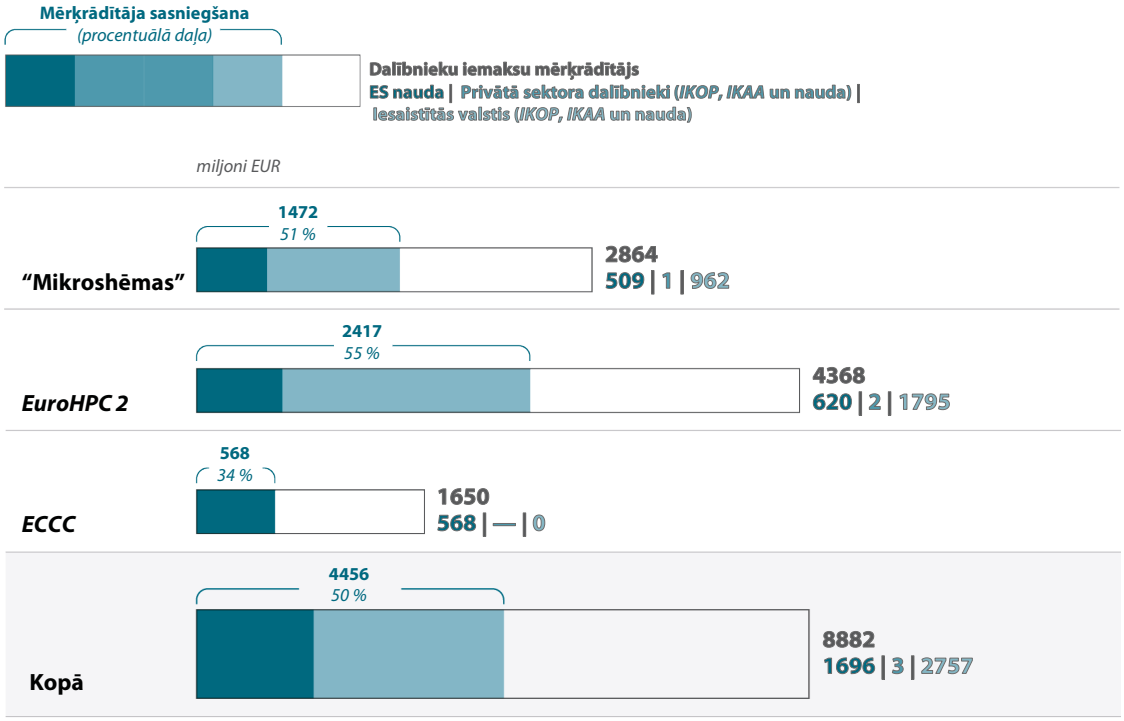

Piezīme. "Neattiecas" nozīmē, ka šāda iemaksa nav paredzēta KU juridiskajā pamatā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.39. Attiecīgie kopuzņēmumi bija sasnieguši vidēji 50 % no kopējā iemaksu mērķrādītāja, kas programmai noteikts to izveides regulās. Kā mēs novērojām pagājušajā gadā[5], dalībvalstis vēl nav veikušas brīvprātīgas iemaksas *ECCC* kopīgajās darbībās.

[5] Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, 3.12.12. punkts.

2.40. Visbeidzot, mēs konstatējām, ka *ITER* Starptautiskās organizācijas tehniskā projekta prasību pašreizējā attīstība var radīt papildu izmaksas un kavēšanos saistībā ar *F4E* iemaksām *ITER* projekta būvniecībai. Tehniskās izmaiņas *ITER* projektā, kas nepieciešamas saskaņā ar jauno *ITER* pamatscenāriju, var vēl vairāk palielināt šo risku.

Mūsu revīziju laikā atklātie gadījumi, kad ir aizdomas par krāpšanu

2.41. Mūsu kā ES ārējās revīzijas iestādes pilnvarās nav izmeklēt gadījumus, kad radušās aizdomas par krāpšanu, kas kaitē ES finanšu interesēm[6]. Tomēr mūsu pienākums saskaņā ar LESD 287. panta 2. punktu ir ziņot par šādiem gadījumiem kompetentajām iestādēm. Mēs ziņojam par "katru pārkāpumu", ko atklājām, pārbaudot visu ES ieņēmumu un izdevumu likumību, pareizību un pareizu finanšu pārvaldību (kā aprakstīts "Revīzijas procedūrās saistībā ar krāpšanu" ***Revīzijas pieejas un metodikas II pielikumā***).

2.42. Attiecībā uz 2025. finanšu gadu revīzijas noslēgumā mēs nebijām atklājuši gadījumus, kad būtu aizdomas par krāpšanu vai citām nelikumīgām darbībām, kas ietekmē ES finanšu intereses, un arī neziņojām par tiem Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*). Mēs arī neziņojām Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) par gadījumiem, kad būtu aizdomas par noziegumiem pret ES finanšu interesēm.

[6] Direktīva 2017/1371, 3. pants.

Citas ERP publikācijas par kopuzņēmumiem

2.43. 2025. gadā un 2026. gada pirmajā pusē mēs sagatavojām trīs īpašos ziņojumus un atzinumus, kuri attiecās uz viena vai vairāku kopuzņēmumu darbu (sīkāka informācija ir sniegta ***III pielikumā***).

- **ERP īpašais ziņojums 12/2025** "ES stratēģija mikroshēmu jomā: stratēģijas īstenošanā atzīmējams progress, bet ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu pārāk vērienīgo digitālās desmitgades mērķrādītāju".

- **ERP Atzinums 01/2026** par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu ("EKF").

- **ERP Atzinums 02/2026** par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus.

Ieteikumi

2.44. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***IV pielikumā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. No 12 ieteikumiem, kuru ieviešana 2024. gada beigās vēl nebija pabeigta, kopuzņēmumi ir pilnībā ieviesuši sešus ieteikumus, trīs ieteikumus tie ir ieviesuši lielākajā daļā aspektu un trīs ieteikumus – dažos aspektos.

2.45. Pamatojoties uz mūsu revīzijas konstatējumiem par 2025. finanšu gadu, mēs sniedzām divus ieteikumus. No tiem viens attiecas uz astoņiem kopuzņēmumiem, bet otrs – uz atsevišķu kopuzņēmumu (***2.1. tabula***). Sīkāka informācija par šiem ieteikumiem ir iekļauta 3. nodaļā.

2.1. tabula. Mūsu ieteikumi 2025. gadā

Ieteikuma virsraksts	Attiecīgais KU
Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” vai programmas “Digitālā Eiropa” izdevumiem	KU *SESAR 3*–2025–1 (***3.2.15***. punkts) *IHI*-2025–1 (***3.4.16***. punkts) KU *CBE*-2025–1 (***3.7.16***. punkts) *EU-Rail*-2025–1 (***3.8.18***. punkts) KU *EuroHPC*-2025–1 (***3.9.18***. punkts) KU *SNS*-2025–1 (***3.10.15***. punkts) KU *Global Health EDCTP3*–2025–1 (***3.11.16***. punkts) *ECCC*-2025–1 (***3.12.16***. punkts)
Pastiprināt sadarbību ar *ITER-IO* projekta izstrādē	*F4E*-2025–1 (***3.13.18***. punkts)

KU atbildes uz 1. un 2. nodaļu

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2025/JUS-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

3. nodaļa

Ticamības deklarācijas

par ES kopuzņēmumiem un tiem pielīdzināmām struktūrām

3.1. Ticamības deklarāciju pamatojuma informācija

Mūsu atzinumu pamatojums

3.1.1. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) starptautiskajiem revīzijas standartiem (*ISA*) un ētikas kodeksu un *INTOSAI* starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem (*ISSAI*). Mūsu pienākumi saskaņā ar šiem standartiem ir plašāk aprakstīti šā ziņojuma iedaļā, kas attiecas uz revidenta pienākumiem. Mēs arī esam ievērojuši neatkarības prasības un ētikas pienākumus saskaņā ar Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu, ko izstrādājusi Starptautiskās Ētikas standartu padome grāmatvežiem. Uzskatām, ka iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinumu pamatošanai.

Vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi

3.1.2. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 310.–325. pantu, kā arī kopuzņēmumu un tiem pielīdzināmo struktūru (kopā "kopuzņēmumi" jeb "KU") finanšu noteikumiem katra KU vadība ir atbildīga par KU pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu, pamatojoties uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem, un par pakārtoto darījumu likumības un pareizības nodrošināšanu. Šie pienākumi ietver iekšējās kontroles mehānismu izveidi, ieviešanu un īstenošanu attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un izklāstu tā, lai krāpšanas vai kļūdas dēļ tajos nebūtu sniegtas būtiski nepareizas ziņas. Vadības galīgais pienākums tostarp ir nodrošināt, lai finanšu pārskatos atspoguļotās darbības, finanšu darījumi un cita informācija atbilstu regulējumam, kas tiem piemērojams.

3.1.3. Sagatavojot pārskatus, vadības pienākums ir novērtēt KU spēju turpināt darbību. Tai jāizklāsta jautājumi, kas saistīti ar KU spēju turpināt darbību, un jāizmanto darbības turpināšanas pieņēmums grāmatvedībā, ja vien tā neplāno likvidēt organizāciju vai pārtraukt darbību, vai tai nav citas reālas alternatīvas organizācijas slēgšanai vai darbības pārtraukšanai.

3.1.4. Vadība ir atbildīga arī par pārējo informāciju, tostarp par atsevišķu kopuzņēmumu gada darbības pārskatiem. Mūsu atzinums par gada pārskatiem neattiecas uz šo pārējo informāciju, un mēs par to neizdarām nekādus ticamības secinājumus. Saistībā ar mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir izlasīt pārējo informāciju un, to darot, apsvērt, vai pārējā informācija nav būtiski pretrunā gada pārskatiem vai mūsu revīzijas laikā iegūtajām zināšanām, vai kā citādi nešķiet būtiski nepareiza. Ja, pamatojoties uz mūsu darbu, secinām, ka pārējā informācija satur būtiski nepareizas ziņas, mūsu pienākums ir par šo faktu ziņot.

3.1.5. Katra KU stratēģiskie vadītāji ir atbildīgi par attiecīgā KU finanšu ziņojumu sagatavošanas procesa pārraudzību.

Revidenta pienākumi pārskatu un pakārtoto darījumu revīzijā

3.1.6. Mēs sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei vai citām budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm ticamības deklarācijas par KU pārskatu ticamību un pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

3.1.7. Mēs iegūstam pietiekamus un piemērotus revīzijas pierādījumus par finanšu informāciju, kas paziņota par katru KU, lai sniegtu atzinumu ar pamatotu pārliecību par pārskatiem un ieņēmumiem un atzinumu ar ierobežotu pārliecību par pārskatiem pakārtotajiem maksājumu darījumiem.

3.1.8. Pamatota pārliecība ir augsts, bet ne absolūts revidenta pārliecības līmenis. Procedūras, ko veic, lai sagatavotu atzinumu ar ierobežotu pārliecību, ir ierobežotas salīdzinājumā ar darbu, kas nepieciešams, lai iegūtu pamatotu pārliecību, taču saskaņā ar mūsu profesionālo spriedumu ticamības līmenis būs nozīmīgs mūsu ziņojuma adresātiem. Mūsu revīzijas pieeja un metodika ir sīkāk aprakstīta ***II pielikumā***.

3.1.9. Mēs esam vienīgie atbildīgie par saviem revīzijas atzinumiem. Saskaņā ar *ISA* un *ISSAI* mēs liekam lietā profesionālo spriedumu un visas mūsu revīzijas gaitā saglabājam profesionāli skeptisku attieksmi.

3.1.10. Mēs sazināmies ar KU vadību par tādiem jautājumiem kā revīzijai plānotais tvērums un laika grafiks, kā arī par jebkādiem svarīgiem revīzijas konstatējumiem, tostarp konstatējumiem par nozīmīgām iekšējās kontroles nepilnībām.

3.1.11. Pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, mēs arī vērtējam, vai notikumu vai apstākļu veidā pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt nopietnas šaubas par KU spēju turpināt darbību. Ja secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, mums savā ziņojumā ir jāvērš uzmanība uz attiecīgo pārskatos sniegto informāciju vai arī – ja šī informācija ir neadekvāta – jāgroza mūsu atzinums. Mūsu secinājumi ir balstīti uz revīzijas pierādījumiem, kurus esam ieguvuši līdz ziņojuma sagatavošanas datumam. Tomēr notikumi vai apstākļi, kas rodas pēc minētā datuma, var būt par iemeslu tam, ka uzņēmums pārtrauc turpināt darbību.

3.1.12. Savā ziņojumā mēs aprakstām jautājumus, kurus uzskatām par visnozīmīgākajiem pārskatu un pakārtoto darījumu revīzijā. Mēs to darām, izņemot gadījumus, kad publiskošana ir juridiski aizliegta vai – taču tas notiek ļoti reti – mēs uzskatām, ka jautājums nav jāizklāsta mūsu ziņojumā, jo būtu pamatoti sagaidīt, ka informācijas izpaušanas negatīvās sekas būtu lielākas nekā ieguvums sabiedrības interesēs.

3.1.13. Neatkarīgi no pārliecības līmeņa nav garantijas, ka revīzijā vienmēr tiks atklātas visas revidētajos pārskatos norādītās būtiski nepatiesās ziņas vai neatbilstības. Šādas neatbilstības, kas var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, tiek uzskatītas par būtiski nepareizām tad, ja var pamatoti sagaidīt, ka atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt ekonomiskus lēmumus, kurus pieņem mūsu ziņojumu mērķauditorija.

3.2. Kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3” (KU *SESAR 3*)

Ievads

3.2.1. Kopuzņēmumu “Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības (*ATM*) pētniecība 3” (KU *SESAR 3*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[7]. Kopuzņēmums *SESAR 3* ir kopuzņēmuma *SESAR* turpinājums. Kopuzņēmumu *SESAR* izveidoja Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (7. PP) 2007. gada februārī uz astoņiem gadiem[8], un tā darbības laiku 2014. gada jūnijā pagarināja, lai tas turpinātu darboties pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”[9].

3.2.2. KU *SESAR 3* tika izveidots kā publiskā un privātā sektora partnerība, lai attīstītu modernizētu gaisa satiksmes pārvaldību Eiropā un paātrinātu Eiropas digitālās gaisa telpas izveidi, izmantojot pētniecību un inovāciju. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (MOVE ĢD), Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (Eirokontrole) un vairāk nekā 50 organizācijas, kas aptver visu aviācijas vērtību ķēdi, tostarp lidostas, visu kategoriju gaisa telpas izmantotāji, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, dronu operatori un pakalpojumu sniedzēji, kā arī ražotāji un zinātnieku aprindas.

3.2.3. ***3.2.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU *SESAR 3* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets saistībām atspoguļo tā 2025. gada uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektiem ievērojamo vērtību (aptuveni 254 miljoni EUR). Līdz 2025. gada beigām KU bija īstenojis 98 % no sava saistību budžeta. Tomēr kopuzņēmuma *SESAR 3* maksājumu budžeta izpildes līmenis bija zems (37 %), jo Kopuzņēmums īstenoja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daudzgadu finansēšanas ciklu. Līdz ar to aptuveni 76 miljoni EUR (63 %) no neizlietotajām maksājumu apropriācijām tika pārdalīti nākamā gada maksājumu budžetā. KU *SESAR 3* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

---

[7] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[8] Padomes Regula (EK) Nr. 219/2007, ar ko izveido Kopuzņēmumu, lai izstrādātu jaunas paaudzes Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmu (*SESAR*).

[9] Padomes Regula (ES) Nr. 721/2014, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 219/2007.

Kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3” (KU *SESAR 3*)

3.2.1. attēls. KU *SESAR 3* galvenie dati

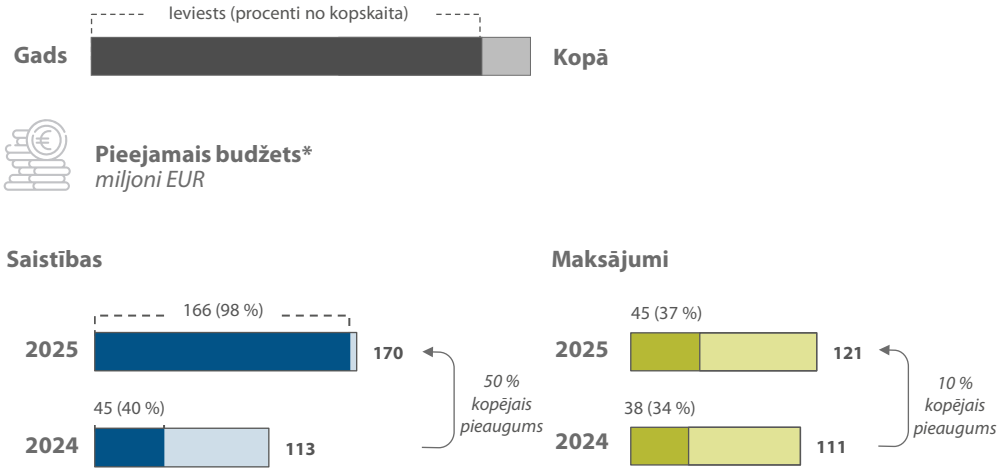

**Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.*

***Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.*

Avots: KU *SESAR 3* 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU *SESAR 3* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.2.4. ***3.2.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *SESAR 3* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *SESAR 3* bija sasniedzis 53 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.2.2. attēls. KU *SESAR 3* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”

Avots: KU *SESAR 3* 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.2.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma “Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības (*ATM*) pētniecība 3” (KU *SESAR 3*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.2.6. Mēs revidējām:

a) kopuzņēmuma *SESAR 3* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU *SESAR 3* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.2.7. Mēs uzskatām, ka KU *SESAR 3* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU *SESAR 3* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU *SESAR 3* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski

atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.2.8. Mēs uzskatām, ka KU *SESAR 3* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.2.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU *SESAR 3* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.2.10. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par *SESAR 3* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.2.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.2.12. Mēs revidējām piecus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem KU *SESAR 3* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Vienā no šiem darījumiem mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas radās neattiecināmu personāla izmaksu dēļ, jo dienas likmes tika aprēķinātas, pamatojoties uz izmaksu aplēsēm, nevis faktiskajām izmaksām.

3.2.13. KU *SESAR 3* neaprēķināja aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (100 % no pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā)[10].

Ieteikumi

3.2.14. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.2.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. KU *SESAR 3* ir pilnībā ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

3.2.15. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums KU *SESAR 3*–2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

KU *SESAR 3* būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

[10] Kopuzņēmuma *SESAR 3* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

3.2.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **kopuzņēmumam *SESAR 3*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.			KU *SESAR 3* direktors 2025. gadā apstiprināja “KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kontroles stratēģijai”, kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. Kopuzņēmums īstenoja un piemēroja savas uz risku balstītās kontroles pieejas galvenās procedūras.

KU *SESAR 3* atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.3. Kopuzņēmums “Tīra aviācija” (KU *CA*)

Ievads

3.3.1. Kopuzņēmumu “Tīra aviācija” (KU *CA*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[11]. KU *CA* aizstāja Kopuzņēmumu kopīgās tehnoloģiju ierosmes aeroinženierijas jomā īstenošanai (“*Clean Sky 1*”), ko izveidoja Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (7. PP) 2007. gada decembrī uz 10 gadiem[12] un kura darbības laiku pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” 2014. gada maijā pagarināja kā “*Clean Sky 2*”[13].

3.3.2. KU *CA* ir publiskā un privātā sektora partnerība pētniecības un inovācijas jomā, kuras mērķis ir pārveidot aviāciju ilgtspējīgai un klimatneitrālai nākotnei. *CA* dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un aviācijas nozares organizācijas[14]. KU *CA* arī atlasa asociētos dalībniekus, izsludinot uzaicinājumus izteikt ieinteresētību.

3.3.3. ***3.3.1. attēlā*** ir sniegti dati par kopuzņēmuma “Tīra aviācija” budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets saistībām un maksājumiem atspoguļo tā 2025. gada uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektiem ievērojamo vērtību (aptuveni 378 miljoni EUR). Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 90 % no sava saistību budžeta un 71 % no maksājumu budžeta. KU *CA* darbinieku skaits bija palielinājies par 8 % līdz skaitam, kas norādīts tā apstiprinātajā štatu sarakstā.

---

[11] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[12] Padomes Regula (EK) Nr. 71/2007, ar ko izveido kopuzņēmumu “*Clean Sky*”.

[13] Padomes Regula (ES) Nr. 558/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu *Clean Sky 2*.

[14] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

3.3.1. attēls. KU *CA* galvenie dati

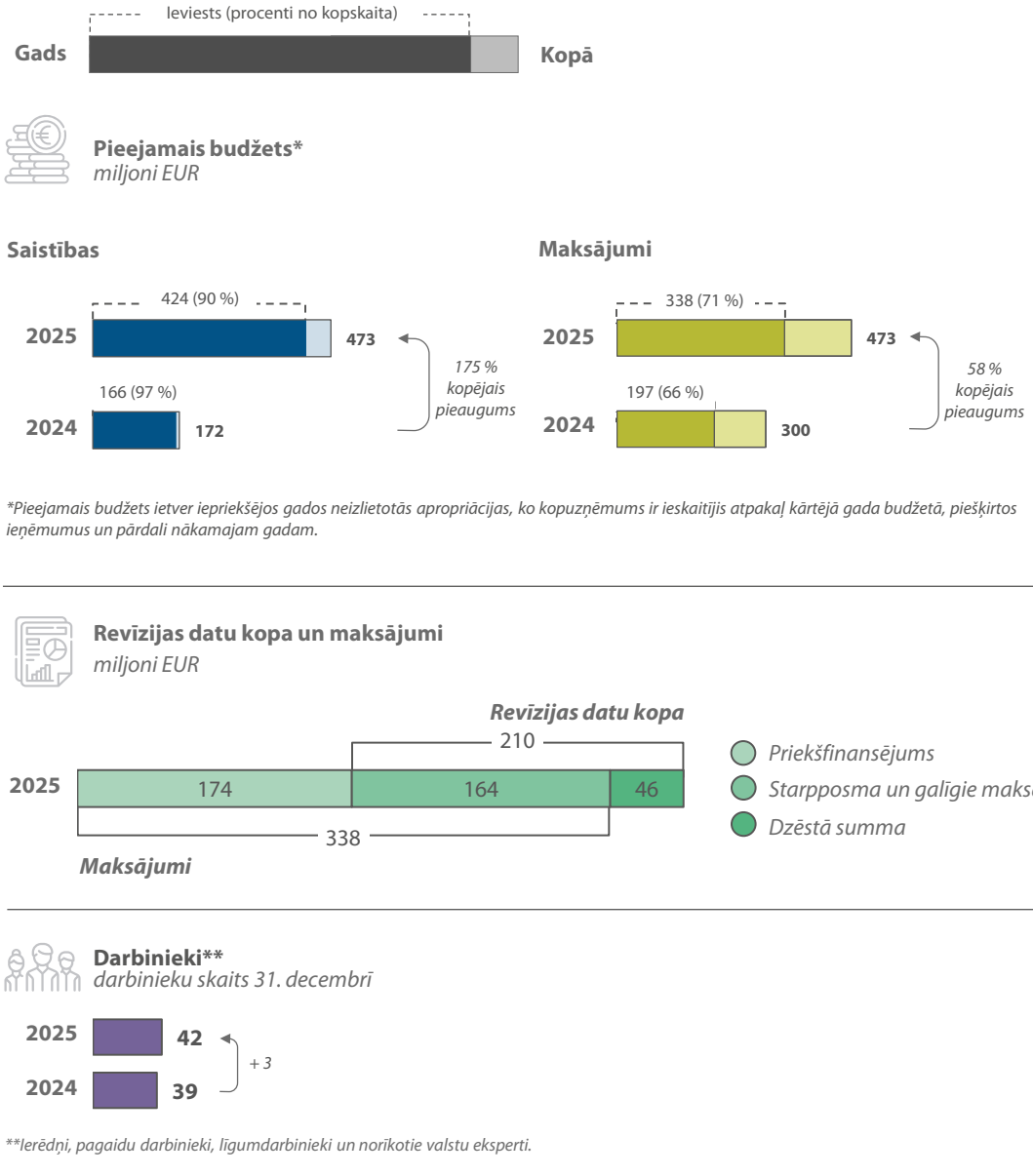

*Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.

**Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: KU *CA* 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU *CA* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.3.4. ***3.3.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *CA* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas KU gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *CA* bija sasniedzis 46 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.3.2. attēls. KU *CA* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa"

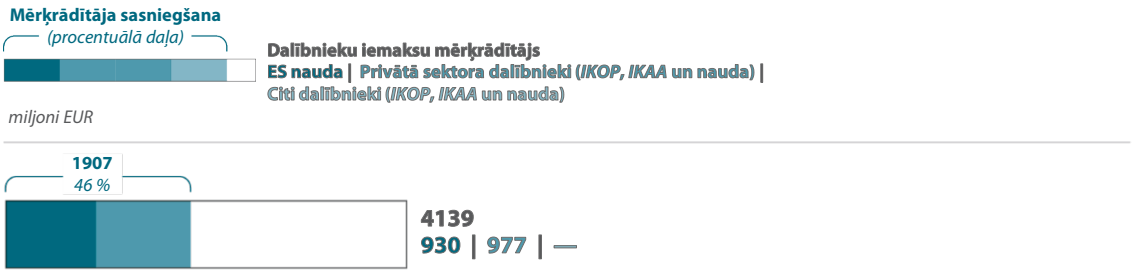

Avots: KU *CA* 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.3.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Tīra aviācija" (KU *CA*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.3.6. Mēs revidējām:

a) KU *CA* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU *CA* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.3.7. Mēs uzskatām, ka KU *CA* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU *CA* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU *CA* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.3.8. Mēs uzskatām, ka KU *CA* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.3.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU *CA* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.3.10. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *CA* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.3.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.3.12. Mēs revidējām deviņus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem KU *CA* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Vienā darījumā mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas radās neattiecināmu personāla izmaksu dēļ, jo saņēmējs bija izmantojis nepareizu metodi dienas likmju aprēķināšanai.

3.3.13. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (100 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU *CA* aplēsa kļūdu īpatsvaru 0,9 % apmērā, pamatojoties uz Komisijas norādījumiem par atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanu. Savā aplēsē KU izmantoja Komisijas Kopējā revīzijas dienesta datus par tā saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem[15].

Ieteikumi

3.3.14. Kopuzņēmumam *CA* nav neieviestu ieteikumu, kas sniegti mūsu 2022., 2023. un 2024. gada īpašajos gada ziņojumos un kas bija jāīsteno līdz 2025. gadam.

[15] KU *CA* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

KU *CA* atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CA-Replies-SAR-JUS-2025/CA-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.4. Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (*IHI*)

Ievads

3.4.1. Kopuzņēmumu “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (*IHI*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[16]. *IHI* aizstāja Kopuzņēmumu novatorisku zāļu jomā uzsāktās ierosmes īstenošanai (*IMI*), ko izveidoja Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (7. PP) 2007. gada decembrī uz 10 gadiem[17] un kura darbības laiku pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” 2014. gada maijā pagarināja[18] kā *IMI 2*.

3.4.2. *IHI* ir publiskā un privātā sektora partnerība, kas pievēršas ilgtspējīgai, starpdisciplinārai un uz pacientiem orientētai pētniecībai un inovācijai veselības jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un Eiropas rūpniecības asociācijas.

3.4.3. ***3.4.1. attēlā*** ir sniegti dati par *IHI* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 98 % no sava saistību budžeta un 99 % no maksājumu budžeta. *IHI* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

---

[16] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[17] Padomes Regula (EK) Nr. 73/2008, ar ko izveido Kopuzņēmumu novatorisku zāļu jomā uzsāktās ierosmes īstenošanai.

[18] Padomes Regula (ES) Nr. 557/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu “2. ierosme inovatīvu zāļu jomā”.

3.4.1. attēls. *IHI* galvenie dati

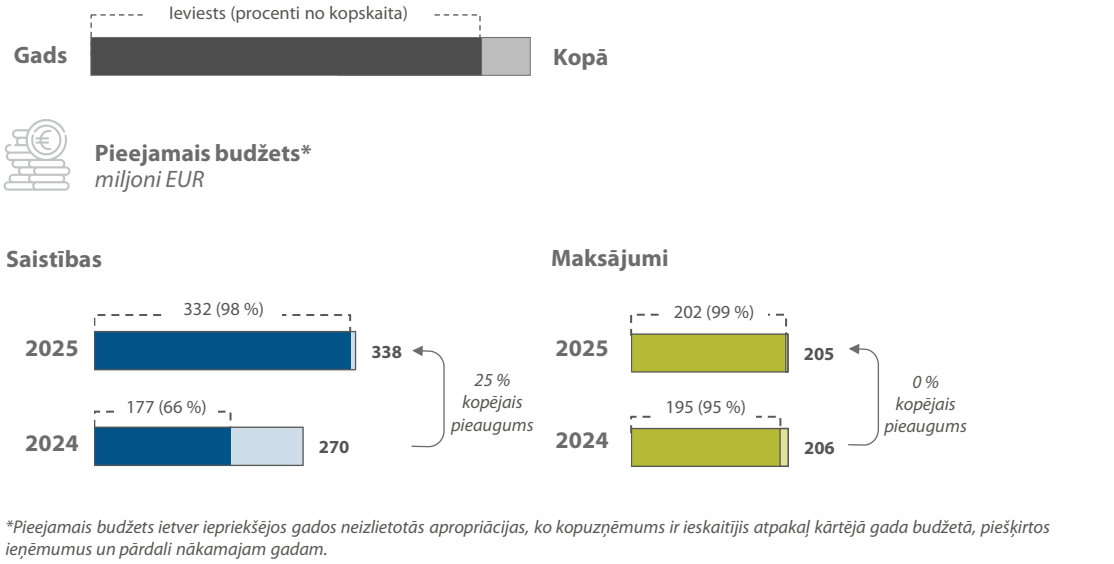

Avots: IHI 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; *IHI* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.4.4. ***3.4.2. attēlā*** ir salīdzināti *IHI* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (divpadsmitais programmas īstenošanas gads) *IHI* bija sasniedzis aptuveni 88 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas skaidrojams ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanas un iemaksu saņemšanas aizkavēšanos, kā iemesls galvenokārt ir projektu ilgums, kuru nosaka *IHI* īpašās pētniecības jomas raksturs, un tas, ka projektus īsteno plaša mēroga globālie konsorciji.

3.4.2. attēls. *IHI* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”

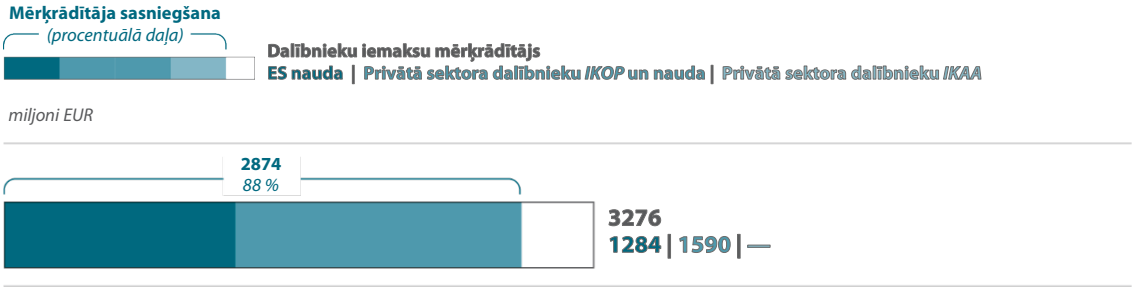

Avots: IHI 2025. finanšu gada pārskati.

3.4.5. ***3.4.3. attēlā*** ir salīdzināti *IHI* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) *IHI* bija sasniedzis 18 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas galvenokārt bija saistīts ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” sarežģīto projektu īstenošanas lēno sākumu.

3.4.3. attēls. *IHI* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”

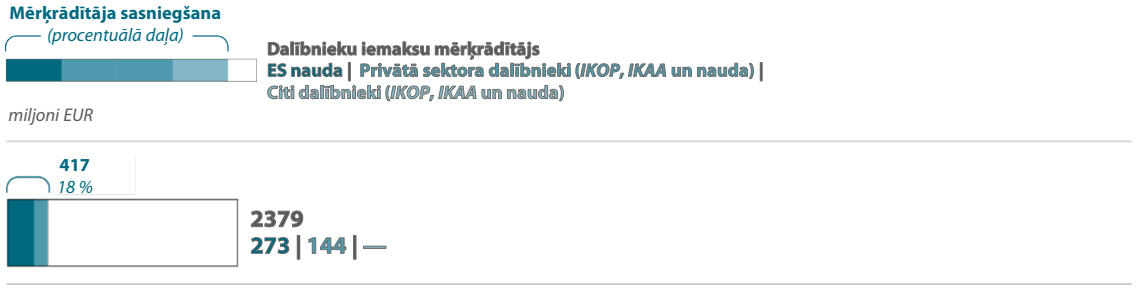

Avots: IHI 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.4.6. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (*IHI*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.4.7. Mēs revidējām:

a) *IHI* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un *IHI* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.4.8. Mēs uzskatām, ka *IHI* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *IHI* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *IHI* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.4.9. Mēs uzskatām, ka *IHI* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.4.10. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem *IHI* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.4.11. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par *IHI* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu

likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.4.12. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.4.13. Mēs revidējām sešus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” maksājumu darījumus un vienu administratīvo izdevumu darījumu, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *IHI* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Divos pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumos mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Vienā no tiem šīs kļūdas izrietēja no apakšuzņēmuma līgumu slēgšanas izmaksu kļūdainas klasificēšanas par personāla izmaksām un no nepareiziem finanšu pārskatiem. Otrā gadījumā mēs konstatējām neattiecināmas aprīkojuma izmaksas, jo saņēmējs bija deklarējis pilnu gada amortizācijas summu, nevis daļu, kas noteikta aprīkojuma faktiskajai izmantošanai revidētajā projektā.

3.4.14. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumiem (kas veidoja aptuveni 85 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) *IHI* ziņoja par reprezentatīvu kļūdu īpatsvaru 4,1 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 0,8 % apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīzijas rezultātiem. *IHI* nebija aprēķinājis aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (aptuveni 15 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā), jo no KRD vēl nebija pieejami *ex post* revīzijas rezultāti[19].

Ieteikumi

3.4.15. Kopuzņēmumam *IHI* nav neieviestu ieteikumu, kas sniegti mūsu 2022., 2023. un 2024. gada īpašajos gada ziņojumos un kas bija jāīsteno līdz 2025. gadam.

3.4.16. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

[19] Kopuzņēmuma *IHI* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1. nodaļa.

Ieteikums *IHI*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

IHI būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (*IHI*)

IHI atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2025/IHI-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.5. Kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (*Clean H2*)

Ievads

3.5.1. Kopuzņēmumu “Tīrs ūdeņradis” (*Clean H2*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[20]. *Clean H2* aizstāja Kopuzņēmumu kopīgās tehnoloģiju ierosmes “Kurināmā elementi un ūdeņradis” īstenošanai (*FCH 1*), ko 2008. gada maijā izveidoja Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (7. PP) uz laiku līdz 2017. gada 31. decembrim[21] un kura darbības laiku 2014. gada maijā pagarināja pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”[22] kā *FCH 2*. Laikposmā no 2023. līdz 2025. gadam *Clean H2* saņēma arī 200 miljonu EUR piešķīrumu no *RePowerEU*, lai palielinātu to “ūdeņraža ieleju” skaitu (integrētas vietējās ekosistēmas no ražošanas līdz galapatēriņam), uz kurām attiecas pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”.

3.5.2. *Clean H2* ir publiskā un privātā sektora partnerība ūdeņraža un kurināmā elementu tehnoloģijas pētniecības un inovāciju jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), nozares asociācija *Hydrogen Europe* un izpētes asociācija *Hydrogen European Research*.

3.5.3. ***3.5.1. attēlā*** ir sniegti dati par *Clean H2* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets maksājumiem atspoguļo tā uzkrātās maksājumu vajadzības, kas izriet no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektiem, kuriem līdzekļi tika piešķirti tā 2022.–2025. gada uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 99 % no sava saistību budžeta un 93 % no maksājumu budžeta. *Clean H2* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

---

[20] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[21] Padomes Regula (EK) Nr. 521/2008, ar ko izveido kopuzņēmumu “Kurināmā elementi un ūdeņradis”.

[22] Padomes Regula (ES) Nr. 559/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu “Kurināmā elementi un ūdeņradis 2”.

3.5.1. attēls. *Clean H2* galvenie dati

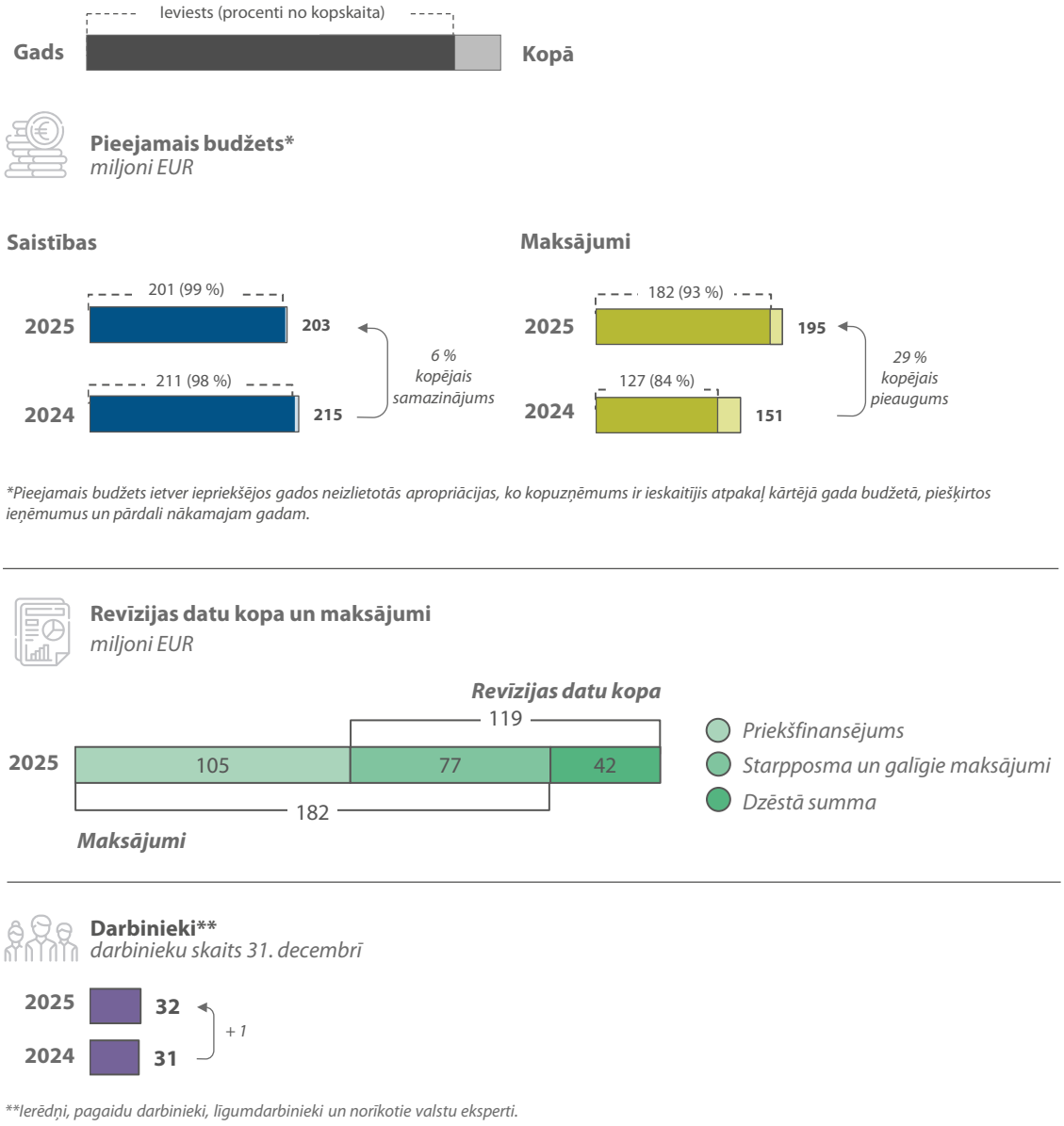

Avots: Clean H2 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; *Clean H2* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.5.4. ***3.5.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *Clean H2* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (divpadsmitais programmas īstenošanas gads) *Clean H2* bija sasniedzis 181 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas bija saistīts ar privātā sektora dalībnieku ievērojamām iemaksām natūrā papildu darbībās, kas nav tieši saistītas ar "*Clean H2*" finansētajiem projektiem, bet tomēr atbalsta Kopuzņēmuma mērķu sasniegšanu.

3.5.2. attēls. *Clean H2* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020"

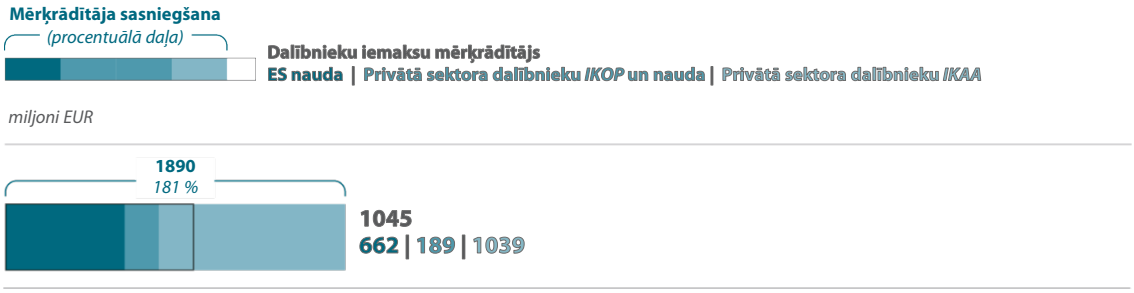

Avots: Clean H2 2025. finanšu gada pārskati.

3.5.5. ***3.5.3. attēlā*** ir salīdzināti KU *Clean H2* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" (ieskaitot *RePowerEU* līdzekļus) ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) *Clean H2* bija sasniedzis 124 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tāpat kā pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" gadījumā, tas ir saistīts ar privātā sektora dalībnieku ievērojamām iemaksām natūrā papildu darbībās, kas nav tieši saistītas ar "*Clean H2*" finansētajiem projektiem, bet tomēr atbalsta Kopuzņēmuma mērķu sasniegšanu.

3.5.3. attēls. *Clean H2* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" un *RePowerEU*

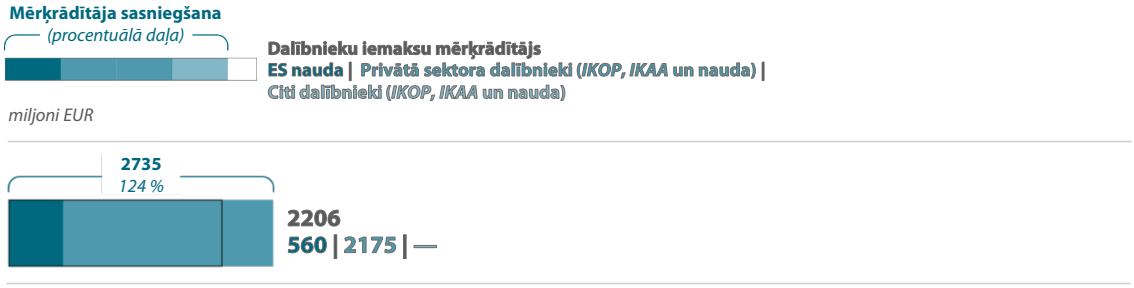

Avots: Clean H2 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.5.6. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Tīrs ūdeņradis" (*Clean H2*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta

pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.5.7. Mēs revidējām:

a) *Clean H2* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un *Clean H2* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.5.8. Mēs uzskatām, ka *Clean H2* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *Clean H2* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *Clean H2* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.5.9. Mēs uzskatām, ka *Clean H2* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.5.10. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem *Clean H2* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.5.11. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *Clean H2* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.5.12. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.5.13. Mēs revidējām divus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un trīs pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *Clean H2* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Divos pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumos mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas izrietēja no deklarētajām izmaksām, kas saņēmēja pārskatos nebija reģistrētas kā izdevumi, pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” noteikumu izmantošanas personāla izmaksu aprēķināšanai un tādu ceļa izdevumu deklarēšanas, kas nebija saistīti ar pārskata periodu.

3.5.14. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumiem (kas veidoja aptuveni 38 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) *Clean H2* ziņoja par reprezentatīvu kļūdu īpatsvaru 2,8 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 0,3 % apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīzijas rezultātiem. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (aptuveni 62 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU *Clean H2* aplēsa kļūdu īpatsvaru 1,7 % apmērā, pamatojoties uz Komisijas norādījumiem par atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanu. Aplēsei KU izmantoja KRD datus par saņēmēju jaunākajiem *ex post* kļūdu īpatsvariem[23].

Ieteikumi

3.5.15. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.5.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. *Clean H2* ir lielākajā daļā aspektu ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

[23] *Clean H2* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1. nodaļa.

3.5.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām ***Clean H2*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.			*Clean H2* direktors 2025. gadā apstiprināja “KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kontroles stratēģijai”, kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. KU *Clean H2* pilnībā īstenoja uz risku balstītu kontroles pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumiem, pamatojoties uz faktisko izmaksu atlīdzināšanu. Saistībā ar fiksētas summas finansējumu (sākot no 2024. gada) joprojām ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi, jo īpaši attiecībā uz riska profilu noteikšanu un kritērijiem, pēc kuriem KRD atlasa *ex post* tehniskās pārbaudes.

Clean H2 atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.6. Kopuzņēmums “Mikroshēmas” (KU “Mikroshēmas”)

Ievads

3.6.1. Veicot grozījumus Vienotajā pamataktā, kopuzņēmumu “Mikroshēmas”, kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un programmā “Digitālā Eiropa” izveidoja 2023. gada septembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[24]. Tas aizstāja kopuzņēmumu “Svarīgas digitālās tehnoloģijas”, kuru pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī[25].

3.6.2. Kopuzņēmums “Mikroshēmas” veicina inovatīvu nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģiju izstrādi un stiprina Eiropas mikroshēmu ražošanas spējas iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai” ietvaros. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD), iesaistītās valstis un trīs rūpniecības asociācijas.

3.6.3. ***3.6.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU “Mikroshēmas” budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets maksājumiem atspoguļo tā uzkrātās maksājumu vajadzības, kas izriet no programmas “Digitālā Eiropa” un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju un infrastruktūras darbībām, kurām līdzekļi tika piešķirti tā 2025. gadā un iepriekšējos gados. Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” maksājumu budžets tika izpildīts zemā līmenī (42 %), jo Kopuzņēmums kavējās noslēgt dotāciju nolīgumus, kas izrietēja no tā 2024. un 2025. gada uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa”, un bija sarežģītas kopīgās iepirkuma procedūras saistībā ar infrastruktūras iegādi (izmēģinājuma līnijas), ko finansē no programmas “Digitālā Eiropa”. Līdz ar to aptuveni 520 miljoni EUR neizlietoto maksājumu apropriāciju (58 %) tika pārdalīti uz nākamo gadu maksājumu budžetiem. KU “Mikroshēmas” darbinieku skaits bija palielinājies par 16 % līdz skaitam, kas norādīts tā apstiprinātajā štatu sarakstā.

---

[24] Padomes Regula (ES) 2023/1782, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, attiecībā uz kopuzņēmumu “Mikroshēmas”.

[25] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

3.6.1. attēls. KU “Mikroshēmas” galvenie dati

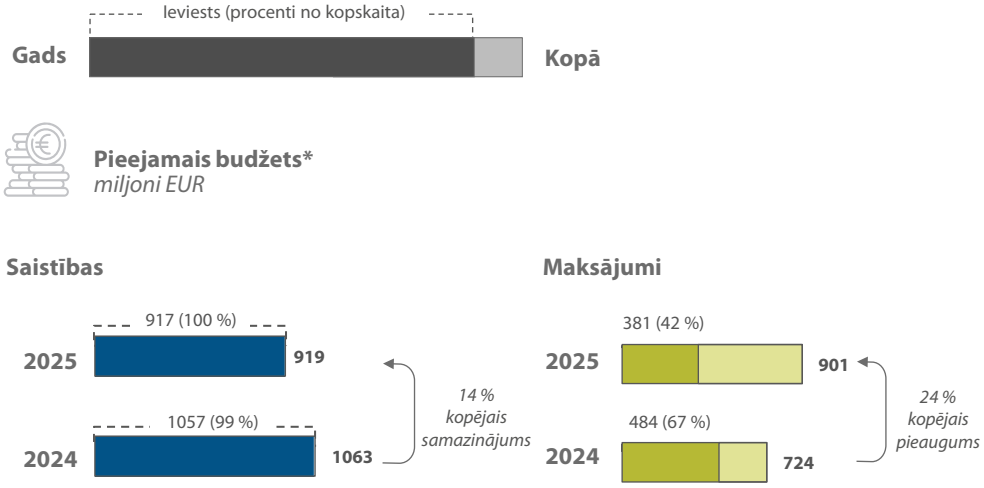

*Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.

**Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: KU “Mikroshēmas” 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU “Mikroshēmas” sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.6.4. ***3.6.2. attēlā*** ir salīdzināti KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (divpadsmitais programmas īstenošanas gads) KU “Mikroshēmas” bija sasniedzis 97 % no saviem iemaksu mērķrādītājiem.

3.6.2. attēls. KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”

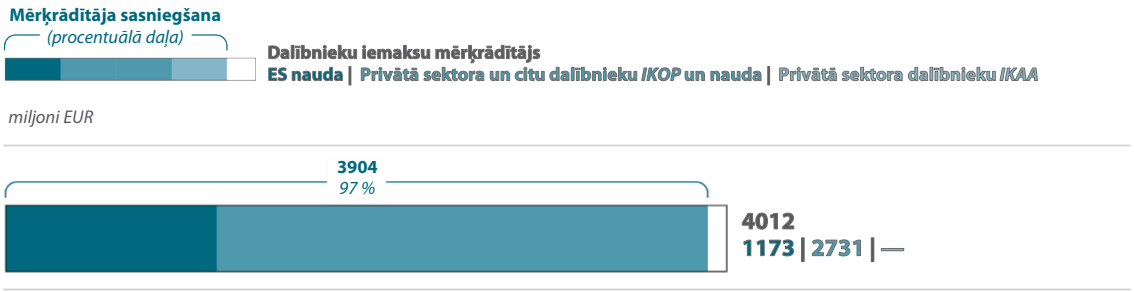

Avots: KU “Mikroshēmas” 2025. finanšu gada pārskati.

3.6.5. ***3.6.3. attēlā*** ir salīdzināti KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU “Mikroshēmas” bija sasniedzis 38 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas ir tāpēc, ka līdz šim nav apstiprināta neviena no paziņotajām privātā sektora dalībnieku iemaksām natūrā un ir apstiprināti tikai aptuveni 20 % no citu dalībnieku (iesaistītās valstis) iemaksām natūrā.

3.6.3. attēls. KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”

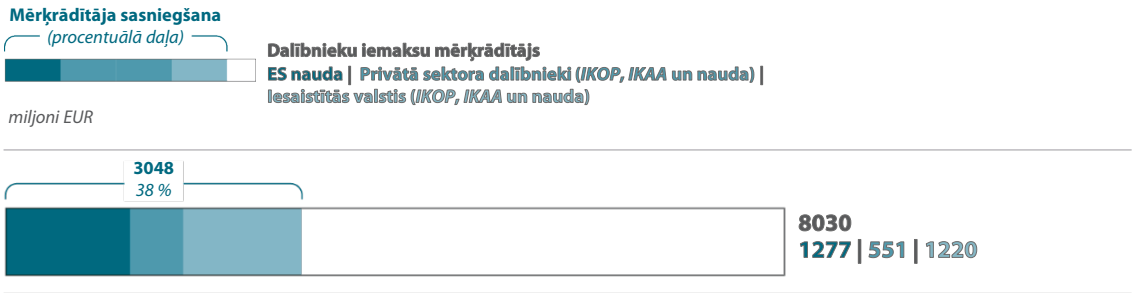

Avots: KU “Mikroshēmas” 2025. finanšu gada pārskati.

3.6.6. ***3.6.4. attēlā*** ir salīdzināti KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksu mērķrādītāji programmai “Digitālā Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU “Mikroshēmas” bija sasniedzis 51 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.6.4. attēls. KU “Mikroshēmas” dalībnieku iemaksas programmā “Digitālā Eiropa”

Avots: KU “Mikroshēmas” 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.6.7. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma “Mikroshēmas” (KU “Mikroshēmas”) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.6.8. Mēs revidējām:

a) KU “Mikroshēmas” pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU “Mikroshēmas” budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.6.9. Mēs uzskatām, ka KU “Mikroshēmas” pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU “Mikroshēmas” finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU “Mikroshēmas” Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.6.10. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma “Mikroshēmas” pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.6.11. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU “Mikroshēmas” pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.6.12. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU “Mikroshēmas” pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.6.13. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.6.14. Mēs revidējām trīs pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un piecus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem KU “Mikroshēmas” 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Vienā pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumā mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas radās neattiecināmu personāla izmaksu dēļ, jo saņēmējs bija izmantojis nepareizu izpeļņu stundas likmju aprēķināšanai.

3.6.15. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumiem (kas veidoja aptuveni 27 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU “Mikroshēmas” ziņoja par

reprezentatīvu kļūdu īpatsvaru 2,2 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 0,8 % apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīzijas rezultātiem. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (aptuveni 73 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU “Mikroshēmas” aplēsa kļūdu īpatsvaru 1,8 % apmērā, pamatojoties uz Komisijas norādījumiem par atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanu. Aplēsei KU izmantoja KRD datus par saņēmēju jaunākajiem *ex post* kļūdu īpatsvariem[26].

Ieteikumi

3.6.16. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.6.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. KU “Mikroshēmas” ir dažos aspektos ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

[26] Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

3.6.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2023	**2. ieteikums** Mēs ieteicām **kopuzņēmumam “Mikroshēmas”** līdz 2025. gada beigām, pirmkārt, izstrādāt korektīvus mehānismus, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju saskaņot savus naudas pieprasījumus katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.			KU “Mikroshēmas” bija vēl vairāk palielinājis savu kumulatīvo naudas pārpalikumu no 479 miljoniem EUR 2024. gada beigās līdz 831 miljonam EUR 2025. gada beigās (palielinājums par 73,5 %). Kopuzņēmums “Mikroshēmas” paskaidroja, ka to izraisīja programmas “Digitālā Eiropa” infrastruktūras projektu (izmēģinājuma līniju) sarežģīto kopīgā iepirkuma procedūru lēnā īstenošana. Kopuzņēmums “Mikroshēmas” pašlaik apspriež risinājumus ar Komisiju, lai atrisinātu šo jautājumu turpmākajos budžetos.

Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2025/Chips-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.7. Kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa” (KU *CBE*)

Ievads

3.7.1. Kopuzņēmumu “Apritīga biobāzēta Eiropa” (KU *CBE*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[27]. Tas aizstāja biorūpniecības kopuzņēmumu, kuru pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” izveidoja 2014. gada maijā[28].

3.7.2. Kopuzņēmums *CBE* ir publiskā un privātā sektora partnerība, kas vērsta uz pētniecību un inovāciju ilgtspējīgai un konkurētspējīgai apritīgas biorūpniecības nozarei. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD, AGRI ĢD un GROW ĢD), un nozares partneri, kurus pārstāv Biorūpniecības konsorcijs.

3.7.3. ***3.7.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU *CBE* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma samazinātais 2025. gada saistību budžets atspoguļo to, ka iepriekšējā gada saistību budžets ietvēra ievērojamu apropriāciju pārdali saistībā ar tā 2022. un 2023. gada uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 99 % no sava saistību budžeta un 87 % no maksājumu budžeta. KU *CBE* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

---

[27] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[28] Padomes Regula (ES) Nr. 560/2014, ar ko izveido biorūpniecības kopuzņēmumu.

3.7.1. attēls. KU *CBE* galvenie dati

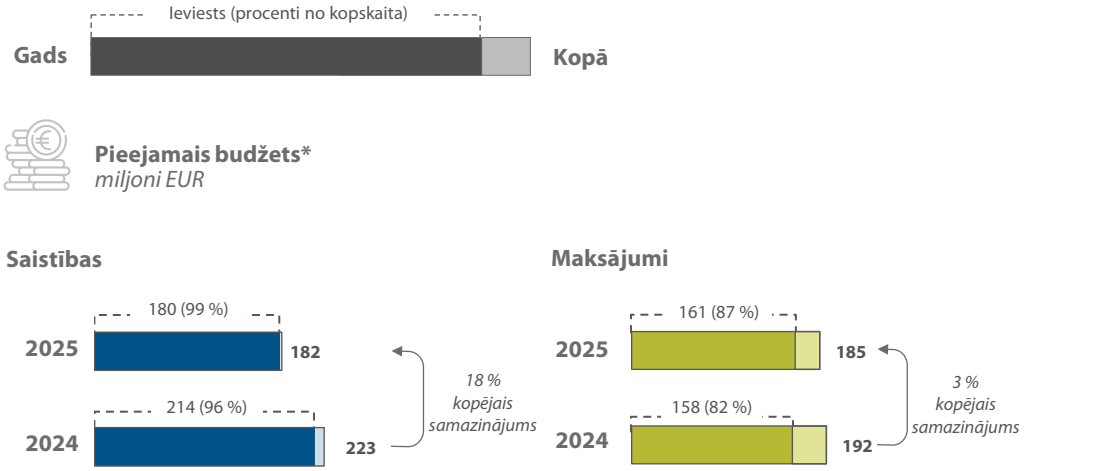

**Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.*

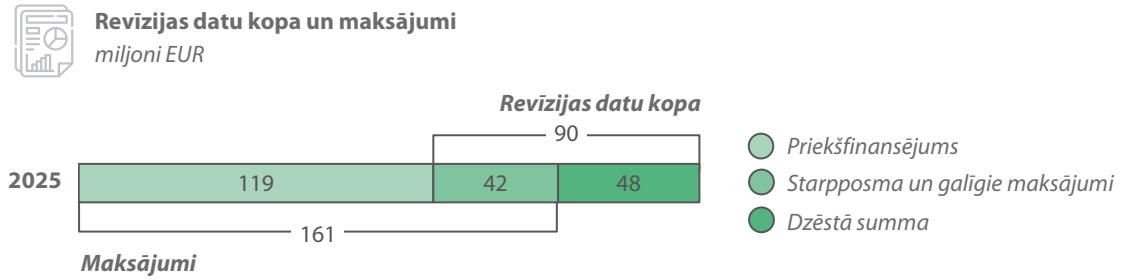

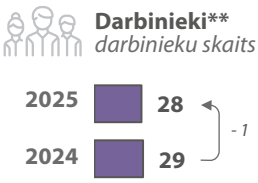

***Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.*

Avots: KU *CBE* 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU *CBE* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.7.4. ***3.7.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *CBE* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (divpadsmitais programmas īstenošanas gads) KU *CBE* bija sasniedzis 97 % no saviem iemaksu mērķrādītājiem.

3.7.2. attēls. KU *CBE* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”

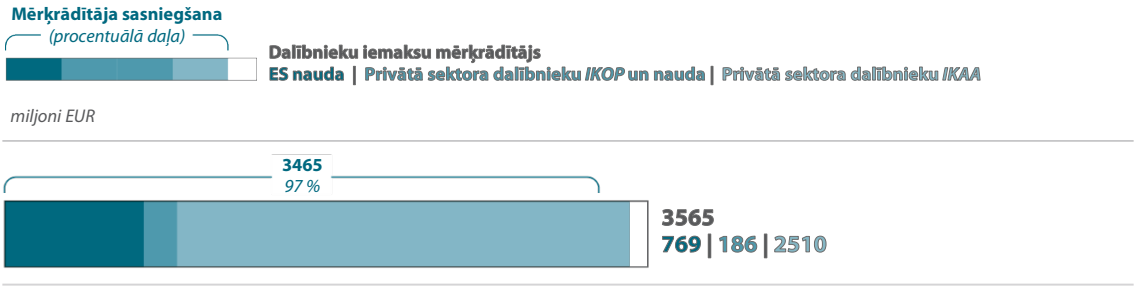

Avots: KU *CBE* 2025. finanšu gada pārskati.

3.7.5. ***3.7.3. attēlā*** ir salīdzināti *CBE* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *CBE* bija sasniedzis 26 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas ir saistīts ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektu īstenošanas lēno sākumu. Lai kompensētu privātā sektora dalībnieku iemaksu iztrūkumu un stiprinātu savu darbības mērķu sasniegšanu, Kopuzņēmums 2025. gadā ievērojami pārskatīja savu privātā sektora dalībnieku papildu darbību tvērumu saistībā ar 2022., 2023. un 2024. gada uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

3.7.3. attēls. KU *CBE* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”

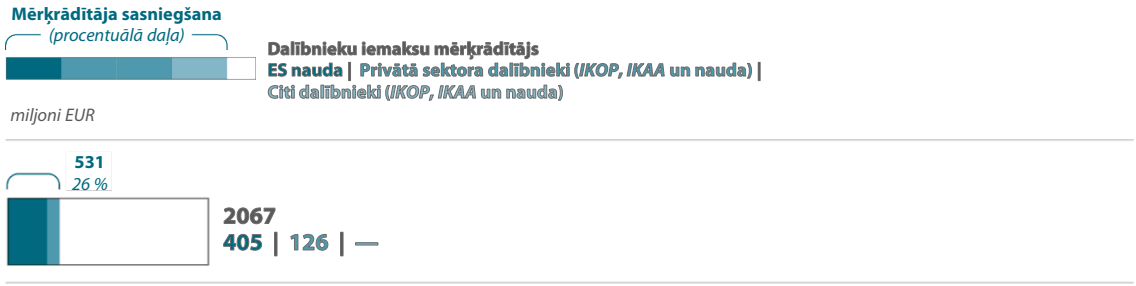

Avots: KU *CBE* 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.7.6. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma “Apritīga biobāzēta Eiropa” (KU *CBE*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta

pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.7.7. Mēs revidējām:

a) KU *CBE* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU *CBE* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.7.8. Mēs uzskatām, ka KU *CBE* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU *CBE* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU *CBE* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.7.9. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma *CBE* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.7.10. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU *CBE* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.7.11. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *CBE* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.7.12. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.7.13. Mēs revidējām divus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un piecus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem KU *CBE* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Vienā pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumā mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas radās, personāla izmaksu aprēķināšanai izmantojot pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” noteikumus un deklarējot neattiecināmus personāla izmaksu elementus.

3.7.14. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darījumiem (kas veidoja aptuveni 52 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU *CBE* ziņoja par reprezentatīvu kļūdu īpatsvaru 1,6 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 1,1 % apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīzijas rezultātiem. KU *CBE* nebija aprēķinājis aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (aptuveni 48 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā), jo no KRD vēl nebija pieejami *ex post* revīzijas rezultāti[29].

Ieteikumi

3.7.15. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.7.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. KU *CBE* ir pilnībā ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

[29] Kopuzņēmuma *CBE* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

3.7.16. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums KU *CBE*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

KU *CBE* būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta un ERP datiem par saņēmēju jaunāko *ex post* revīzijās konstatēto kļūdu īpatsvaru.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

3.7.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: ✓ pieņemts; ✓ daļēji pieņemts; ✗ nav pieņemts; ○ nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; ✗ nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *CBE*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.	✓		KU *CBE* direktors 2025. gadā apstiprināja “KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kontroles stratēģijai”, kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. Kopuzņēmums īstenoja un piemēroja savas uz risku balstītās kontroles pieejas galvenās procedūras.

Kopuzņēmuma *CBE* atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2025/CBE-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.8. Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (*EU-Rail*)

Ievads

3.8.1. Kopuzņēmumu “Eiropas dzelzceļš” (*EU-Rail*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[30]. Tas aizstāja kopuzņēmumu *Shift2Rail*, kuru pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” izveidoja 2014. gada jūnijā[31].

3.8.2. Kopuzņēmums *EU-Rail* ir publiskā un privātā sektora partnerība pētniecības un inovācijas jomā dzelzceļa nozarē. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (MOVE ĢD un RTD ĢD), un dzelzceļa nozares partneri (tostarp dzelzceļa aprīkojuma ražotāji, dzelzceļa uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un pētniecības centri).

3.8.3. ***3.8.1. attēlā*** ir sniegti dati par *EU-Rail* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets saistībām atspoguļo tā daudzgadu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektiem ievērojamo 2025. gada iemaksu vērtību (aptuveni 140 miljoni EUR). *EU-Rail* samazinātais 2025. gada budžets maksājumiem atspoguļo tā mazākas maksājumu vajadzības, kas izriet no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” projektiem 2022.–2025. gada uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 98 % no sava saistību budžeta un 79 % no maksājumu budžeta. *EU-Rail* darbinieku skaits saglabājās stabils.

[30] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

[31] Padomes Regula (ES) Nr. 642/2014, ar ko izveido kopuzņēmumu *Shift2Rail*.

3.8.1. attēls. *EU-Rail* galvenie dati

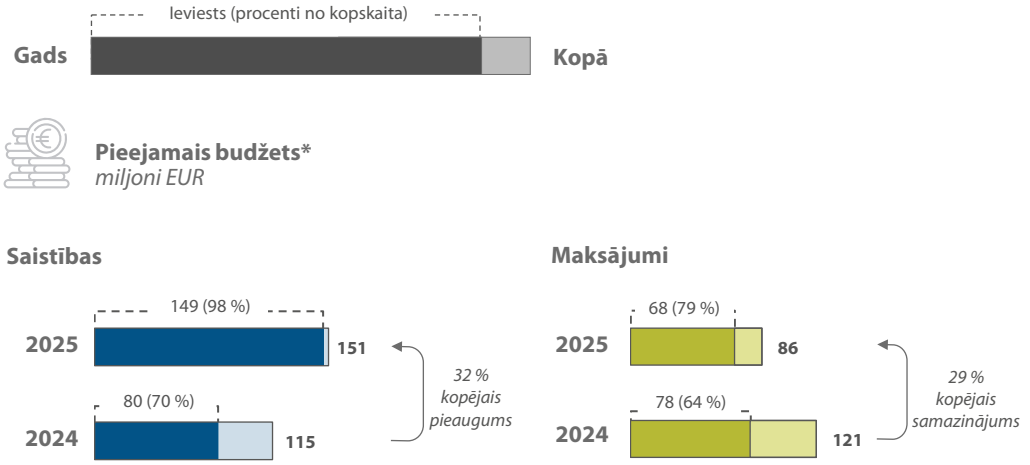

**Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.*

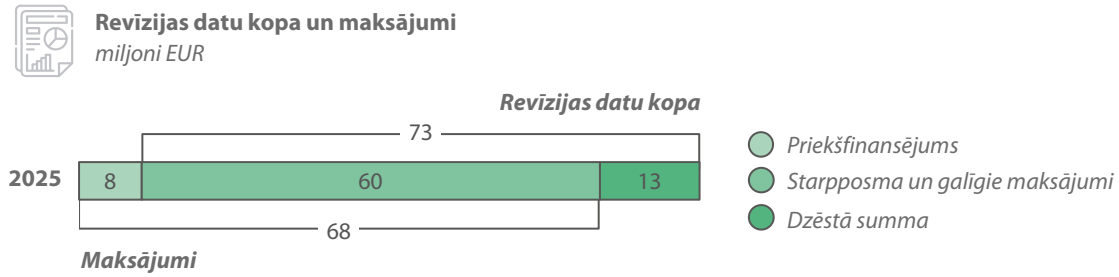

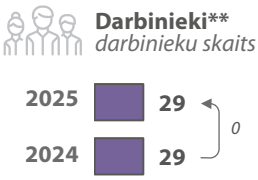

***Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.*

Avots: EU-Rail 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; *EU-Rail* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.8.4. ***3.8.2. attēlā*** ir salīdzināti *EU-Rail* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) *EU-Rail* bija sasniedzis 57 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.8.2. attēls. *EU-Rail* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa"

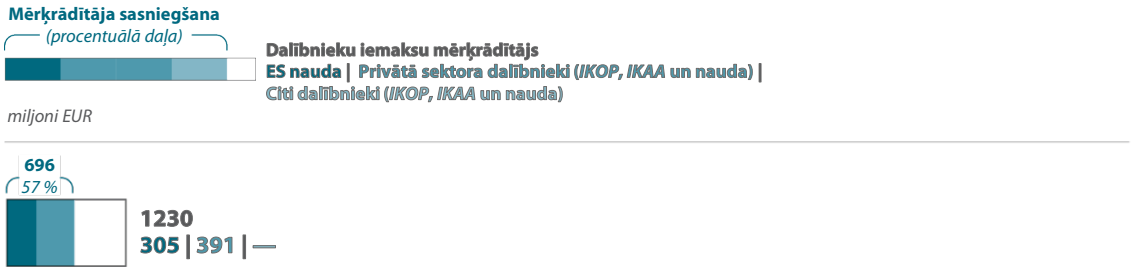

Avots: EU-Rail 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.8.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Eiropas dzelzceļš" (*EU-Rail*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.8.6. Mēs revidējām:

a) *EU-Rail* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un *EU-Rail* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.8.7. Mēs uzskatām, ka *EU-Rail* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *EU-Rail* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *EU-Rail* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.8.8. Mēs uzskatām, ka *EU-Rail* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.8.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem *EU-Rail* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.8.10. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *EU-Rail* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.8.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.8.12. Mēs revidējām piecus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *EU-Rail* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Četri darījumi bija saistīti ar fiksētas summas finansējumu, un viens darījums attiecās uz IT sistēmu iepirkumu. Nevienā darījumā nebija kļūdu ar finansiālu ietekmi.

3.8.13. Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju darbībām *EU-Rail* izmanto tikai fiksētas summas finansējumu. Tā ir *vienkāršotu izmaksu iespēja*, kas paredzēta Finanšu regulas 125. pantā un kam iepriekš jāsniedz detalizētas izmaksu aplēses katrā izmaksu kategorijā katram saņēmējam un katrai darba paketei. Pirms dotācijas nolīgumu parakstīšanas KU nolīgtie

eksperti novērtē izmaksu aplēšu atbilstību ierosinātajām darbībām, lai nodrošinātu, ka aplēses ir pamatotas un nav pārmērīgas. Pēc tam KU izmaksā dotācijas summu atkarībā no darba pakešu “pienācīgas īstenošanas”, kas novērtēta ar ekspertu palīdzību.

3.8.14. Veicot fiksētas summas finansējuma revīziju, mēs atklājām trūkumus divās jomās:

- trūka pierādījumu par pamatīgu *ex ante* novērtējumu par budžetā paredzētajām personāla izmaksām, kas ir fiksētās summas finansējuma pamatā; un
- dažu saņēmēju ieguldījums konkrētos nodevumos nav pietiekami precīzi formulēts, un tas kavē pienācīgu novērtējumu.

3.8.15. Mēs esam ziņojuši par līdzīgiem konstatējumiem attiecībā uz vēl trim pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” fiksētas summas darījumiem, ko īsteno Komisija[32].

3.8.16. *EU-Rail* neaprēķināja aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (100 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā)[33].

Ieteikumi

3.8.17. Kopuzņēmumam *EU-Rail* nav neieviestu ieteikumu, kas sniegti mūsu 2022., 2023. un 2024. gada īpašajos gada ziņojumos un kas bija jāīsteno līdz 2025. gadam.

[32] 2025. gada pārskats, 5.24. un 5.25. punkts un 5.3. izcēlums.

[33] Kopuzņēmuma *EU-Rail* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1 nodaļa.

3.8.18. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums *EU-Rail*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

EU-Rail būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— *EU-Rail* un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

3.8.19. Turklāt attiecībā uz nepieciešamību uzlabot procedūras fiksētas summas finansējuma īstenošanai pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” mēs atsaucamies uz mūsu 2025. gada pārskata par ES budžeta izpildi **5.1. ieteikumu**.

Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (*EU-Rail*)

EU-Rail atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.9. Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (KU *EuroHPC*)

Ievads

3.9.1. Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumu (KU *EuroHPC*), kas atrodas Luksemburgā, izveidoja 2018. gada oktobrī uz laiku līdz 2026. gada 31. decembrim[34]. Padome 2021. gada jūlijā pieņēma jaunu izveides regulu, ar kuru Kopuzņēmuma darbības laiku pagarināja un pilnvaras paplašināja saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gada programmām uz laikposmu, kas beidzas 2033. gada 31. decembrī[35]. 2024. gadā, rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma, Padome grozīja Kopuzņēmuma izveides regulu, ieviešot vēl vienu mērķi, kas aptver rūpnīcu attīstību, lai stiprinātu Eiropas vadošo lomu mākslīgā intelekta (MI) jomā[36].

3.9.2. KU *EuroHPC* ir publiskā un privātā sektora partnerība, kas ļauj apvienot resursus augstas veiktspējas datošanas un MI izstrādei un izvēršanai Eiropā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD), iesaistītās valstis un trīs privātā sektora dalībnieki – Eiropas Augstas veiktspējas datošanas tehnoloģiju platforma, apvienība *Big Data Value Association* un Eiropas Kvantu rūpniecības konsorcijs.

3.9.3. ***3.9.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU *EuroHPC* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets saistībām un maksājumiem atspoguļo tā ievērojamās infrastruktūras darbības saistībā ar MI rūpnīcām. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 92 % no sava saistību budžeta un 88 % no maksājumu budžeta. KU *EuroHPC* darbinieku skaits bija palielinājies par 28 % līdz skaitam, kas norādīts tā apstiprinātajā štatu sarakstā.

---

[34] Padomes Regula (ES) 2018/1488 par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi.

[35] Padomes Regula (ES) 2021/1173 par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488.

[36] Padomes Regula (ES) 2024/1732, ar ko Regulu (ES) 2021/1173 groza attiecībā uz *EuroHPC* jaunuzņēmumu iniciatīvu nolūkā uzlabot Eiropas līderību uzticama mākslīgā intelekta jomā.

3.9.1. attēls. KU *EuroHPC* galvenie dati

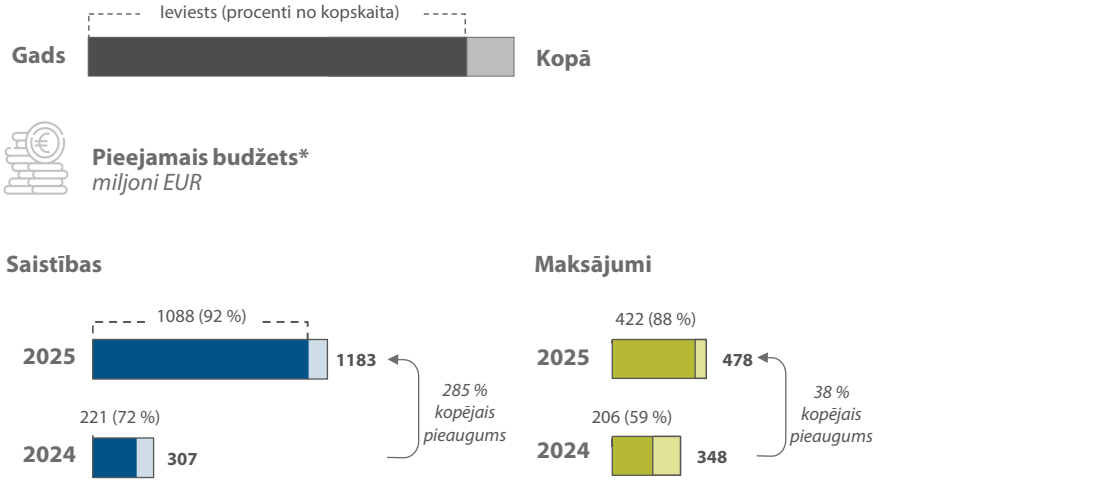

**Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.*

***Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.*

Avots: KU *EuroHPC* 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU *EuroHPC* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.9.4. ***3.9.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (astotais programmas īstenošanas gads) KU *EuroHPC* bija sasniedzis 74 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Kā ziņojām

iepriekšējos gados[37], tas ir saistīts ar privātā sektora dalībnieku iemaksu zemo līmeni (aptuveni 25 miljoni EUR) salīdzinājumā ar obligāto mērķrādītāju – 420 miljoniem EUR. Privātā sektora dalībnieki var veikt iemaksas natūrā tikai inovācijas dotācijām, kas veido aptuveni 30 % no Kopuzņēmuma kopējām dotāciju darbībām.

3.9.2. attēls. KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020"

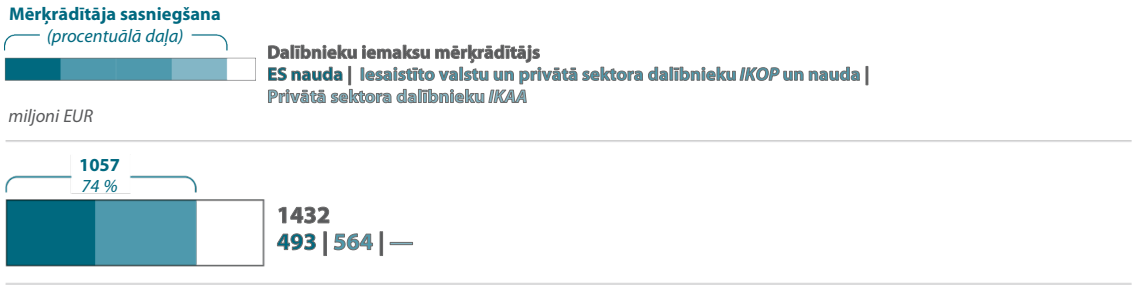

Avots: KU *EuroHPC* 2025. finanšu gada pārskati.

3.9.5. ***3.9.3. attēlā*** ir salīdzināti KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *EuroHPC* bija sasniedzis 25 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Kā mēs konstatējām pagājušajā gadā[38], kamēr Kopuzņēmuma finansēšanas kārtība vai iemaksu mērķrādītājs privātā sektora dalībniekiem paliek nemainīgi, tas var nesasniegt ievērojami lielāko mērķrādītāju 900 miljonu EUR apmērā 2021.–2027. gada DFS attiecībā uz privātā sektora dalībnieku iemaksām.

[37] Piemēram, Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2023. finanšu gadu, 3.9.16. punkts, un Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, 3.9.15. punkts.

[38] Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, 3.9.21. punkts.

3.9.3. attēls. KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa"

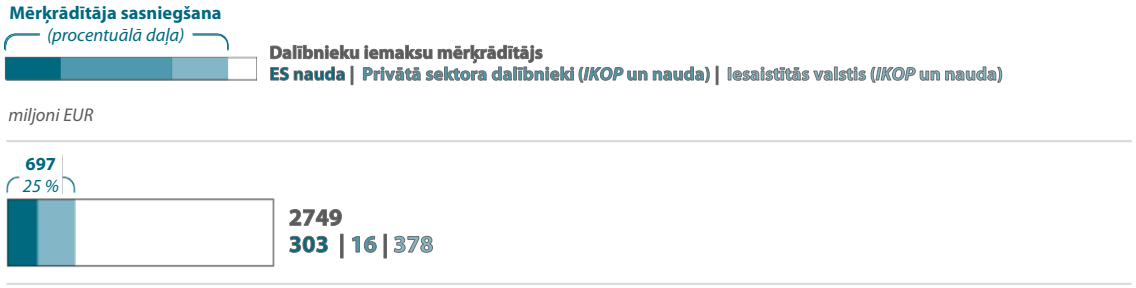

Avots: KU *EuroHPC* 2025. finanšu gada pārskati.

3.9.6. ***4.9.3. attēlā*** ir salīdzināti KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji programmai "Digitālā Eiropa" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *EuroHPC* bija sasniedzis 55 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.9.4. attēls. KU *EuroHPC* dalībnieku iemaksas programmā "Digitālā Eiropa" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā (EISI)

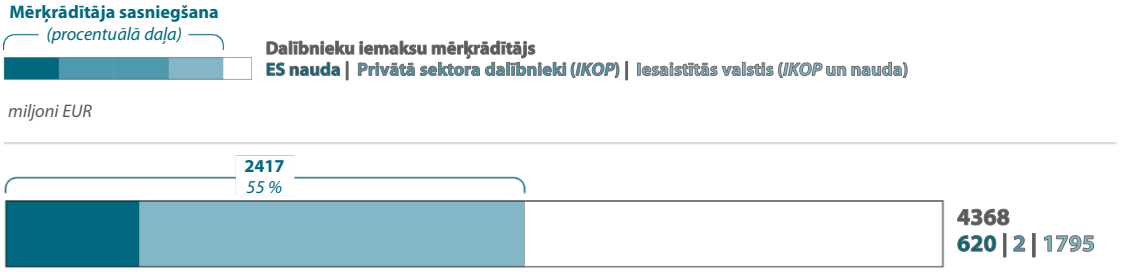

Avots: KU *EuroHPC* 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.9.7. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma (KU *EuroHPC*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.9.8. Mēs revidējām:

a) KU *EuroHPC* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU *EuroHPC* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.9.9. Mēs uzskatām, ka KU *EuroHPC* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU *EuroHPC* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU *EuroHPC* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.9.10. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma *EuroHPC* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.9.11. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU *EuroHPC* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.9.12. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *EuroHPC* pārskatiem pakārtoto maksājumu

darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.9.13. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.9.14. Mēs revidējām sešus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020", divus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un sešus programmas "Digitālā Eiropa" maksājumu darījumus (no tiem četri attiecās uz iepirkumu), kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *EuroHPC* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Vienā pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darījumā mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Šīs kļūdas radās neattiecināmu personāla izmaksu dēļ, jo saņēmējs bija par augstu novērtējis darba devēja sociālās iemaksas un bija pārsniegts gada maksimālais deklarēto stundu skaits uz vienu darbinieku.

3.9.15. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darījumiem (kas veidoja aptuveni 31,5 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā) KU *EuroHPC* ziņoja par reprezentatīvu kļūdu īpatsvaru 0,6 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 0,1 % apmērā, ko tas aprēķināja, pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīzijas rezultātiem. KU *EuroHPC* nebija aprēķinājis aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" darījumiem (aptuveni 5,5 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā), kaut arī no KRD bija pieejami *ex post* revīzijas rezultāti[39].

3.9.16. Programmas "Digitālā Eiropa" izdevumiem (aptuveni 62 % no KU pamatdarbības maksājumiem 2025. gadā) *ex post* revīzijas rezultāti no Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (*HaDEA*) vēl nebija pieejami. Attiecībā uz EISI izdevumiem (aptuveni 1 % no pamatdarbības maksājumiem 2025. gadā) kopuzņēmums *EuroHPC* neveica nekādas īpašas *ex post* revīzijas.

Ieteikumi

3.9.17. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.9.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. No

[39] Kopuzņēmuma *EuroHPC* 2025. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.2. nodaļa.

četriem neieviestajiem ieteikumiem KU *EuroHPC* ir pilnībā ieviesis divus ieteikumus, vienu ieteikumu lielākajā daļā aspektu un vienu ieteikumu – dažos aspektos.

3.9.18. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums KU *EuroHPC*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" (dotāciju) izdevumiem

KU *EuroHPC* būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" (dotāciju) izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta, *HaDEA* un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

3.9.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *EuroHPC*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.			KU *EuroHPC* direktors 2025. gadā apstiprināja "KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" kontroles stratēģijai", kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. Kopuzņēmums īstenoja un piemēroja savas uz risku balstītās kontroles pieejas galvenās procedūras.
2023	**1. ieteikums** Mēs ieteicām, ka **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2025. gada vidum			Privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītājs netika atkārtoti izvērtēts KU *EuroHPC* izveides regulas pēdējos divos grozījumos (2024. gada jūnijs un 2026. gada janvāris), kā īpaši norādīts par kopuzņēmumu *EuroHPC*

Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (KU *EuroHPC*)

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
	būtu jāatbalsta Komisijas veiktā atkārtotā novērtēšana attiecībā uz privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju 2021.–2027. gada programmām ("Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropa").			ziņojumā par Eiropas Savienības kopuzņēmumu 2024. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu (sk. 24. punkta c) apakšpunktu).
2023	**2. ieteikums** Mēs ieteicām **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2025. gada beigām, pirmkārt, izstrādāt korektīvus mehānismus, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju saskaņot savus naudas pieprasījumus katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.	✓		KU *EuroHPC* bija ievērojami samazinājis savu kumulatīvo naudas pārpalikumu no 904,7 miljoniem EUR 2024. gada beigās līdz 551,7 miljoniem EUR 2025. gada beigās (samazinājums par 39 %).
2023	**3. ieteikums** Mēs ieteicām, ka **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2024. gada beigām būtu jāizmanto savs darbinieku skaita pieaugums, lai līdz 2024. gada beigām censtos sasniegt darbā pieņemšanas mērķrādītāju.	✓		Līdz 2023. gada beigām KU *EuroHPC* vajadzēja pieņemt darbā 39 jaunus darbiniekus no kopējā papildinājuma skaita 54 darbiniekiem, kas nepieciešami, lai īstenotu KU darbības saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS. Līdz 2025. gada beigām joprojām bija brīvas tikai trīs amata vietas, no kurām divām darba līgumi tika parakstīti 2025. gada decembrī.

Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (KU *EuroHPC*)

Kopuzņēmuma *EuroHPC* atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.10. Kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi”(KU *SNS*)

Ievads

3.10.1. Kopuzņēmumu “Viedie tīkli un pakalpojumi” (KU *SNS*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[40].

3.10.2. KU *SNS* ir publiskā un privātā sektora partnerība, kuras mērķis ir veicināt un attīstīt vadošo lomu rūpniecībā Eiropā 5G un 6G tīklu un pakalpojumu jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD) un 6G Viedo tīklu un pakalpojumu nozares asociācija (6G-IA).

3.10.3. ***3.10.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU *SNS* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 97 % no sava saistību budžeta, bet tikai 18 % no maksājumu budžeta. Maksājumu budžeta zemais izpildes līmenis bija saistīts ar kavēšanos Komisijas iekšējā lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” regulas 22. panta 5. punktā paredzētajiem drošības noteikumiem par satvara izveidi ierobežotiem vai drošības ziņā sensitīviem uzaicinājumiem un sarakstu ar pozitīvi novērtētām valstīm, kuru dalība šādos uzaicinājumos tika uzskatīta par pieņemamu. Tā kā 2025. gada uzaicinājumus nevarēja izsludināt pirms šā lēmuma pieņemšanas, Kopuzņēmumam dotāciju nolīgumu noslēgšana, kā arī saistītie priekšfinansējuma maksājumi bija jāatliek uz 2026. gada pirmo pusi. Līdz ar to aptuveni 104 miljoni EUR (82 %) no neizlietotajām maksājumu apropriācijām tika pārdalīti nākamo gadu maksājumu budžetā. KU *SNS* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

[40] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

3.10.1. attēls. KU *SNS* galvenie skaitliskie dati

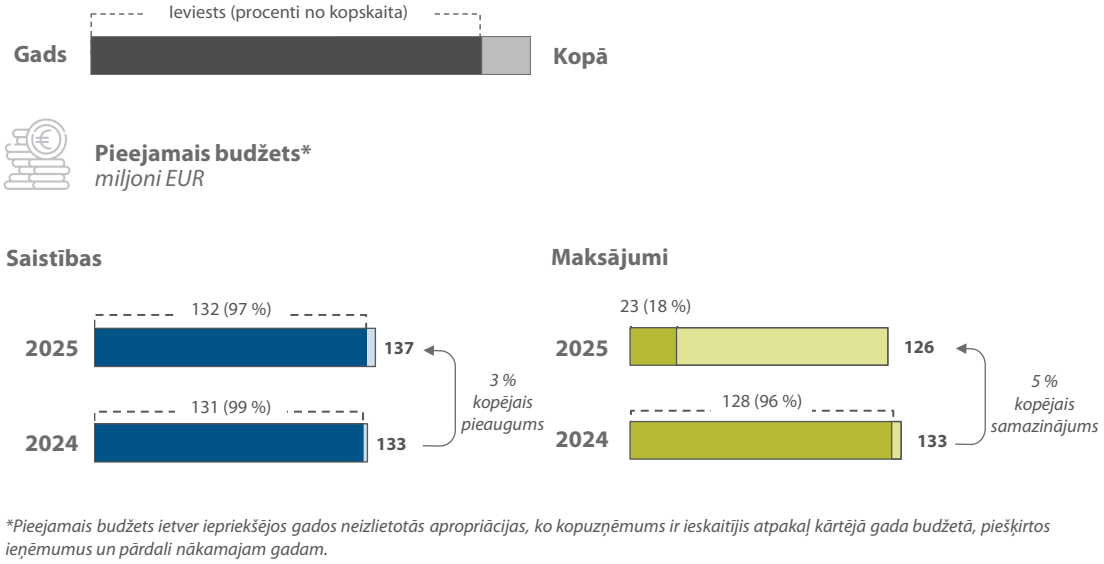

Avots: KU *SNS* 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU *SNS* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.10.4. ***3.10.2. attēlā*** ir salīdzināti KU *SNS* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU *SNS* bija sasniedzis 61 % no sava iemaksu mērķrādītāja.

3.10.2. attēls. KU *SNS* dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”

Avots: KU *SNS* 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.10.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma “Viedie tīkli un pakalpojumi”(KU *SNS*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.10.6. Mēs revidējām:

a) KU *SNS* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU *SNS* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.10.7. Mēs uzskatām, ka KU *SNS* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU *SNS* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU *SNS* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.10.8. Mēs uzskatām, ka KU *SNS* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.10.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU *SNS* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.10.10. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU *SNS* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.10.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.10.12. Mēs revidējām piecus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem KU *SNS* 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Nevienā darījumā nebija kļūdu.

3.10.13. KU *SNS* nebija aprēķinājis aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darījumiem (100 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā), lai gan no Komisijas Kopējā revīzijas dienesta bija pieejami *ex post* revīzijas rezultāti.

Ieteikumi

3.10.14. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.10.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. KU *SNS* ir dažos aspektos ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

3.10.15. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums KU *SNS*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

KU *SNS* būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

3.10.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *SNS*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.			KU *SNS* direktors 2025. gadā apstiprināja “KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kontroles stratēģijai”, kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. 2026. gada pirmajā pusē Kopuzņēmums īstenoja uz risku balstītas kontroles pieejas galvenos elementus. Ir jāturpina darbs, lai stiprinātu pamatā esošo procesu sistemātisku piemērošanu.

KU *SNS* atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2025/SNS-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.11. Kopuzņēmums “*Global Health EDCTP3*” (KU “*Global Health EDCTP3*”)

Ievads

3.11.1. Kopuzņēmumu “Global Health EDCTP3”, kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim[41]. Kopuzņēmuma pamatā ir pirmā un otrā Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu partnerības (*EDCTP*) programma. Tas ieguva finansiālu autonomiju 2023. gada 23. novembrī.

3.11.2. KU “*Global Health EDCTP3*” ir partnerība starp ES un *EDCTP* asociāciju, kuras pašreizējie dalībnieki šā ziņojuma sagatavošanas laikā ir 16 Eiropas valstis un 33 Āfrikas valstis. Tā mērķis ir rast jaunus risinājumus, kā samazināt infekcijas slimību radīto slogu Subsahāras Āfrikā un stiprināt pētniecības spējas, lai sagatavotos atkārtoti uzliesmojošām infekcijas slimībām un reaģētu uz tām šajā reģionā un pasaulē. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un *EDCTP* asociācija.

3.11.3. ***3.11.1. attēlā*** ir sniegti dati par KU “*Global Health EDCTP3*” budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets maksājumiem atspoguļo tā maksājumu vajadzības, kas izriet no projektu īstenošanas saskaņā ar iepriekšējo gadu uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus un augstākām administratīvajām izmaksām. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 100 % no sava saistību budžeta un 98 % no maksājumu budžeta. KU “*Global Health EDCTP3*” darbinieku skaits bija palielinājies par 32 % līdz skaitam, kas norādīts tā apstiprinātajā štatu sarakstā.

[41] Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

3.11.1. attēls. KU "*Global Health EDCTP3*" galvenie dati

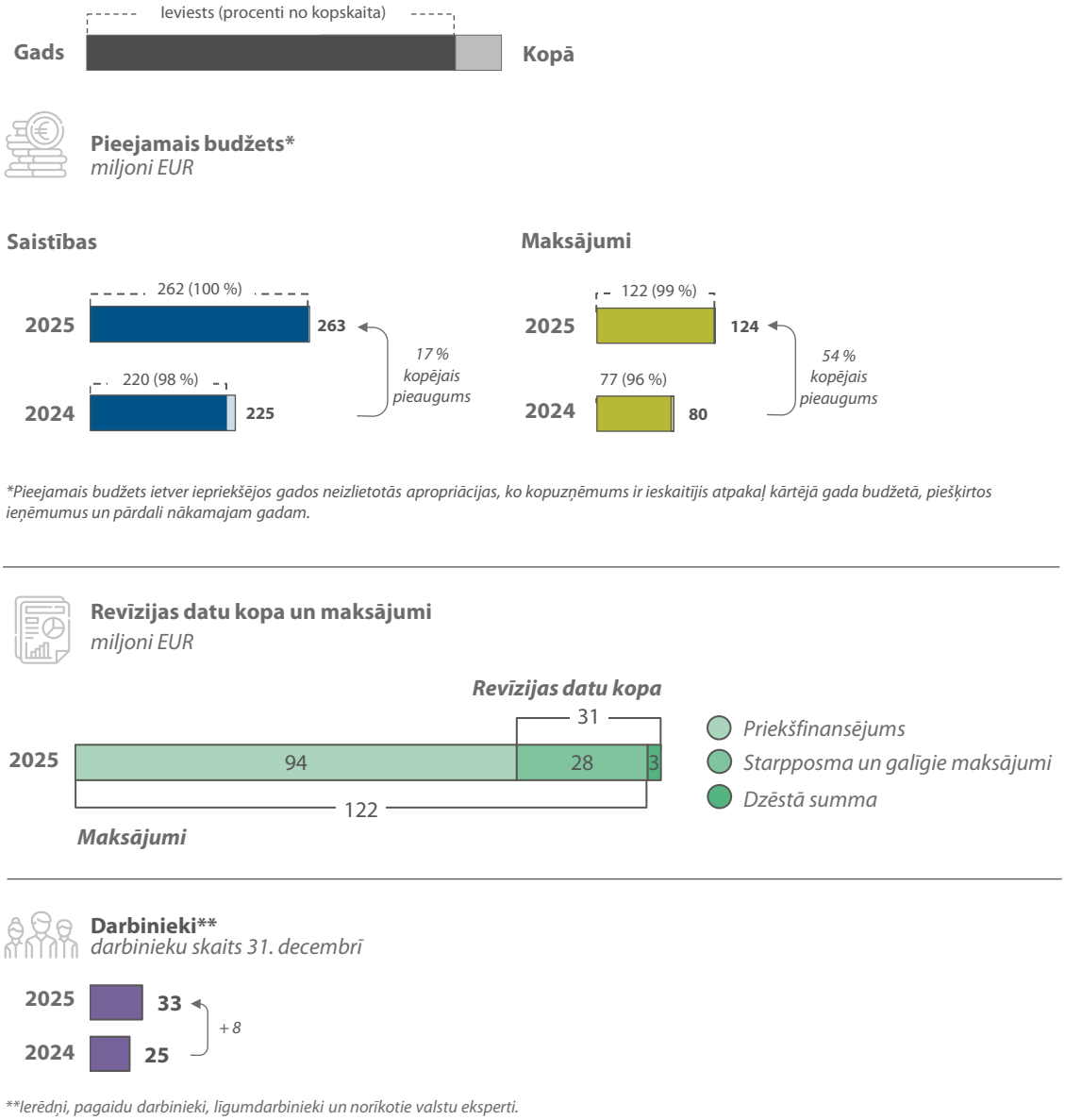

Avots: KU "*Global Health EDCTP3*" 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; KU "*Global Health EDCTP3*" sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.11.4. ***3.11.2. attēlā*** ir salīdzināti KU "*Global Health EDCTP3*" dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) KU "*Global Health EDCTP3*" bija sasniedzis 34 % no sava iemaksu mērķrādītāja. Tas galvenokārt ir saistīts ar iemaksu partneru zemo naudas iemaksu līmeni (17 miljoni EUR jeb aptuveni 4 % no mērķrādītāja 400 miljoni EUR) papildus zemākam ES iemaksu īstenošanas līmenim (231 miljons EUR jeb 26 % no mērķrādītāja 883 miljoni EUR).

3.11.2. attēls. KU "*Global Health EDCTP3*" dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa"

Avots: KU "*Global Health EDCTP3*" 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.11.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "*Global Health EDCTP3*" (KU "*Global Health EDCTP3*") vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***.

3.11.6. Mēs revidējām:

a) kopuzņēmuma "*Global Health EDCTP3*" pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un KU "*Global Health EDCTP3*" budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.11.7. Mēs uzskatām, ka KU "*Global Health EDCTP3*" pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU "*Global Health EDCTP3*" finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU "*Global Health EDCTP3*" Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.11.8. Mēs uzskatām, ka KU "*Global Health EDCTP3*" pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums ar iebildēm par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.11.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1***. iedaļā un ***II pielikumā***, secinām, ka, izņemot tā jautājuma ietekmi, kas aprakstīts punktā, kurā sniegts pamatojums atzinumam ar iebildēm, mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem KU "*Global Health EDCTP3*" pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Pamatojums atzinumam ar iebildēm

3.11.10. 2025. gadā mēs revidējām pēc nejaušības principa atlasītu piecu darījumu izlasi no visiem KU "*Global Health EDCTP3*" 2025. gada starpposma/galīgajiem maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Visi pieci darījumi bija saistīti ar pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju maksājumiem. Mēs konstatējām, ka četros no pieciem darījumiem bija būtiskas kļūdas, kas bija saistītas ar to, ka saņēmējs bija deklarējis pārāk lielas personāla izmaksas, kuras Kopuzņēmums nebija atklājis.

3.11.11. Attiecībā uz pirmo darījumu mēs konstatējām, ka aptuveni 8 % no revidētās summas bija nepareizi, jo dienas likmes bija aprēķinātas nepareizi. Mēs ziņojām par līdzīgu konstatējumu, kā arī par nepareiza valūtas kursa izmantošanu otrajam darījumam, kurā mēs konstatējām kļūdu aptuveni 14 % apmērā. Attiecībā uz trešo darījumu deklarēšanai atļauto dienu skaita aprēķins bija nepareizs, kā rezultātā kļūda bija aptuveni 5 %. Ceturtajā darījumā mēs konstatējām, ka ir deklarētas daudzas neattiecināmas prēmijas, izmantoti nepareizi valūtas maiņas kursi un dienas nauda izmaksāta cilvēkiem, kas nav atbalsta saņēmēja darbinieki. Šo pārkāpumu rezultātā kopējais kļūdu līmenis darījumā bija aptuveni 67 %.

Citi jautājumi

3.11.12. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par KU "*Global Health EDCTP3*" pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.11.13. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.11.14. KU "*Global Health EDCTP3*" neaprēķināja aplēsto kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" darījumiem (100 % no tā pamatdarbības izdevumiem 2025. gadā).

Ieteikumi

3.11.15. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gadam, ir aprakstīti ***3.11.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. KU "*Global Health EDCTP3*" ir lielākajā daļā aspektu ieviesis vienīgo vēl neieviesto ieteikumu.

3.11.16. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums KU “*Global Health EDCTP3*”-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem

KU “*Global Health EDCTP3*” būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Komisijas Kopējā revīzijas dienesta un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

Kopuzņēmums “*Global Health EDCTP3*”

3.11.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2022	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU “*Global Health EDCTP3*”** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.			KU “*Global Health EDCTP3*” direktors 2025. gadā apstiprināja “KU kopīgo īstenošanas pieeju pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kontroles stratēģijai”, kurā izklāstīta saskaņota pieeja pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumu *ex ante* un *ex post* kontroles mehānismu īstenošanai. 2025. gada piecu pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu darījumu revīzijā mēs bieži konstatējām būtisku kļūdu līmeni deklarētajās personāla izmaksās (sk. ***3.11.10***. un ***3.11.11***. punktu). Tas liecina, ka Kopuzņēmumam joprojām ir jāuzlabo savas iekšējās kontroles sistēmas. Tomēr mēs pieņemam zināšanai, ka 2025. gadā un 2026. gada pirmajā pusē kopuzņēmums “*Global Health EDCTP3*” īstenoja savas uz risku balstītās kontroles pieejas galvenās procedūras.

KU “*Global Health EDCTP3*” atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

3.12. Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs (*ECCC*)

Ievads

3.12.1. Eiropas Kiberdrošības kompetenču centru (*ECCC*), kurš atrodas Bukarestē, programmā "Digitālā Eiropa" izveidoja 2021. gada maijā uz laiku līdz 2029. gada 31. decembrim[42]. Tas ieguva finansiālu autonomiju 2024. gada 24. septembrī. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija, un ES dalībvalstis.

3.12.2. *ECCC* darbojas līdztekus Nacionālo koordinācijas centru tīklam, lai atbalstītu inovāciju un rūpniecības politiku kiberdrošības jomā sadarbībā ar nozares pārstāvjiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, Eiropas pētniecības un standartizācijas organizācijām, publiskām struktūrām un ieinteresētajām personām, kas nodarbojas ar kiberdrošību.

3.12.3. ***3.12.1. attēlā*** ir sniegti dati par *ECCC* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. *ECCC* palielinātais 2025. gada budžets maksājumiem atspoguļo tā ievērojamās uzkrātās maksājumu vajadzības, kas izriet no programmas "Digitālā Eiropa" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju un infrastruktūras darbībām, kurām līdzekļi tika piešķirti tā 2025. gadā un iepriekšējos gados. Līdz 2025. gada beigām *ECCC* bija izpildījis 89 % no sava saistību budžeta un 69 % no maksājumu budžeta. *ECCC* darbinieku skaits bija palielinājies par 22 % līdz skaitam, kas norādīts tā apstiprinātajā štatu sarakstā.

[42] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/887, ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu.

3.12.1. attēls. *ECCC* galvenie skaitliskie dati

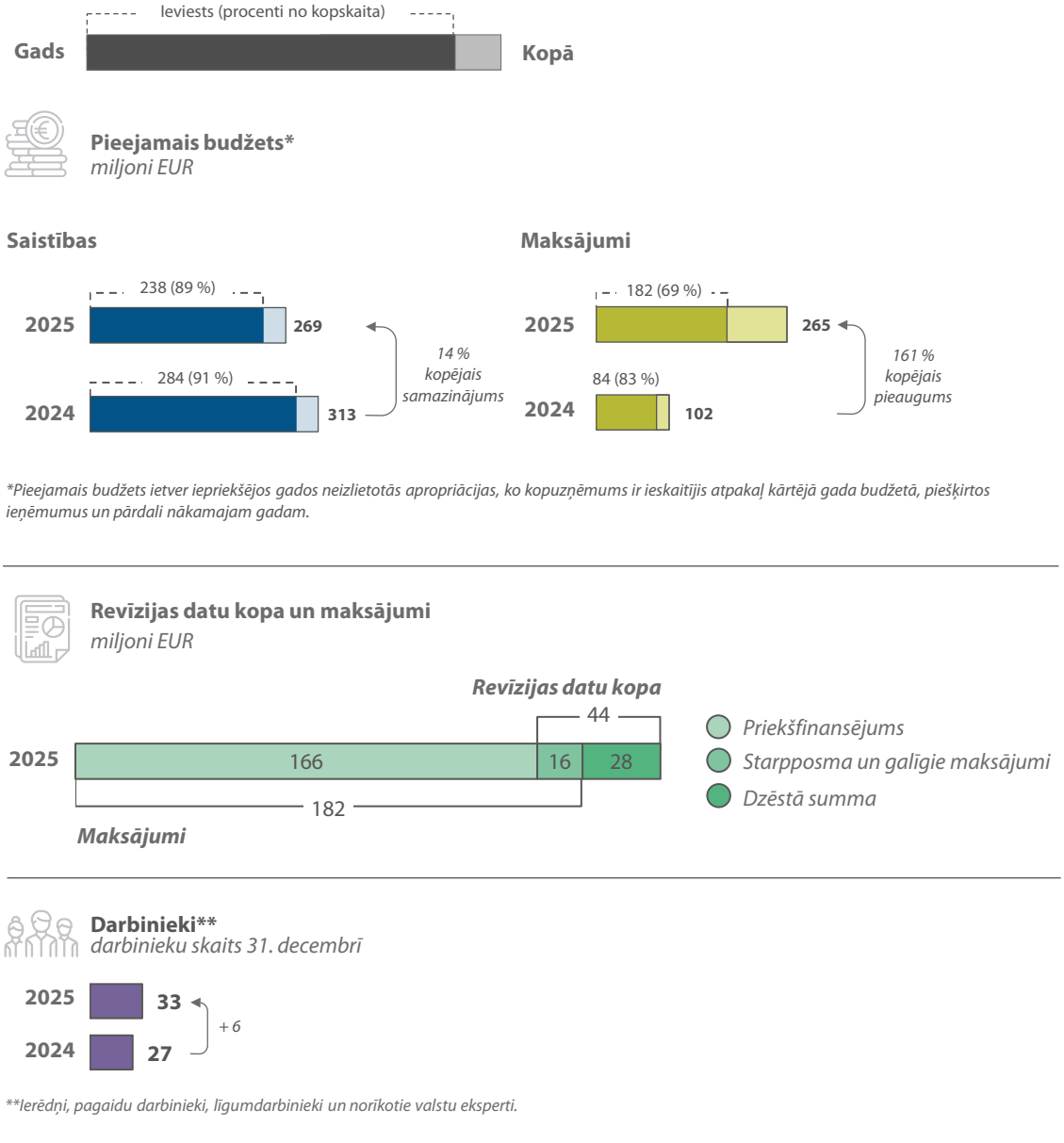

Avots: ECCC 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; *ECCC* sniegtie dati par personālu.

Programmas īstenošana

3.12.4. *ECCC* izveides regulas 21. pantā ir noteikts, ka *ECCC* darbības saskaņā ar programmu "Digitālā Eiropa" un pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" principā finansē Komisija (CNECT ĢD), savukārt kopīgās darbības vienādi finansē Komisija un dalībvalstis (kā citi *ECCC* locekļi), veicot brīvprātīgas iemaksas. Ir noteikts maksimālais mērķrādītājs Komisijas naudas iemaksai *ECCC* programmas "Digitālā Eiropa" darbībām (aptuveni 1650 miljoni EUR), bet šāds mērķrādītājs nav noteikts pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" darbībām.

3.12.5. ***3.12.2. attēlā*** ir salīdzināti dalībnieku iemaksu mērķrādītāji programmai "Digitālā Eiropa" ar faktiskajām kopējām dalībnieku iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas *ECCC* gada pārskatos. Līdz 2025. gada beigām (piektais programmas īstenošanas gads) *ECCC* bija sasniedzis 34 % no Komisijas naudas iemaksu mērķrādītāja, savukārt dalībvalstis vēl nebija veikušas brīvprātīgas iemaksas *ECCC* kopīgajās darbībās.

3.12.2. attēls. *ECCC* dalībnieku iemaksas programmā "Digitālā Eiropa"

Avots: ECCC 2025. finanšu gada pārskati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.12.6. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, Eiropas Kiberdrošības kompetenču centra (*ECCC*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1***. iedaļā un ***II pielikumā***.

3.12.7. Mēs revidējām:

a) *ECCC* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un *ECCC* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.12.8. Mēs uzskatām, ka *ECCC* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *ECCC* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *ECCC* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.12.9. Mēs uzskatām, ka *ECCC* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.12.10. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem *ECCC* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.12.11. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par *ECCC* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.12.12. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.12.13. Mēs revidējām četrus programmas "Digitālā Eiropa" maksājumu darījumus, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *ECCC* 2025. gada starpposma/galīgajiem

maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību. Nevienā darījumā nebija kļūdu.

3.12.14. *ECCC* nebija aprēķinājis aplēsto kļūdu īpatsvaru programmas "Digitālā Eiropa" dotāciju darījumiem (100 % no tā pamatdarbības maksājumiem 2025. gadā), lai gan no Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (*HaDEA*) bija pieejami *ex post* revīzijas rezultāti.

Ieteikumi

3.12.15. *ECCC* nav neieviestu ieteikumu, kas sniegti mūsu 2024. gada īpašajos gada ziņojumos un kas bija jāīsteno līdz 2025. gadam.

3.12.16. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums *ECCC*-2025–1. Aplēst un publicēt kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem

ECCC būtu jāaplēš un turpmākajos gada darbības pārskatos jāpublicē kļūdu īpatsvars attiecībā uz programmas "Digitālā Eiropa" izdevumiem, pamatojoties uz:

— Komisijas gada darbības pārskata norādījumiem par to, kā aprēķināt atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvaru un finanšu risku kā riskam pakļautu summu; un

— Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (*HaDEA*) un ERP datiem par saņēmēju jaunākajiem *ex post* revīzijās konstatētajiem kļūdu īpatsvariem.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada vidus.

Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs (*ECCC*)

ECCC atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

Kopuzņēmums, kas darbojas Euratom ietvaros

3.13. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Ievads

3.13.1. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidoto Eiropas kopuzņēmumu (*F4E*) nodibināja 2007. gada aprīlī uz 35 gadiem[43]. Viens no Kopuzņēmuma galvenajiem uzdevumiem ir nodrošināt Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) ieguldījumu *ITER* starptautiskajā kodolsintēzes enerģijas organizācijā (*ITER-IO*), kas atbild par *ITER* projekta īstenošanu. Turklāt *F4E* sniedz ieguldījumu vairākos starptautiskos projektos, kas saistīti ar demonstrējumu kodolsintēzes reaktoriem, piemēram, Plašākas pieejas nolīgumā ar Japānu[44]. Galvenās kodolsintēzei paredzētās iekārtas ir izveidotas Kadarašā, Francijā (*ITER* uzņēmējvalsts), bet *F4E* centrālais birojs atrodas Barselonā. *F4E* dalībnieki ir *Euratom*, ko pārstāv Komisija, *Euratom* dalībvalstis un *Euratom* asociētās valstis (pašlaik Šveice).

3.13.2. ***3.13.1. attēlā*** ir sniegti dati par *F4E* budžetu un tā izpildi, revīzijas datu kopu un darbiniekiem. Kopuzņēmuma palielinātais 2025. gada budžets saistībām un maksājumiem atspoguļo iepriekšējo gadu neizlietoto apropriāciju ievērojamo pārdali saistībā ar *ITER* uzņēmējvalsts iemaksām un *ITER-IO* darbībām. Līdz 2025. gada beigām KU bija izpildījis 92 % no sava saistību budžeta un 93 % no maksājumu budžeta. Nediferencēto administratīvā budžeta apropriāciju pārnesumu līmenis (aptuveni 87 miljoni EUR) bija 8,6 %. *F4E* darbinieku skaits kopumā saglabājās stabils.

[43] Padomes Lēmums 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām.

[44] Padomes Lēmums 2007/198/Euratom, 4. pants.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

3.13.1. attēls. *F4E* galvenie dati

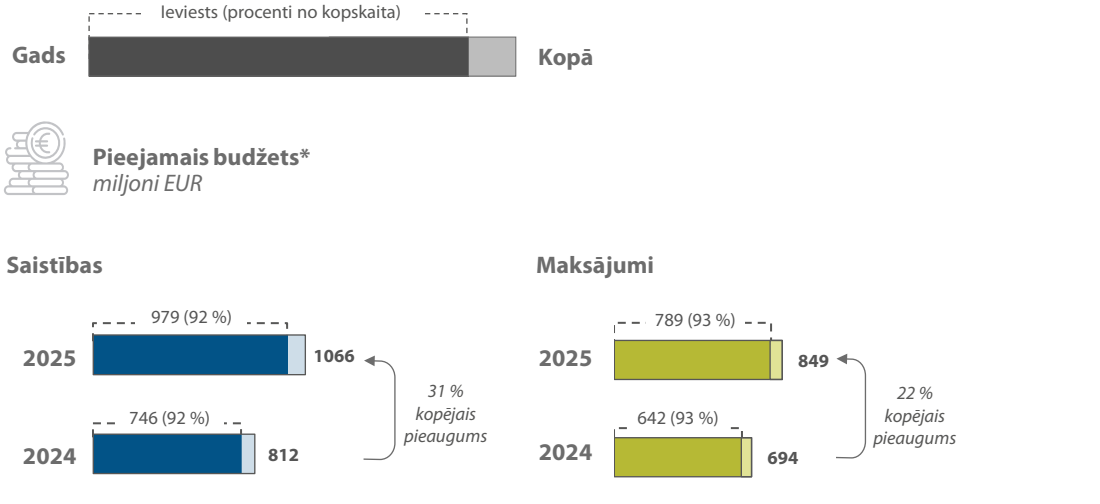

*Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko kopuzņēmums ir ieskaitījis atpakaļ kārtējā gada budžetā, piešķirtos ieņēmumus un pārdali nākamajam gadam.

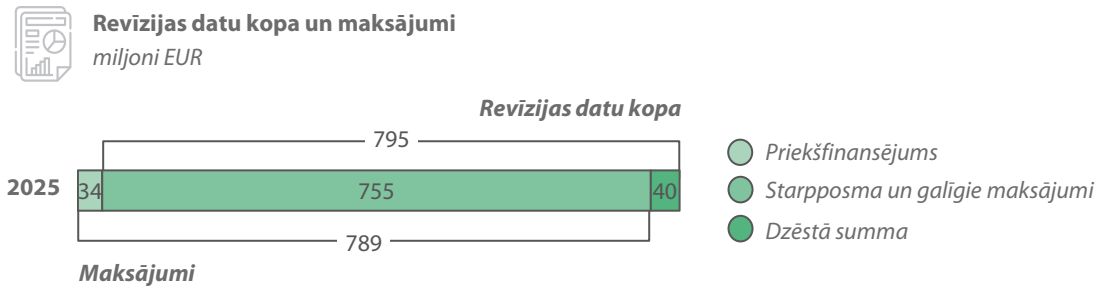

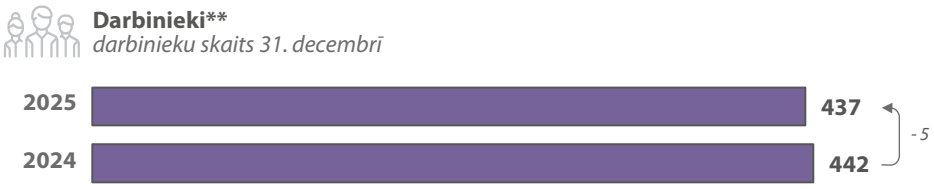

**Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: F4E 2024. un 2025. finanšu gada pārskati; *F4E* sniegtie dati par personālu.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.13.3. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotā Eiropas kopuzņēmuma (*F4E*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma ***3.1***. iedaļā un ***II pielikumā***.

3.13.4. Mēs revidējām:

a) *F4E* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un *F4E* budžeta izpildes pārskatus par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.13.5. Mēs uzskatām, ka *F4E* pārskati par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *F4E* finanšu stāvokli 2025. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *F4E* Finanšu noteikumiem un uz starptautiski atzītu publiskā sektora grāmatvedības standartu pamata pieņemtiem grāmatvedības noteikumiem.

Apstākļu akcentējums

3.13.6. Mēs vēršam uzmanību uz to, ka *F4E* 2025. gada pārskatu 5.4.2. skaidrojumā novērtēts, ka kopējās izmaksas, kas saistītas ar *ITER* projekta un Plašākas pieejas nolīguma īstenošanas saistību izpildi, (“aplēse pabeigšanas brīdī”) ir 27,5 miljardi EUR (2025. gada vērtībās) salīdzinājumā ar 25,8 miljardiem EUR (2024. gada vērtībās). Šis palielinājums galvenokārt izriet no pārskatītā *ITER* pamatscenārija.

Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu darījumu likumību un pareizību

3.13.7. Mēs uzskatām, ka *F4E* pārskatiem par 2025. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Apstākļu akcentējums

3.13.8. Neapšaubot iepriekš pausto atzinumu, mēs vēršam uzmanību uz *F4E* pārskatu 5.4.4. skaidrojumu, kurā aprakstīts *ITER* uzņēmējvalsts (Francija) iemaksu samazinājums no 126,6 miljoniem EUR līdz 60 miljoniem EUR maksājumu apropriācijās. Pamatojoties uz vēstuļu apmaiņu starp Francijas iestādēm un Komisiju, iepriekš minētais samazinājums būtu pienācīgi jānoformē pirms daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam beigām.

Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību

3.13.9. Pamatojoties uz savu darbu, kas aprakstīts šā ziņojuma ***3.1. iedaļā*** un ***II pielikumā***, secinām, ka mūsu uzmanības lokā nav nonākusi informācija, kas liktu domāt, ka 2025. gada 31. decembrī slēgtajiem *F4E* pārskatiem pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos nebūtu likumīgi un pareizi.

Citi jautājumi

3.13.10. Nenonākot pretrunā iepriekš paustajam atzinumam, mēs vēršam uzmanību uz to, ka, sākot ar mūsu atzinumu par 2025. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, mēs sniedzam ierobežotu pārliecību par *F4E* pārskatiem pakārtoto maksājumu darījumu likumību un pareizību un esam mainījuši metodiku, pēc kuras izsakām skaitļos publiskā iepirkuma kļūdas. Metodikas izmaiņas ir sīkāk aprakstītas ***II pielikumā***.

3.13.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Apsvērumi par maksājumu likumību un pareizību

3.13.12. Mēs revidējām 20 ar pamatdarbības izdevumiem saistītus maksājumu darījumus un vienu administratīvo izdevumu darījumu, kas pēc nejaušības principa atlasīti no visiem *F4E* 2025. gada galīgajiem/starpposma maksājumiem un priekšfinansējuma dzēšanas, lai novērtētu tā maksājumu likumību un pareizību. Nevienā darījumā nebija kļūdu ar finansiālu ietekmi.

3.13.13. Tomēr vienā gadījumā mēs ziņojām par skaitļos neizsakāmu kļūdu, kas saistīta ar nepilnībām *F4E* pamatlīguma pārvaldībā un īstenošanā. Iemesls bija tas, ka Kopuzņēmums neuzsāka jaunu iepirkuma procedūru pēc tam, kad bija ievērojami palielināts līguma sākotnējais maksājumu maksimālais apjoms. Mēs konstatējām, ka kopējā maksājumu summa, ko Kopuzņēmums līdz šim veicis saskaņā ar šo līgumu, bija mazāka par sākotnējo maksimālo apjomu.

Citi apsvērumi

3.13.14. Kā ziņojām pagājušogad[45], *ITER-IO* 2024. gada jūnijā *ITER* padomei ierosināja pārskatītu projekta plānu ar jaunu pamatscenāriju, ar ko aizstāt 2016. gadā saskaņoto pamatscenāriju. Šis plāns paredz vairākas svarīgas tehniskas izmaiņas *ITER* projektā, kas var būtiski ietekmēt darbības jomu iemaksām natūrā *F4E*. Atzīstot, ka pamatscenārija korekcija bija nepieciešama, lai novērstu ievērojamos kavējumus, galvenokārt vienkāršojot projektu īstenošanu, mēs konstatējām, ka tā ir ievērojami palielinājusi *F4E* pakļautību ilgtspējas, juridiskajam, tehniskajam, ekonomiskajam un finanšu riskam. Līdz 2025. gada beigām Kopuzņēmums bija iekļāvis šos galvenos riskus savā riska reģistrā.

3.13.15. Padome apstiprināja *Euratom* finansējumu līdz 2028. gadam. Tomēr saskaņā ar *F4E* 2025. gada pārskatu 5.4.2. skaidrojumu kopējās izmaksas par *ITER* projekta un Plašākas pieejas īstenošanas saistību izpildi (“aplēse pabeigšanas brīdī”) palielinājās vēl vairāk. Tas galvenokārt izriet no *ITER* būvniecības posma ievērojamā pagarinājuma no 2025. gada (pirmā plazma) līdz 2035. gadam (pētniecības darbību sākums), kas palielināja *F4E* ikgadējās naudas iemaksas *ITER-IO*. Kopuzņēmums novērtēja šos pienākumus 27,5 miljardu EUR apmērā 2025. gada beigās salīdzinājumā ar 25,8 miljardiem EUR, kas aplēsti 2024. gada beigās.

3.13.16. *ITER* Starptautiskās organizācijas tehniskā projekta prasību pašreizējā attīstība var radīt papildu izmaksas un kavēšanos saistībā ar *F4E* iemaksām *ITER* projekta būvniecībai.

---

[45] Īpašais gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, 3.13.14.–3.13.16. punkts.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Tehniskās izmaiņas *ITER* projektā, kas nepieciešamas saskaņā ar jauno *ITER* pamatscenāriju, var vēl vairāk palielināt šo risku.

Ieteikumi

3.13.17. Mūsu pēcpārbaudes konstatējumi par īpašajos gada ziņojumos par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2022., 2023. un 2024. gadu sniegtajiem ieteikumiem, kuri bija jāievieš līdz 2025. gada beigām, ir aprakstīti ***3.13.1. tabulā***. Mēs parasti pārbaudām mūsu ieteikumu ieviešanu, kad tiem pienācis termiņš, bet vairākumā gadījumu ne vēlāk kā pēc trim gadiem. *F4E* ir pilnībā ieviesis divus atlikušos vēl neieviestos ieteikumus.

3.13.18. Pamatojoties uz konstatējumiem par 2025. gadu, esam sagatavojuši turpmāk minēto ieteikumu.

Ieteikums *F4E*-2025–1. Pastiprināt sadarbību ar *ITER-IO* projektu izstrādes jomā

F4E būtu jāpastiprina sadarbība ar *ITER-IO*, lai līdz minimumam samazinātu projekta tvēruma izmaiņu ietekmi un atbalstītu projekta stabilitāti.

Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada beigas.

3.13.1. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: ✓ pieņemts; ✓ daļēji pieņemts; ✗ nav pieņemts; ○ nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; ✗ nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2023	**4. ieteikums** Mēs ieteicām, ka ***F4E*** līdz 2025. gada beigām būtu jāizveido centralizēta koordinācijas un vadības funkcija attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējiem un jāpieņem visaptveroša metodika nolūkā regulāri izvērtēt kopējās cilvēkresursu vajadzības (štata darbinieki un ārpakalpojumu sniedzēji), pamatojoties uz darba slodzi un nepieciešamajām prasmēm. Kopuzņēmumam būtu arī jāpapildina riska reģistrs ar visnozīmīgākajiem riskiem, kas izriet no ārpakalpojumu sniedzēju augstā izmantošanas līmeņa ilgtermiņā.	✓		2025. gadā ārpakalpojumu sniedzēju koordinācija un pārvaldība tika centralizēta *F4E* Projektu kontroles, piegādes ķēdes un finanšu departamentā. Šajā departamentā ietilpst Projektu vadības birojs, kas ir atbildīgs par ārpakalpojumu sniedzēju centrālo koordināciju. *F4E* darbaspēka (tostarp ārpakalpojumu sniedzēju) pašreizējo un prognozēto vajadzību novērtējumu pabeidza neatkarīga ārējo ekspertu grupa. Tajā tika secināts, ka *F4E* ārpakalpojumu sniedzēju izmantošana bija pamatota un atbilda līdzīgu inženiertehnisko projektu klāstam un faktiskajām projekta prasībām un vajadzībām. *F4E* jaunākais riska reģistrs tika atjaunināts ar visiem galvenajiem potenciālajiem riskiem, kas saistīti ar augstu ārpakalpojumu sniedzēju izmantošanas līmeni ilgtermiņā.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Gads	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	ERP analīze par ieteikuma ieviešanā panākto progresu	
			Ieviešanas statuss	Piezīmes
2023	**5. ieteikums** Mēs ieteicām, ka ***F4E*** līdz 2025. gada vidum iekšējās kontroles sistēmā būtu jāietver integrēts riska pārvaldības process, lai tas efektīvi pārvaldītu savus riskus.	✓		*F4E* 2025. gadā ieviesa iekšējās kontroles sistēmu, kurā iekļauts integrēts riska pārvaldības process. 2026. gada februārī Kopuzņēmuma Iekšējās kontroles departaments pabeidza revīziju par *F4E* riska pārvaldības efektivitāti. Pamatojoties uz šo ziņojumu, *F4E* vadība apstiprināja rīcības plānu, kura mērķis bija pilnībā integrēt Kopuzņēmuma kontroles stratēģiju un riska pārvaldības procesu.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

F4E atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2025/F4E-Replies-SAR-JUS-2025_LV.pdf

Šo ziņojumu 2026. gada 16. septembrī Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Petri Sarvamaa*.

Revīzijas palātas vārdā –

Tony Murphy
priekšsēdētājs

I pielikums. ES kopuzņēmumu un tiem pielīdzināmo šajā ziņojumā minēto struktūru saraksts

Akronīms	Pilns nosaukums
KU *SESAR 3*	kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3"
KU *CA*	Kopuzņēmums "Tīra aviācija"
IHI	Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva"
Clean H2	Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis"
KU "Mikroshēmas"	Kopuzņēmums "Mikroshēmas"
KU *CBE*	Kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa"
EU-Rail	Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš"
KU *EuroHPC*	Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums
KU *SNS*	Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi"
KU "*Global Health EDCTP3*"	Kopuzņēmums "*Global Health EDCTP3*"
ECCC	Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs
F4E	*ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums

II pielikums. Revīzijas pieeja un metodika

Šajā pielikumā ir izklāstīta mūsu pieeja un metodika, pēc kuras revidējam ES kopuzņēmumu un tiem pielīdzināmo struktūru (kopā "kopuzņēmumi" jeb "KU") pārskatu ticamību un šiem pārskatiem pakārtoto ieņēmumu un maksājumu darījumu pareizību.

Mūsu revīzijas metodika atbilst Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) un Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācijas (*INTOSAI*) izdotajiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (*ISA*). Šī metodika nodrošina, ka mūsu revīzijas atzinumi ir balstīti uz pietiekamiem un piemērotiem revīzijas pierādījumiem.

Savu revīzijas pieeju esam izstrādājuši tā, lai mūsu ziņojuma paredzētajiem lietotājiem sniegtu atsevišķus revīzijas atzinumus par katru KU. Atzinumu pamatā ir:

a) *pamatota pārliecība* par pārskatu ticamību,

b) *pamatota pārliecība* par ieņēmumu likumību un pareizību,

c) *ierobežota pārliecība* par maksājumu likumību un pareizību.

Ziņojuma lietotājiem esam sagatavojuši arī divus atsevišķus atzinumus par visiem KU kopumā. Šo atzinumu pamatā ir:

a) *pamatota pārliecība* par aģentūru ieņēmumu likumību un pareizību,

b) *pamatota pārliecība* par aģentūru maksājumu likumību un pareizību.

1. DAĻA. Revīzijas pieeja attiecībā uz pārskatu ticamību

Mēs pārbaudām KU pārskatus, lai noteiktu, vai tie ir ticami. KU pārskatos ietilpst:

a) katra KU finanšu pārskati (tie ietver bilanci, finanšu darbības rezultātu pārskatu, naudas plūsmas pārskatu, pārskatu par neto aktīvu pārmaiņām, kopsavilkumu par nozīmīgām grāmatvedības metodēm un citus skaidrojumus);

b) budžeta izpildes pārskati.

Katras aģentūras pārskatiem visos būtiskajos aspektos pienācīgi jāatspoguļo:

a) KU finanšu stāvoklis gada beigās,

b) darbības rezultāti un naudas plūsmas,

c) slēgtā gada neto aktīvu pārmaiņas.

Revīzijas darbā mēs:

a) gūstam izpratni par pārvaldības un kontroles sistēmām, īpaši par galvenajiem iekšējās kontroles komponentiem un grāmatvedības kontroles vidi;

b) pārbaudām galvenās grāmatvedības procedūras un gada noslēgšanas procesu;

c) analizējam galveno grāmatvedības datu konsekvenci un pamatotību;

d) analizējam un salīdzinām pārskatus un/vai bilances, kā arī ar tiem saistīto informāciju;

e) veicam budžeta saistību, maksājumu un konkrētu bilances posteņu padziļinātas pārbaudes, pamatojoties uz reprezentatīvām izlasēm un būtiskuma apsvērumiem;

f) izskatām grāmatvedības un budžeta procedūras;

g) izvērtējam, vai finanšu pārskatu vispārējais izklāsts atbilst piemērojamajiem finanšu pārskatu sagatavošanas noteikumiem;

h) izmantojam citu revidentu darbu, kā paredzēts ES Finanšu regulas 70. panta 6. punktā un saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem;

i) pārbaudām, vai grāmatvedības politika ir atbilstoša un vai grāmatvedības aplēses un ar tām saistītā vadības sniegtā informācija ir pamatota;

j) novērtējam, cik piemēroti vadība grāmatvedībā izmanto darbības turpināšanas principu;

k) novērtējam, vai pārskati, tostarp visa tajos sniegtā informācija, patiesi atspoguļo pakārtotos darījumus un notikumus.

2. daļa. Revīzijas pieeja attiecībā uz pārskatiem pakārtoto ieņēmumu un maksājumu darījumu pareizību

Lai novērtētu, vai pārskatiem pakārtotie ieņēmumu darījumi atbilst ES normatīvajiem aktiem un noteikumiem, mēs paļaujamies galvenokārt uz attiecīgo pārvaldības un kontroles sistēmu pārbaudēm kopuzņēmumos. Papildus tam veicam arī darījumu izlases tiešās pārbaudes.

Mūsu pieeja, kuru izmantojam, lai novērtētu, vai pārskatiem pakārtotie maksājumu darījumi atbilst ES normatīvajiem aktiem un noteikumiem, galvenokārt balstās uz darījumu izlases tiešām pārbaudēm. Papildus pārbaudām arī pārvaldības un kontroles sistēmas.

Pārvaldības un kontroles sistēmu pārbaude

Katram KU mēs pārbaudām:

a) novērtējumus un revīzijas rezultātus, ko sagatavojis aģentūras iekšējais revidents vai iekšējās kontroles koordinators;

b) Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta novērtējumus un revīzijas rezultātus;

c) KU gada darbības pārskatu un tā direktora ticamības deklarāciju.

Papildus iepriekš aprakstītajam pārbaudes darbam mēs novērtējam KU pārraudzības un kontroles sistēmu galvenos kontroles mehānismus, un uz šā novērtējuma bāzes izstrādājam atbilstošas revīzijas procedūras.

Ja atrodam nopietnas iekšējās kontroles nepilnības, mēs cenšamies, ja iespējams, izteikt skaitļos to ietekmi un pielāgot savu riska novērtējumu nākamajam gadam.

Ieņēmumu un maksājumu darījumu pārbaude

Katru gadu veicam riska analīzi, pamatojoties uz mūsu iepriekšējo revīziju rezultātiem un mūsu novērtējumu par KU pārvaldības un kontroles sistēmām. Pēc tam iedalām ieņēmumu un maksājumu darījumu revīzijas datu kopu augsta riska, vidēja riska un zema riska kategorijās, un tas ļauj veidot attiecīgu izlases lielumu.

Tāpat apsveram, vai varam efektīvi izmantot citu revidentu darbu. Ja savā revīzijas darbā vēlamies izmantot citu revidentu pārbaužu rezultātus, tad saskaņā ar starptautiskajiem revīzijas standartiem novērtējam citu revidentu neatkarību un kompetenci, kā arī to darba tvērumu un piemērotību.

Ieņēmumu revīzijā mēs salīdzinām, kā no ES budžeta, citiem dalībniekiem vai iesaistītajām valstīm saņemtās iemaksas saskan ar katra KU pieņemto budžetu un izveides regulās un dalībnieku nolīgumos noteiktajiem pienākumiem, un novērtējam katra KU procedūras citu ieņēmumu (ja tādi ir) iekasēšanai.

Maksājumu darījumu revīzijā mēs veidojam maksājumu izlasi pēc stratificēta *naudas vienības principa*, savukārt tālāk detalizētākā līmenī katrā darījumā atlasām atsevišķas izmaksu vienības. Vajadzības gadījumā atlasām papildu maksājumus, pamatojoties uz risku. Katrā atlasītajā darījumā pārbaudām, kā ir tikusi aprēķināta maksājuma summa, konkrēti, izsekojam darījumam no budžeta kontiem līdz galasaņēmējam (tas var būt, piemēram, dotācijas nolīgumā paredzēts saņēmējs vai arī uzņēmums, kas izpilda publiskā iepirkumā iegādātus darbus vai pakalpojumus), kā arī katrā līmenī pārbaudām atbilstību.

Mēs nosakām, vai maksājums ticis veikts budžetā un tiesību aktos paredzētajā nolūkā un ir saskanējis ar piemērojamajiem ES normatīvajiem un administratīvajiem tiesību aktiem, tostarp finanšu noteikumiem (LESD, katra KU finanšu noteikumiem), pamata tiesību aktiem, ar ko

izveidota attiecīgā politika, programma vai darbība, uz šo pamata aktu bāzes izstrādātiem noteikumiem, kā arī attiecīgajiem izpildes līgumiem.

Mēs pārbaudām izdevumus, kad tie ir radušies, iegrāmatoti un apstiprināti vai nu kopuzņēmumos, vai pie ES līdzekļu galasaņēmējiem saistībā ar KU finansētu un vēlāk apstiprinātu darbību veikšanu ("apstiprinātie izdevumi"). Praksē tas nozīmē, ka mūsu revīzijas datu kopa ietver gan starpposma, gan galīgos maksājumus. Mēs nepārbaudām priekšfinansējuma maksājumus (avansus) to veikšanas stadijā, bet gan tad, kad:

a) ir panākts progress finansēto darbību izpildē vai ir radušās izmaksas galasaņēmēja līmenī (galasaņēmējs var būt, piemēram, dotācijas nolīgumā paredzēts saņēmējs vai arī uzņēmums, kas izpilda publiskā iepirkumā iegādātus darbus vai pakalpojumus);

b) KU, kas pārvalda ES līdzekļus, ir apstiprinājis līdzekļu galīgo izlietojumu (panākto progresu vai attiecīgās izmaksas), dzēšot avansu.

Rezultātu novērtēšana pēc mūsu veiktajām darījumu pārbaudēm

Mēs definējam "kļūdu" kā naudas summu, kuru nevajadzēja izmaksāt no KU budžeta. Kļūdas rodas, ja nauda netiek izmantota saskaņā ar attiecīgajiem tiesību aktiem vai konkrētiem piemērojamiem noteikumiem.

Kļūdu var konstatēt visā darījuma summā vai tikai daļā no tās. Mēs nosakām, vai kļūdas ir skaitļos izsakāmas vai skaitļos neizsakāmas, t. i., vai ir iespējams noteikt, cik liela daļa revidētās summas bijusi kļūdaina.

Mūsu pieeja, pēc kuras novērtējam ietekmi, kādu uz maksājumu pareizību atstāj publiskā iepirkuma kļūdas, ir aprakstīta mūsu tiešsaistes metodikas un norādījumu platformā *AWARE* (tas ir tīmeklī publiski pieejams ERP revīzijas resurss).

Kļūdas, kas atklātas un izlabotas pirms mūsu veiktajām pārbaudēm un neatkarīgi no tām, tiek izslēgtas no kļūdu aprēķina, jo to atklāšana un labošana liecina par pārvaldības un kontroles sistēmu efektīvu darbību.

Ja izlasē konstatējam kļūdu, analizējam, vai iemesli varētu ietekmēt arī citus līdzīgus maksājumus, un, ja šāds risks pastāv, papildu revīzijas darbā cenšamies noteikt problēmas vispārējo apmēru un aplēst kopējo attiecīgo kļūdu līmeni datu kopā.

Ticamības deklarācija: revīzijas atzinuma izstrāde

Mēs balstām atzinumu uz pietiekamiem un piemērotiem revīzijas pierādījumiem, kurus iegūstam, pārbaudot pārvaldības un kontroles sistēmas un veicot darījumu pārbaudes.

Paveiktais ļauj sniegt informācijā balstītu atzinumu par to, vai kļūdas datu kopā pārsniedz būtiskuma slieksni vai atrodas zem tā. Sagatavojot atzinumu, izmantojam 2,0 % būtiskuma

slieksni. Ņemam vērā arī kļūdu veidu, biežumu, skartās summas un kontekstu, kā arī citu pieejamo informāciju.

Lai sagatavotu pamatotas pārliecības atzinumu par visu KU maksājumu likumību un pareizību kopumā, mēs pārbaudām maksājumu reprezentatīvu izlasi. Izlasē noteiktās kļūdas ekstrapolējam un sagatavojam statistisku aplēsi – aplēsto kļūdu līmeni. Mums ir 95 % pārliecības, ka kļūdu līmenis datu kopā atrodas starp izvirzītā diapazona apakšējo kļūdu robežu un augšējo kļūdu robežu.

Veicot vispārējo novērtējumu, mēs ņemam vērā arī Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāta (RTD ĢD) Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) veikto *ex post* revīziju saistībā ar kopuzņēmumu dotāciju izdevumiem pamatprogrammās "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa" un Eiropas Veselības un digitālās izpildaģentūras (*HaDEA*) revīziju saistībā ar programmas "Digitālā Eiropa" kopuzņēmumu dotāciju izdevumiem.

Lai sagatavotu ierobežotas pārliecības atzinumu par katra KU maksājumu likumību un pareizību, mēs ņemam vērā visu konstatēto kļūdu kopsummu[1]. Cita starpā ņemam vērā kļūdu biežumu, apmēru un iedabu, kā arī citus attiecīgus revīzijas konstatējumus (arī mūsu veikto pārvaldības un kontroles sistēmu pārbaudi un KRD veiktās *ex post* revīzijas). Izmantojam profesionālu spriedumu, lai novērtētu, vai kļūdu līmenis varētu būt būtisks.

Ja konstatējam būtisku kļūdu līmeni un nosakām tā ietekmi uz mūsu revīzijas atzinumu, mums ir jānosaka, vai kļūdas ir plaši izplatītas[2] visā revīzijas datu kopā. Ja kļūdas ir būtiskas un plaši izplatītas, mēs sniedzam negatīvu atzinumu.

Kļūdas vai revīzijas pierādījumu trūkumu uzskata par plaši izplatītu, ja saskaņā ar revidenta spriedumu šī problēma neaprobežojas ar kādu atsevišķu finanšu pārskatu elementu, kontu vai posteni (proti, problēma vairākkārt sastopama arī citviet pārbaudītajos kontos vai darījumos). Pat ja problēma ir konstatēta tikai kādā konkrētā finanšu pārskatu elementā, kontā vai postenī, tā joprojām ir visaptveroša, ja ir sastopama vai varētu būt sastopama ievērojamā finanšu pārskatu daļā vai attiecas uz tādas informācijas sniegšanu, kas ir nozīmīga lietotāja izpratnei par finanšu pārskatiem.

3. DAĻA. Revīzijas procedūras saistībā ar krāpšanu

Krāpšana ir jebkāda tīša darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar nepatiesu, nepareizu vai nepilnīgu ziņojumu vai dokumentu izmantošanu vai sniegšanu, prasītās informācijas

---

[1] Procedūras, ko veic revīzijā, kuras mērķis ir sagatavot atzinumu ar ierobežotu pārliecību, atšķiras no tām, kas nepieciešamas, lai iegūtu pamatotu pārliecību, taču mūsu profesionālais spriedums ir tāds, ka ticamības līmenis būs ziņojuma adresātiem noderīgs.

[2] Pārskatītais 705. starptautiskais revīzijas standarts (*ISA*) "Modificēta atzinuma sniegšana neatkarīga revidenta ziņojumā".

nesniegšanu un ES līdzekļu nepienācīgu izlietojumu. Krāpšanas sekas ir kaitējums vai iespējams kaitējums ES finanšu interesēm.

Mēs apzinām un novērtējam risku, ka krāpšanas vai kļūdas dēļ KU pārskatos varētu būt sniegtas būtiski nepareizas ziņas vai ka saistībā ar pakārtotajiem ieņēmumu un maksājumu darījumiem varētu būt būtiski pārkāpts ES tiesiskais regulējums.

Risks neatklāt būtiski nepareizas ziņas vai neatbilstību, kas radušās krāpšanas dēļ, ir lielāks nekā kļūdu dēļ, jo krāpšana var ietvert slepenu vienošanos, viltošanu, tīšus izlaidumus, datu sagrozīšanu vai iekšējās kontroles apiešanu. Mēs izstrādājam un īstenojam revīzijas procedūras, lai reaģētu uz šo risku, un iegūstam revīzijas pierādījumus, kas ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinuma veidošanai.

Par revīzijas darba gaitā konstatētām aizdomām mēs ziņojam *OLAF* vai *EPPO*, kaut arī mūsu revīzijas nav īpaši plānotas krāpšanas atklāšanai.

4. DAĻA. Saikne starp revīzijas atzinumiem par pārskatu ticamību un darījumu pareizību

Starptautiskajos revīzijas standartos[3] ir noteikts, ka gadījumos, kad revidenti sniedz revīzijas atzinumus gan par pārskatu ticamību, gan par šiem pārskatiem pakārtoto darījumu pareizību, abi atzinumi ir skaidri jānošķir. Modificēts atzinums par darījumu pareizību pats par sevi nenoved pie modificēta atzinuma par pārskatu ticamību.

[3] Sk. 4000. *ISSAI* 16. punktu.

III pielikums. Citas ERP publikācijas par kopuzņēmumiem un tiem pielīdzināmām struktūrām (īpašie ziņojumi, apskati un atzinumi)

ERP īpašais ziņojums 12/2025
"ES stratēģija mikroshēmu jomā: stratēģijas īstenošanā atzīmējams progress, bet ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu pārāk vērienīgo digitālās desmitgades mērķrādītāju"

Šajā revīzijā tika novērtēts Eiropas Savienības mikroshēmu stratēģijas īstenošanas progress, galveno uzmanību pievēršot Komisijas Mikroshēmu akta efektivitātei digitālās desmitgades vērienīgā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, līdz 2030. gadam sasniegt 20 % no globālās pusvadītāju ražošanas apjoma. Tajā tika izvērtēta arī finansēšanas mehānismu un rūpniecības stratēģiju efektivitāte, kā arī Eiropas Savienības spēja samazināt atkarību no ārvalstu pusvadītāju piegādātājiem.

Revīzijas konstatējumi
Ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu digitālās desmitgades mērķi tādēļ, ka Eiropas Savienība ir ļoti atkarīga no ārvalstu piegādātājiem un pastāv piegādes ķēdes neaizsargātība, jo īpaši attiecībā uz progresīvām mikroshēmu ražošanas tehnoloģijām.

Lielāko investīciju daļu joprojām nodrošina dalībvalstis un privātā sektora dalībnieki.

Galvenie šķēršļi Eiropas Savienības pusvadītāju tehnoloģiju spēju palielināšanai joprojām ir prasmju trūkums un ražošanas sastrēgumpunkti.

Eiropas Savienības nepietiekamā piekļuve izejvielām, augstās enerģijas izmaksas un ģeopolitiskā spriedze rada papildu problēmas.

Ieteikumi
Komisijai vajadzētu:

- veikt steidzamu stratēģijas īstenošanas progresa pārbaudi un nepieciešamos īstermiņa koriģējošos pasākumus un
- sākt nākamās pusvadītāju stratēģijas sagatavošanu.

ERP Atzinums 01/2026
(saskaņā ar LESD 322. panta 1. punktu)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu (“EKF”), tai skaitā īpašo programmu pētniecības un inovācijas darbībām aizsardzības jomā

Galvenās atziņas

- Atsevišķas EKF un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” programmas var radīt pārklāšanos, papildu administratīvo sarežģītību un sadrumstalotības risku.
- EKF un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļas var īstenot netiešā pārvaldībā, izmantojot Eiropas partnerības, tostarp kopuzņēmumus, kas izveidoti saskaņā ar LESD 187. pantu un kas apvieno publiskā un privātā sektora partnerus pētniecības un inovācijas atbalstam. Kopuzņēmumi joprojām ir galvenie īstenošanas instrumenti, taču tiem var būt vajadzīga skaidrāka struktūra, efektivitāte un ierobežots skaits. ERP atzinīgi vērtē ierosinājumu ieviest obligātas finanšu iemaksas visiem partneriem, lai uzlabotu pārskatatbildību un sviras efektu (sk. arī Atzinumu 02/2026 par pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” priekšlikumu).
- Trūkumu dēļ programmu koordinēšanā (tostarp saistībā ar KU) var būt grūtāk pienācīgi mērķorientēt EKF, kā arī citus ES instrumentus un nodrošināt papildināmību un izvairīties no pārklāšanās ar valstu finansēšanas instrumentiem.

ERP Atzinums 02/2026
(saskaņā ar LESD 322. panta 1. punktu)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus

Galvenās atziņas

- Pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” var īstenot tiešā vai netiešā pārvaldībā, kopuzņēmumus izveidojot kā partnerības saskaņā ar LESD 187. pantu vienotā saskaņotā tiesiskajā regulējumā. Atzinīgi vērtējot virzību uz vienotu izveides aktu un saskaņotiem noteikumiem, ERP norādīja, ka kopuzņēmumu struktūru varētu atkārtoti izvērtēt, lai uzlabotu koordināciju un sinerģiju, samazinātu administratīvo slogu un optimizētu pārvaldību.
- Attiecībā uz kopuzņēmumiem priekšlikumā ir paredzēts likvidēt trešo valstu partneru iemaksas natūrā, ES partnerim pilnībā finansējot administratīvās izmaksas, lai stiprinātu neatkarību un izvairītos no iespējamiem interešu konfliktiem.
- Skaidrības trūkums priekšlikumā par to, kā darbosies apvienotās darba programmas un finansējuma plūsmas (piemēram, ar EKF), rada riskus saņēmējiem un īstenošanas efektivitātei (sk. arī Atzinumu 01/2026).

Avots: sīkāka informācija par īpašajiem ziņojumiem un atzinumiem ir atrodama ERP tīmekļa vietnē.

IV pielikums. Iepriekšējos gados formulēto ieteikumu pēcpārbaude

Pieņemšanas statuss: pieņemts; daļēji pieņemts; nav pieņemts; nav informācijas.

Ieviešanas statuss: pilnībā ieviests; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests; nav iespējams izdarīt secinājumus vai vairs nav aktuāls.

Gads	KU	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	Ieviešanas statuss
2022	**KU *SESAR 3*, KU *CBE*, KU *EuroHPC***	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *EuroHPC***, **KU *CBE*** un **KU *EuroHPC*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.		
2022	**KU *Clean H2*, KU "*Global Health EDCTP3*"**	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *Clean H2*** un **KU "*Global Health EDCTP3*"** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.		
2022	**KU *SNS***	**7. ieteikums** Mēs ieteicām **KU *SNS*** līdz 2024. gada beigām pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju		

Gads	KU	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	Ieviešanas statuss
		pārvaldībai īstenot uz risku balstītu pieeju, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti *ex ante* kontroles mehānismi vai veiktas *ex post* revīzijas; b) svarīgi *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku *ex ante* kontroli.		
2023	**KU *EuroHPC***	**1. ieteikums** Mēs ieteicām, ka **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2025. gada vidum būtu jāatbalsta Komisijas veiktā atkārtotā novērtēšana attiecībā uz privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju 2021.–2027. gada programmām ("Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropa").		
2023	**KU *EuroHPC***	**2. ieteikums** Mēs ieteicām **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2025. gada beigām, pirmkārt, izstrādāt korektīvus mehānismus, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju saskaņot savus naudas pieprasījumus katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.		
2023	**KU "Mikroshēmas"**	**2. ieteikums** Mēs ieteicām **kopuzņēmumam "Mikroshēmas"** līdz 2025. gada beigām, pirmkārt, izstrādāt korektīvus mehānismus, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju saskaņot savus naudas pieprasījumus katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.		
2023	**KU *EuroHPC***	**3. ieteikums** Mēs ieteicām, ka **kopuzņēmumam *EuroHPC*** līdz 2024. gada beigām būtu jāizmanto savs darbinieku skaita pieaugums, lai līdz 2024. gada beigām censtos sasniegt darbā pieņemšanas mērķrādītāju.		

Gads	KU	ERP ieteikums	Pieņemšanas statuss	Ieviešanas statuss
2023	***F4E***	**4. ieteikums** Mēs ieteicām, ka ***F4E*** līdz 2025. gada beigām būtu jāizveido centralizēta koordinācijas un vadības funkcija attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējiem un jāpieņem visaptveroša metodika nolūkā regulāri izvērtēt kopējās cilvēkresursu vajadzības (štata darbinieki un ārpakalpojumu sniedzēji), pamatojoties uz darba slodzi un nepieciešamajām prasmēm. Kopuzņēmumam būtu arī jāpapildina riska reģistrs ar visnozīmīgākajiem riskiem, kas izriet no ārpakalpojumu sniedzēju augstā izmantošanas līmeņa ilgtermiņā.		
2023	***F4E***	**5. ieteikums** Mēs ieteicām, ka ***F4E*** līdz 2025. gada vidum iekšējās kontroles sistēmā būtu jāietver integrēts riska pārvaldības process, lai tas efektīvi pārvaldītu savus riskus.		

Saīsinājumi

7. PP	Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (2007.–2013. g.)
BCP	darbības nepārtrauktības plāns
CBE	kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa"
Clean H2	kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis"
CNECT ĢD	Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts
DFS	daudzgadu finanšu shēma
ECCC	Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs
EDCTP	Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu partnerība
EISI	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
EPPO	Eiropas Prokuratūra
ESP	ārpakalpojumu sniedzējs
EUAN	ES aģentūru tīkls
EU-Rail	kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš"
Euratom	Eiropas Atomenerģijas kopiena
F4E	kopuzņēmums "*Fusion for Energy*"
HaDEA	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra
IHI	Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva"
IKAA	iemaksas natūrā papildu pasākumos
IKOP	iemaksas natūrā pamatdarbībās
IMI	Kopuzņēmums novatorisku zāļu jomā uzsāktās ierosmes īstenošanai
ISA	starptautiskie revīzijas standarti
ISSAI	Starptautiskie augstāko revīzijas iestāžu standarti
ITER	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors
ITER-IO	*ITER* starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija
KRD	Komisijas iekšējās revīzijas dienests
KU	kopuzņēmums
KU "Mikroshēmas"	kopuzņēmums "Mikroshēmas"

KU "*Global Health EDCTP3*"	kopuzņēmums "*Global Health*" un Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu 3. partnerība
KU *CA*	kopuzņēmums "Tīra aviācija"
KU *EuroHPC*	Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums
KU *SESAR 3*	kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3"
KU *SNS*	kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi"
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
MI	mākslīgais intelekts
MOVE ĢD	Komisijas Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāts
OLAF	Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai
RTD ĢD	Komisijas Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2026

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar ERP Lēmumu Nr. 6–2019 par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: *Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence*. Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

1.2. attēls: izveidoja *Eurostat* un modificēja ERP.
Administratīvās robežas: © *EuroGeographics* © *OpenStreetMap*, licencēti saskaņā ar *Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0* licenci (CC BY-SA)
Kartogrāfija: *Eurostat* – ATTĒLS, 06.2026.

1.6. un 1.7. attēls: šie attēli ir izstrādāti, izmantojot ikonas no Flaticon.com. © *Freepik Company S.L.* Visas tiesības aizsargātas.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-849-7840-3	ISSN 2812-0086	doi:10.2865/4090178	QJ-01-26-031-LV-N

KĀ ATSAUKTIES

Eiropas Revīzijas palāta, Gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem un pielīdzināmām struktūrām attiecībā uz 2025. finanšu gadu, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2026.

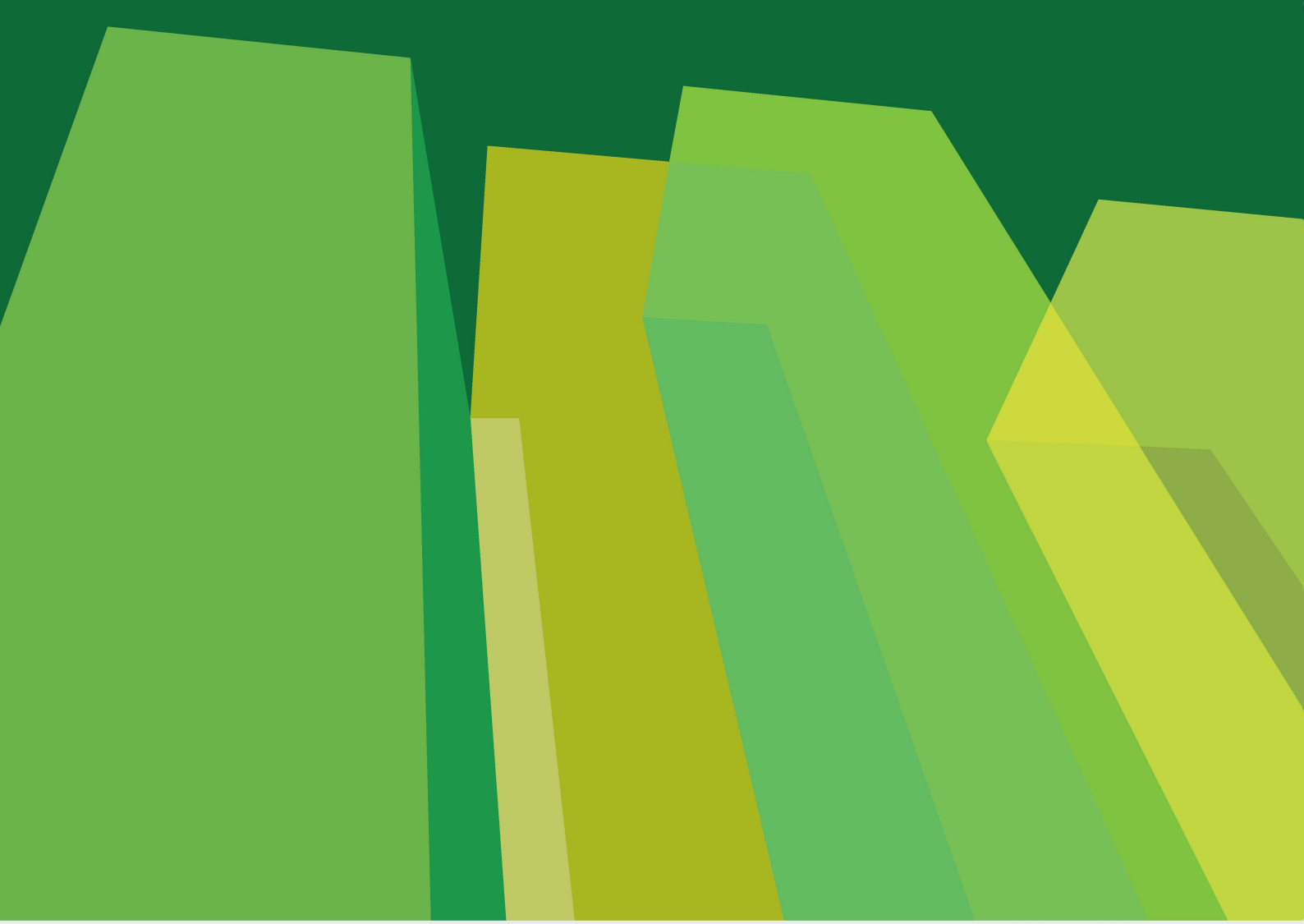

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs